

AVDITORIJ PAPEŠKE MISIJSKE UNIVERZE V RIMU

KATOLŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

NOVEMBER-DEC

1985

NOVEMBRE-DIC. 11-12

EL SANTO PADRE EN AFRICA

De la homilía del Papa durante la Misa de Consagración de la catedral de Abidjan, sábado 10 de agosto de 1985.

Hace cinco años, el 11 de mayo de 1980, me invitasteis a bendecir la primera piedra de vuestra catedral. Hoy se me concede consagrar la casa que habéis construido para Dios. Os agradezco este raro privilegio. Doy gracias en particular por todo lo que esta realización impresionante representa en vuestra nación, que acaba de celebrar el 25 aniversario de su independencia. Animados por todo un pueblo, los arquitectos y los numerosos obreros han llevado a buen término una obra maravillosa, pues es signo elocuente de fe y testimonio de la madurez y de la vitalidad de una Iglesia. Con todos los que llenáis esta catedral yo doy gracias. ¡Y con todos vosotros, la muchedumbre reunida en el exterior, en torno a la casa del Señor, yo doy gracias porque Dios establece su morada entre los hombres!

La Iglesia en Abidján, la Iglesia en Costa de Marfil, manifiesta, a través de esta construcción material, que ella misma es en verdad una **construcción espiritual**. Sin el dinamismo interior de la fe, sin la esperanza fundada en Cristo viviente, un templo de piedra carecería de sentido, sea cual sea su magnitud. La razón de ser de un templo de piedra es el templo interior de la comunidad de los discípulos del Señor. Volvamos a escuchar hoy, como hace cinco años, la palabra del Apóstol Pedro: „Vosotros, como piedras vivas, sois edificados como templo espiritual“ (1 Pe 2, 5).

Edificar la Iglesia es una obra que el Espíritu de Dios anima y hace posible. Levantar un templo es la ofrenda de toda una comunidad que se reúne para celebrar el sacrificio del Señor. Esa comunidad **levanta sobre el suelo de su país un signo** que es una llamada permanente a dirigir alabanzas a Dios, a acoger sus dones, a escuchar su Palabra, a reforzar la fraternidad, a invitar sin interrupción a nuevos hermanos a que conozcan la Buena Nueva de la Salvación por medio de Cristo.

Habéis acabado un edificio, pero sabéis que la construcción de la Iglesia continúa. Se trata de una tarea de todos los días y de todas las generaciones. Para realizarla fielmente, es preciso que los hombres se purifiquen y se renueven sin cesar, que se conviertan mediante la gracia de Dios y que se aparten del pecado, que es obra de la muerte. Por esta razón hemos derramado sobre nosotros, al igual que sobre los muros de la iglesia, el agua bautismal, en la que fuimos purificados y unidos a la vida de Cristo. Esta agua la había prometido Jesús a la samaritana del Evangelio, diciéndole: “El agua que yo daré será una fuente, que salte hasta la vida eterna”.

Na naslovni strani te številke je fotografija „Auditorija Pavla VI.“, najnovejša zgradba papeške misijske univerze „Urbaniane“, kjer se obhajajo razne konference. Tik zraven tega Auditorija oziroma pred njim stoji knjižnica „Urbaniane“ in razni uradi; v njih deluje tudi vodja univerzi pridruženih Institutov, naš mons. dr. Maksimilijan Jezernik.

MISIJONSKI JUTRI IN KATOLIČANI

V letošnjem letniku smo napravili nekake skice, kako je s katoliško Cerkvijo na velikih kontinentih ali v krajih, ki jim pravimo misijonske dežele. Azijo bi lahko zajeli v en sam blok in ugotovili, da je na vsem tem širnem ozemlju, kjer se bo odigravala zgodovina prihodnosti, komaj 0.95 % katoličanov, če izvzamemo Filippine, ki so pretežno katoliški. Azija praktično Cerkve nima. To je tista Azija, kjer bo kmalu skoraj polovico človeštva. Tista Azija, kjer bo gospodarsko na prvem mestu sveta Japonska. Tista Azija, kjer je kitajski narod najmočnejši po številu in z najbolj staro kulturo. Tista Azija, kjer je Indija, ki s svojim hinduizmom ustvarja morda najtežji problem inkulturacije. Tista Azija, v kateri je največ muslimanskih držav in tudi po številu največ muslimanov, ki segajo prav so Sredozemlja, torej do krščanske Evrope, in nam ostaja še vedno zaprt svet.

Če smo poštene, moramo priznati, kar trdi eden najbolj razgledanih misijonologov kapucinski pater Walter Bühlmann: z misijonskim delom smo šele na začetku.

Nastali so veliki premiki. Do zdaj je vodila vse misijonsko delo Kongregacija za širjenje vere, znana pod imenom Propaganda. Papežu in njej je bilo nekako prepuščeno, ne izročeno, misijonsko delo. V pomoč so bile predvsem misijonske družbe v tej ali oni obliki. Levji del misijonskega dela v preteklosti so opravili predvsem misijonarji teh redovnih družb ali posebnih misijonskih ustanov, kot je Pariška misijonska družba.

Danes je položaj drugačen. Za misijonsko delo je odgovoren ves škofovski zbor. Ostane še odprto vprašanje, kaj naj bo prepuščeno vodstvu Propagande, kako se bo ona odločila za posamezne kraje: so misijonski ali ne. Največji premik je bil storjen na drugem vatikanskem koncilu, ko je zatrdil, da je vsa Cerkev misijonarska. Tu ni nič le posameznikom naloženo, ampak je naloga vseh: papeža, vseh škofov in vseh vernikov. Tako je misijonsko vprašanje premaknjeno v center Cerkve.

Samo še radi naše zakasnelosti so nekatere stvari, ki ostajajo med nami: misijonska nedelja, misijonski propagandisti, misijonske organizacije in podobno. Misijonska nedelja je vsaka nedelja, misijoni bi morali biti na nek način prisotni pri vsaki maši, posebej pri nedeljski maši. Ni to le nekak „sveti hobby“ nekaterih ljudi, ki jih pogosto sprejemamo kot nadležne vsiljivce. Saj je doma toliko dela, doma v krščanskih deželah toliko razkristjanjenega življenja. Saj je v mnogih mestih že silno velik odstotek nekrščenih ljudi. In vsak škof in vsak duhovnik in vsak vernik je lahko v polnosti zaposlen, če se posveča tem skrbem, ki so vsem blizu. Tako minimalno krščanstvo je okrnjeno krščanstvo. Nismo katoličani, če naši pogledi niso vesoljni. Brez „priganjačev“ bi morala

biti v nas misijonska zavest. Niti moliti ne moremo iskreno očenaš, če nimamo duše, odprte za vse človeštvo.

In ko ugotavljajo porast človeštva in porast Cerkve, smo v veliki zaskrbljenosti. Politično nastaja nov svet. V Združene narode je bilo leta 1945 vpisanih 51 držav, danes jih je 145. Azija bo imela leta 2000 54 odstotkov človeštva. V tej Aziji Cerkve skoraj ni. Kot smo rekli: 0.95 odstotka. In to je vendarle kontinent velikih kultur: kitajske, indijske, japonske; in Azija je zibelka vseh velikih religij, vključno krščanstva. Afriški zemljevid iz leta 1945 in današnji je čisto nov. Res smo rekli, da je Afrika odprta evangeliju. Leta 2000 bo nad pol prebivalcev v črni Afriki kristjanov, toda po zaslugi nekaterih pokrajin. Da bo tudi v Afriki mlada Cerkev mogla samostojno živeti, bo treba še dosti dela. Zato govorimo, da je zdaj „ura Afrike“. A isti Bühlmann trdi, da prihaja prav tako „ura Azije“, ne glede na to, da je Kitajska trenutno tujim misijonarjem zaprta, ne glede na to, da na Japonskem ni vidnih uspehov, ne glede na to, da indijski problem vraščanja ali inkulturacije ostane slej ko prej težak. Povsod so stare vere v odmiranju, kljub poizkusom oživitve recimo budistov. Moderna tehnika bo storila svoje, ljudje pa bodo ostali prazni in bodo iskali novo pot, kot je čutiti že zdaj na Kitajskem. Na to uro, tudi na to azijsko uro mora biti Cerkev pripravljena.

Sicer pa ostane samo dvoje možno: ali je Cerkev odprta vsemu svetu ali pa bomo zašli v izolacijo, iz katere nas ne bo mogoče rešiti.

Zdaj je čas gradnje krajevne Cerkve povsod. Oblika je drugačna v Evropi in Ameriki, kjer je predvsem potrebna rekristijanizacija. Drugo je vprašanje zedinjenja vseh krščanskih Cerkva, kar bi pomenilo za svet najmočnejši dokaz za Kristusovo resničnost.

Danes se Cerkev zaveda, da je nujna formacija krajevnih Cerkva. Če naj bo Cerkev vesoljni zakrament, kar so tako lepo zapisali koncilski škofje v svoji prvi konstituciji, potem je nedvomno prvenstvena naloga prav ta. Dejstvo, da v celi Aziji krajevnih cerkva skoraj ni, da niso utrjene v Afriki, da je muslimanski blok še kakor blokiran pred krščanstvom, potem je razumljiva trditev, da nismo katoličani, če ni samo po sebi naša pozornost in naša ljubezen vesoljna.

Novi misijonarji bodo pač morali zavzeti drugačno stališče. Nekdaj so tuji misijonarji vodili misijon, oni z oznanjevanjem tudi civilizirali, na žalost včasih prinašali evropsko kulturo, namesto da bi evangelij presajali v omiko misijonskih narodov. Novi misijonarji od drugod pa bodo morali biti le pomočniki, ne voditelji, z zavzetostjo bodo morali graditi krajevno Cerkev in jo vraščati v kulturo dotičnega naroda.

Kmalu bo težko reči, katera pokrajina je še misijonska, in morda bo kmalu nastalo vprašanje, katera pokrajina je spet misijonska. Vse to modrovanje bo postalo nepotrebno, če bo Cerkev imela ta sedanji program: živeti kot vesoljni zakrament, med vsemi narodi, sredi vseh kultur.

Tako se bodo po sebi umaknile v pozabo stare pravde, kaj je specifični namen misijskega dela: ali spreobračanje duš, ali presajanje Cerkev, ali preprosto pomoč v „oddaljenih“ krajih. V središču bo misel: vesoljni zakrament. V tem bo tudi rešeno – vsaj načelno – vprašanje, kaj je trenutno bolj potrebno: socialno delo, posredno misijsko delo ali direktna evangelizacija. Ideja „vesoljni zakrament“ obsega vertikalno in horizontalno.

Tudi Propaganda bo končno postala nepotrebna, ker bodo krajevne Cerkev vsega sveta stopile v vesoljni zbor krščanske družine.

A kje je ta cilj?

Za nas je važno: misijski jutri je v naših rokah. In sicer v rokah nas vseh: od papeža navzdol do zadnjega otroka. Razlog za to in dolžnost je v krstu.

Franc Sodja CM

ZDI SE MI, DA SE TOKRAT NISEM MOTIL

V beležnico sem bil zapisal

junija:

da pesem oranžna je svila gladiole.

A zdaj še krizantem ni več

na oknih

in pesem zavita v megló je

zimskih dalj.

Vendar se nisem motil:

pesem zazveni

na strunah srca ob dotiku razodetij.

Tako kot luč objame snov safirja.

Tako kot svetloba na smreki v snegu tli.

V gostilni ob cesti v ribiški pristan

sem videl solzó čez obraz

natakarice,

nelep obraz,

a lep pod senco križa.

Solzó je poskrila

pod prah brisočo dlan.

Na cesti, tam morjé in breg se križata,

sem srečal v megló zavitega

Gospoda:

še v drugo smer, na Golgoto,

je šel pod bremenom žené pri gostilni.

Šel je z njo.

Vladimir Kos

PAPESKA OKROŽNICA O SVETIH BRATIH

(Prevod, uvod in zaključek: Alojzij Geržinič. Nadaljevanje in konec.)

KATOLIŠKO ČUTENJE CERKVE

Evangeljska vsebina nauka, ki sta ga oznanjala sv. Ciril in Metod, ni edino, kar zasluži posebnega poudarka. Za današnje Cerkev je tudi zelo zgovorna in poučna katehetična in pastoralna metoda, ki sta jo uporabljala v svojem apostolskem delovanju med ljudstvi, katera še niso doživela obhajanja božjih skrivnosti v rodnem jeziku, niti slišala oznanjati božjo besedo na njihovi miselnosti najsorodnejši način in v spoštovanju njihovih življenjskih razmer.

Vemo, da je 2. vatikanski koncil pred dvajsetimi leti imel po- glavitni namen zbuditi Cerkvi samozavest ter ji po notranji prenovitvi dati nov misijonski pogon v oznanjanju večne poslanice odrešenja, miru in medsebojne sloge med ljudstvi in državami preko vseh meja, katere še delijo naš planet, določen po božji volji za skupno bivališče vsega človeštva. Grožnje, ki se v naših dneh zbirajo nad svetom, ne morejo vreči v pozabo preroški uvid papeža Janeza XXIII., ki je sklical cerkveni zbor z namenom in prepričanjem, da se z njim lahko pripravi in začne doba pomladi in prenovljenega življenja v Cerkvi.

In o predmetu veseljstvenosti se je koncil mdr. tako izrekel: „Vsi ljudje so poklicani, da pripadajo novemu božjemu ljudstvu. Zaradi tega se mora to ljudstvo, ki ostane eno in edino, razširjati po vsem svetu in skozi vse čase, da se spolni sklep božje volje; kajti Bog je v začetku ustvaril eno človeško naravo in je sklenil svoje otroke, ki so se razkropili, naposled zbrati v enoto (prim. Jan 11, 52). (...) Cerkev ali božje ljudstvo, ko uvaja to kraljestvo, ne odvzame ničesar od časne blaginje katerega koli naroda, ampak nasprotno, goji in privzema sposobnosti, bogastva in običaje narodov, kolikor je vse to dobro; vse to pa s privzemanjem očiščuje, krepi in dviga. (...) Ta pečat veseljnosti, ki krasi božje ljudstvo, je dar Gospoda samega. (...) V moči te veseljnosti prinašajo posamezni deli svoje darove drugim delom in vsej Cerkvi. Tako se celota in posamezni deli krepe iz skupne medsebojne povezanosti vseh in v složnem prizadevanju za polnost edinosti.“ (Dogmatična konstitucija o Cerkvi, 13).

Čisto mirno lahko trdimo, da tako gledanje, tradicionalno in hkrati zelo sodobno, na veseljnost Cerkve – občuteno kot simfonijo različnih liturgij v vseh jezikih sveta, združenih v eno edino liturgijo, ali kot ubran zbor, sestavljen iz glasov silnih človeških množic, ki se poganja kvišku v nešteti modulacijah, zvokih in akordih v hvalo Bogu z vseh koncev naše zemlje in v vseh trenutkih zgodovine – odgovarja prav posebno teološkemu in pastoralnemu gledanju, ki je navdihovalo apostolsko in misijonsko delovanje Konstantina Filozofa in Metoda ter pospeševalo njuno poslanstvo med slovanskimi narodi.

Pred zastopniki cerkvene kulture, kateri so se držali ožjega poj- movanja cerkvene stvarnosti in so nasprotovali omenjenemu gledanju,

Vitraux v veži „Slovenika“ v Rimu (po načrtu Staneta Kregarja).

ga je sv. Ciril v Benetkah srčno branil; omenil je dejstvo, da so v preteklosti mnoga ljudstva že vpeljala ter imajo bogoslužje napisano in opravljeno v lastnem jeziku, kakor „Armenci, Perzi, Abasgi, Iberci, Sugdi, Goti, Obri, Tursi, Kozari, Arabci, Egipčani in Sirci in mnogi drugi.“

Spomnil je, da Bog vелеva soncu vzhajati in pošilja dež vsem ljudem brez izjeme, ter nadaljeval: „Ali ne dihamo zrak vsi enako? Ali se ne sramujete samo tri jezike določati, a vsem drugim narodom in plemenom vелеvate, naj bodo slepi in gluhi? Povejte mi, ali imate Boga za nezmožnega, da tega ne more dati, ali tako zavidnega, da tega noče?“ Zgodovinskim in dialektičnim utemeljevanjem, katera so mu navajali, je svetnik odgovarjal, sklicujoč se na temelj, navdihnjen po svetem pismu: „In da vsak jezik prizna, da je Gospod Jezus Kristus, v slavo Boga Očeta.“ „Vsa zemlja naj te moli in ti poje, in poje tvojemu imenu.“ „Hvalite Boga vsi narodi, slavite ga vsa ljudstva.“

Cerkev je katoliška tudi zato, ker zna v vsakem človeškem položaju podati razodeto resnico, katero ohranja nedotaknjeno v njeni božji vsebini, tako da postane dostopna vzvišenim načinom mišljenja in pravičnim prizadevanjem vsakega človeka in vsakega ljudstva. Z druge strani predstavlja vsako premoženje dobrin družno z neprecenljivim darom življenja nekako pisano in neizmerno količino kock, ki sestavljajo živi mozaik Pantokratorja (Vladarja vesolja), ki se bo razodel v vsem svojem blišču šele ob parusiji (drugem Kristusovem prihodu).

Evangelij ne vodi v obubožanje ali izginotje vsega, kar vsak človek, ljudstvo in narod in vsaka kultura v zgodovini priznajo in uresničujejo kot dobro, resnico in lepoto. še več: evangelij vabi k temu, da se vse te vrednote prisvoje in razvijejo, da se uživajo z velikodušjem in veseljem in da se spopolnijo s skrivnostno in žlahtno lučjo razodetja.

Stvarna razsežnost katolicizma, ki jo je Kristus Gospod vdelal v sam ustroj Cerkve, ni nekaj negibnega, izven zgodovinskih pojavov, ne nekaj dolgočasno enakomernega, marveč klije in se v nekem smislu razvija dan na dan kot neka novost iz enodušne vere vseh, ki verujejo v Boga, enega in triosebna, ki ga je razodel Jezus Kristus in ga oznanja Cerkev z močjo Svetega Duha. Ta razsežnost poganja samorastno iz medsebojnega spoštovanja – lastnega bratski ljubezni – do vsakega človeka in vsakega naroda, velikega ali majhnega, in s poštenim priznanjem lastnosti in pravic bratov v veri.

Veseljstvenost Cerkve se kaže tudi v dejavni soodgovornosti in v velikodušnem sodelovanju vseh v korist skupne blaginje. Cerkev uresničuje povsod svojo lastno veseljstvenost, ko sprejema, družni in povzdiguje na njej lastni način in z materinsko skrbnostjo vsako resnično človeško vrednoto. Obenem si prizadeva v katerem koli zemljepisnem prostoru in v katerih koli zgodovinskih razmerah pridobiti za Boga vsakega človeka in vse ljudi, da jih poveže med seboj in z Njim v njegovi resnici in ljubezni.

Vsak človek, vsak narod, vsaka kultura in civilizacija mora razvijati svoje delovanje in ima svoje mesto v skrivnostnem božjem načrtu

in v vesoljni zgodovini odrešenja. Mišljenje svetih bratov je bilo tako: „Milostljivi in usmiljeni Bog, pričakujoč kesanja človeškega, da bi se vsi zveličali in k spoznanju resnice prišli, noče namreč smrti grešnika, marveč da se skesa in živi, (...) ne pusti človeškega rodu odpasti v slabosti in v hudičevo skušnjavo zaiti in poginiti, ampak v vseh letih in časih nam ne neha deliti mnogo dobrot, kakor od nekdaj, tako tudi sedaj, najprej po patriarhih in očetih in za temi po prerokih, za temi pa po apostolih in mučencih, po pravičnih možeh in učiteljih, odbirajoč jih iz mnogih zmešnjav tega življenja.“ (Žitje Konstantina I).

Evangeljsko poslanico, ki sta jo sv. Ciril in Metod prevedla za slovanske narode, modro prevzemajoč iz cerkvenega zaklada „novo in staro“, sta posredovala z oznanjevanjem in katehezo v skladu z večnimi resnicami ter jo obenem prilagajala določenim zgodovinskim razmeram. Zaradi misijonskih naporov obeh svetnikov so se slovanski narodi prvokrat lahko zavedeli svojega poslanstva in sodelovali v večnem načrtu odrešenja sveta. S tem so tudi spoznali svojo vlogo v dobro celotni zgodovini človeštva, ki ga je ustvaril Bog Oče, odrešil Sin Zveličar in razsvetlil Sveti Duh. Zaradi tega oznanila, ki so ga v svojem času odobrile cerkvene oblasti – rimski škofje in konstantinopelski patriarhi –, so se Slovani lahko čutili skupno z drugimi narodi zemlje potomci in dediči obljube, ki jo je Bog dal Abrahamu. Na ta način in zaradi cerkvene organizacije, ustanovljene po sv. Metodu, in zaradi zavesti o pripadnosti krščanstvu so zavzeli mesto, ki jim je bilo določeno v Cerkvi, tedaj tudi ustanovljeni v tistem delu Evrope. Zato ohranjajo njih sedanji potomci prijeten in neminljiv spomin na tistega, ki je postal člen, povezujoč jih z verigo vélikih glasnikov božjega razodetja starega in novega testameta: „Po vseh teh pa je usmiljeni Bog v naši dobi radi našega naroda, za katerega se nihče nikoli ni pobrigal, k dobremu delu spodbudil našega učitelja blaženega Metodija, čigar vse kreposti in podvige se ne sramujemo posamič tem krepostnim možem primerjati.“ (Žitje Metodija, II).

6. del ima naslov Evangelij in kultura. Poudarja zasluge obeh apostolov za oblikovanje in razvoj kultur med slovanskimi narodi, pomembnost starocerkvenega črkopisa in jezika; ta je še danes bogoslužni jezik bizantinskega obreda.

V 7. delu (Pomen in izžarevanje krščanskega tisočletja v slovanskem svetu) navaja, kako je misijonsko delo Cirila in Metoda zajelo slovanske dežele drugo za drugo. Njuno delo je odličen prispevek za tvorbo skupnih krščanskih korenin Evrope. Mimo teh trdnih in življenjske sile polnih korenin ne more nobeno prizadevanje za vzpostavitev evropske edinosti. Druga odlika njunega delovanja je njun način misijonstva; danes je nujen v obliki „inkulturacije“. Dalje sta Ciril in Metod nekaj duhovni most med vzhodno in zahodno tradicijo, ki se zlivata v *edino* véliko tradicijo vesoljne Cerkve. Solunska brata sta vzorna bojevnik in zaščitnik v ekumenskem prizadevanju vzhodne in zahodne Cerkve. Odločilno sta tudi prispevala h gradnji Evrope glede na civilno in kulturno edinstvo.

V sklepnem delu poudarja papež, s kakšnim silnim veseljem želi biti navzoč pri slavlju kot „prvi sin slovanskega rodu, poklican po skoro dveh tisočletjih na škofovski sedež sv. Petra v Rimu“.

Pravi, kako rad bi bil prisoten v Velehradu, mestu Metodove smrti; kako se želi zadržati v baziliki sv. Klementa, kjer je pokopan sv. Ciril, in kako želi priporočati presv. Trojici pred groboma slovanskih apostolov njuno duhovno dediščino s posebno molitvijo. Molitev je obširna, pristržna in navzlic stiskam sedanjosti in grožnjam prihodnosti zaupna. Nekako v sredini je ta odstavek: „Čuj, o Oče, kar te danes roti vsa Cerkev, in stori, da bodo *ljudje in narodi*, ki so te spoznali po apostolskem poslanstvu sv. bratov iz Soluna in sprejeli tebe, pravega Boga, ter s krstom vstopili v skupnost tvojih otrok, še mogli sprejemati brez ovir, z navdušenjem in zaupnostjo ta evangeljski program ter uresničevati vse svoje človeške možnosti na temelju naukov tega programa.“

V zadnjem odstavku se papež zateče k priprošnji Matere božjega Sina in Cerkve, k apostoloma Petru in Pavlu, k sv. Benediktu, Cirilu in Metodu, Avguštinu in Bonifaciju in k vsem oznanjevalcem evangelija Evropi, ki so začeli graditi *civilizacijo ljubezni*, novi red, stoječ na božji postavi in pomoči božje milosti.

„Slovenik“ v Rimu.

„SLOVENIK“ IN MISIJONI

OB PETINDVAJSETLETNICI

Menda ni treba nobenemu Slovincu, ne doma ne v tujini, šele razlagati, kaj je „Slovenik“. V teku svojega 25 letnega obstoja nam je postal domač in imamo ga za košček domovine v Kristusovi Cerkvi. Pomeni nam zibelko slovenskega zdravega verovanja, saj nam naprej in naprej rojeva slovenske učnike bogoslovja, ki potem vsemu slovenstvu posredujejo evangeljske resnice in ljubezen do Kristusove Cerkve. „Slovenik“ je vsem rojakom, onim iz matične domovine kot nam iz zamejstva in izseljenstva takorekoč vrata v sveto mesto Rim, na trg in baziliko sv. Petra, v srce krščanstva, na srečanja s svetim očetom, Kristusovim namestnikom, in z množicami božjega ljudstva iz vsega sveta, ki se zbira ob njem, da prisluhne njegovim besedi.

„Slovenik“ nam je drag tudi v luči misijonstva. Vodi ga že dvajset let mons. dr. Maksimilijan Jezernik, ki je eden najpomembnejših delavcev na papeški misijonski univerzi „Urbaniana“, odgovoren za vse pridružene ji fakultete in semenišča v misijonskem svetu in za vsa tiskovna izdanja te univerze. Pogosto popelje škofe misijonskih dežel kot goste v „Slovenik“, da si tako v „Sloveniku“ bivajoči duhovniki, bodoči vodniki slovenske Cerkve, v stiku z njimi širijo svoje cerkveno cbzorje v misijonske dimenzije. V „Sloveniku“ je posebna „misijonska soba“, v kateri so slike velikih slovenskih misijonarjev, škofa Barage, Knobleharja in Kereca in mnogo drugih stvari, ki nam govore o misijonih Cerkve, čemur je posvečena tudi razstava zanimivosti iz misijonskega sveta v atriju Zavoda. V tem atriju je tudi velik vitreaux slovenskih misijonarjev sv. bratov Cirila in Metoda, delo akad. slikarja Kregarja. V Sloveniku so predobrodošli gostje misijonarji, ki iz svojih misijonskih dežel želijo obiskati središče krščanstva in domovino, prav tako so dobrodošli tudi misijonski sodelavci iz zaledja. „Slovenik“ je pred štirimi leti organiziral prvi vseslovenski misijonski simpozij in s tem odprl vrsto nadaljnih misijonskih simpozijev, ki bodo imeli v bodočnosti odločilen vpliv na misijonsko akcijo slovenskega naroda, danes sestavljenega ne le iz matične domovine, ampak tudi iz tako imenovane „Slovenije v svetu“, se pravi iz rojakov iz zamejstva in izseljenstva in posebno onih, ki delujejo v misijonih; s tem vseslovenskim misijonskim „simpozijem“ vključujemo tudi nje v ta vseslovenski svet. Naslednji vseslovenski misijonski simpozij se bo sešel in bo zboroval sicer na Koroškem, a po idejah prvega, ki ga je sklical in vodil „Slovenik“. V „Sloveniku“ je misijonska misel navzoča tudi po „Katoliških misijonih“, katerih vsaka nova številka je razdeljena po sobah, da jih tam najdejo in prebirajo tudi rojaki iz domovine in iz sveta, ki najdejo v „Sloveniku“ gostoljubno streho.

Ko prebiramo poročilo o početkih in dosedanjem življenju „Slovenika“ in se spominjamo, kako se je zanj zavzemal veliki Slovenec, pokojni p. Anton Prešeren, smatramo za posebno vidno, tudi za slovensko misijonstvo pomembno gesto božje Previdnosti, da je ta po-

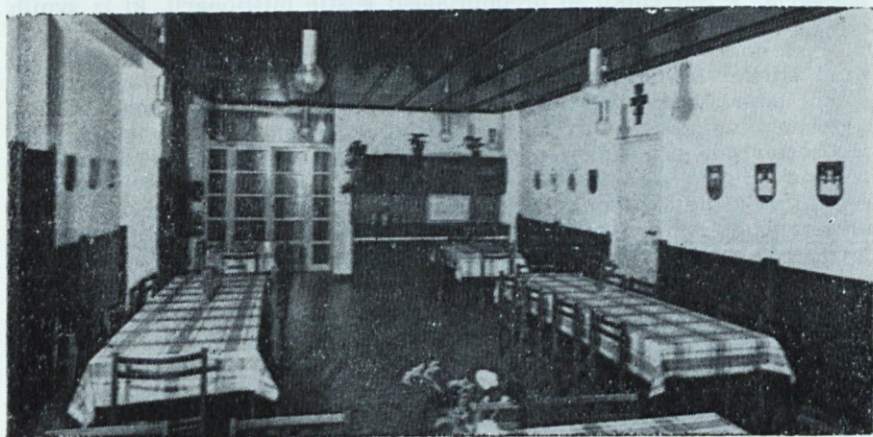
budnik in ustanovitelj „Slovenika“ (ki ga je uradno poklicala v življenje Kongregacija za semenišča in univerze že 22. novembra 1960!) 7. januarja 1965 poklical k svoji bolniški postelji tedaj podravnatelja papeškega Zavoda za širjenje vere Maksimilijana Jezernika in mu izročil papeško imenovanje za pro-ktorja Slovenskega papeškega zavoda, ki se zdaj imenuje „Slovenik“; po smrti p. Prežerna dva meseca kasneje je dr. Maksimilijan Jezernik postal rektor „Slovenika“ in je to še danes poleg velikega dela v Vatikanu.

Ko je dr. Jezernik sprejel to odgovornost, tedaj „Slovenik“ še ni imel lastne hiše in so duhovniki-študentje morali gostovati po drugih Zavodih ali samostanskih hišah. Mladi rektor je s sodelovanjem, njemu v pomoč od Svetega Sedeža imenovanih treh v Rimu živečih slovenskih duhovnikov dosegel pravno osebnost „Zavoda“ tudi od strani italijanskih oblasti. Začelo se je iskanje možnosti za gradnjo posebnega poslopja za „Slovenik“. Napravljen je bil že načrt zanj, a kasneje je božja Previdnost preskrbela „Sloveniku“ dom, ki ga je bilo mogoče pridobiti, prezidati in opremiti z razmeroma malimi stroški, in vanj se je naselilo vodstvo, študentje in skupina redovnic „Marije Brezmadežne od čudodelne svetinje“. Dom je še vedno v območju mesta Rima, a bolj na periferiji, toda z lahkoto dostopen od središča mesta. Tako vodstvo, duhovniki-študentje kot slovenska javnost so pozdravili rešitev, s katero smo razmeroma kmalu dosegli polno uresničenje zamisli. „Slovenik“ stoji in deluje z bogatimi sadovi pod vodstvom rektorja mons. dr. Maksimilijana Jezernika, velikega in zvestega misijonskega sodelavca.

„Slovenik, vivat crescat, floreat!“

Naj ob 25. letnici naš „Slovenik“, ki toliko pomeni tudi slovenskemu misijonstvu, živi, se krepi in bogate sadove rodi!

L.L. C.M.

Obednica v „Sloveniku“, kjer se je pred štirimi leti odvijal prvikrat vseslovenski misijonski simpozij. Tedaj „Slovenik“ še ni imel dvorane kot jo ima sedaj...

OB MISIJSKI NEDELJI 1985

L.L. C.M.

Svetovna Misijonska nedelja

Iz argentinskega „Oznanila“

Tudi letos, kot vsa leta od vzpostavitve tega praznika po papežu Piju XI., se bodo katoličani vsega sveta združili v misli, molitvi in žrtvi v skupnem prizadevanju in iskanju, kako bi pospešeno širili Kristusovo kraljestvo na zemlji.

Odkar je Bog poslal človeštvu Kristusa kot njegovega odrešenika, čašna in večna sreča ljudi zavisi od tega, kako sprejemajo sadove njegovega odrešenja. Čim manj je Kristusovega evangelija, Kristusovih milosti, Kristusove Cerkve med ljudmi, tem manj je možnosti za Kristusov mir, Kristusovo ljubezen in Kristusovo pravico v srcih posameznikov, v narodih, v človeštvu.

„Pojdite po vsem svetu..., učite vse narode... krščujte jih...!“ To Kristusovo naročilo je vse bolj pomembno in odločilno za usodo tudi današnjega človeštva kot pa se tega zavedamo. Ali Kristusovi učenci vplivamo pozitivno na svet, ali učimo vse narode v dovoljni meri? „Kako naj verujejo v tistega, o komer niso slišali? In kako naj slišijo brez oznanjevalca?“ (Rim 10, 14.) Kristusovi učenci in apostoli ne v preteklosti ne v sedanjosti ne izpolnjujejo po vsem svetu te naloge, vsi narodi še niso poučeni, Kristus še ni povsod oznanjen in ljudje še daleč niso krščeni...!

A po še ne 2.000 letih, kar je Kristus poslal prve učence v svet in so ti uspeli, vsaj civilizirano Evropo v celoti pridobiti za Kristusa, se ta, nekdanja krščanska Evropa bolj in bolj razkristjanjuje. Evangelij, ki je bil Evropi oznanjen, je zdaj zavračan. Zato se Cerkev in Kristusu zvestim bolj in bolj zastavlja še bolj gigantska naloga: nazaj pokristjaniti razkristjanjeni krščanski svet. Ob tej novi nalogi sodobnega krščanstva bi mogla misijonska akcija Kristusu zvestih zapasti v težko zмотo: da bi se vrgla predvsem na iskanje izgubljenih ovac, na zopetno pokristjanjenje krščanskega sveta, ob strani bi pa puščali še neizpolnjeni Kristusov načrt, Kristusovo naročilo: iti najprej po vsem svetu in vsem ljudem deležiti Kristusa, saj je vendar svet (tudi po krivdi premalo delavnega krščanstva), večinsko še nekrščanski.

Tudi tu pač velja slovenski rek: Eno je treba storiti, drugega ne opustiti! Da, z veliko zavzetostjo skušati znova pokristjaniti rakristjanjeno krščanstvo, istočasno pa posredovati Kristusa še vsem tistim, do katerih sadovi njegovega odrešenja še niso segli. Pri tem nam je prav sedanji papež Janez Pavel II. nad vse prepričljiv zgled: Med tem ko potuje in oznanja po vsem, žal, tako razkristjanjenem svetu Kristusovo blagovest, istočasno potuje tudi po azijskem in afriškem kontinentu, da bi jo tudi njim posredoval, saj imajo prav tako pravico do Kristusa in njegovega odrešenja.

Misijonska nedelja nas opozarja prav na to, da ob vsej skrbi iskanja izgubljenih ovac, razkristjanjene Evrope, pri reševanju krščanstva, kjer je že tako bujno cvetelo, ne puščamo ob strani tiste večinske črede, ki tava

še daleč od Kristusa, ker je še nihče ni dovolj učinkovito povabil v Kristusov hlev, kjer naj bi bili vsi ljudje s Kristusom ena čreda in en pastir...!

„Jaz sem z vami vse dni do konca sveta“

Iz nagovora na misijonski proslavi 20. oktobra 1985 v Bs. As.

Ko je naš Gospod Jezus Kristus skoraj pred 2.000 leti prišel kot Bog-Človek na svet, da bi vse ljudi odrešil, je ob zaključku svojega poslanstva na zemlji izrekel svoje zadnje naročilo, svojo misijonsko oporoko, misijonsko zapoved, kratko, zgoščeno: Pojdite, učite in krščujte! A prepomembno je, da je zapovedi dodal obljubo, zagotovilo, da bo z apostoli in njih nasledniki „vse dni do konca sveta.“

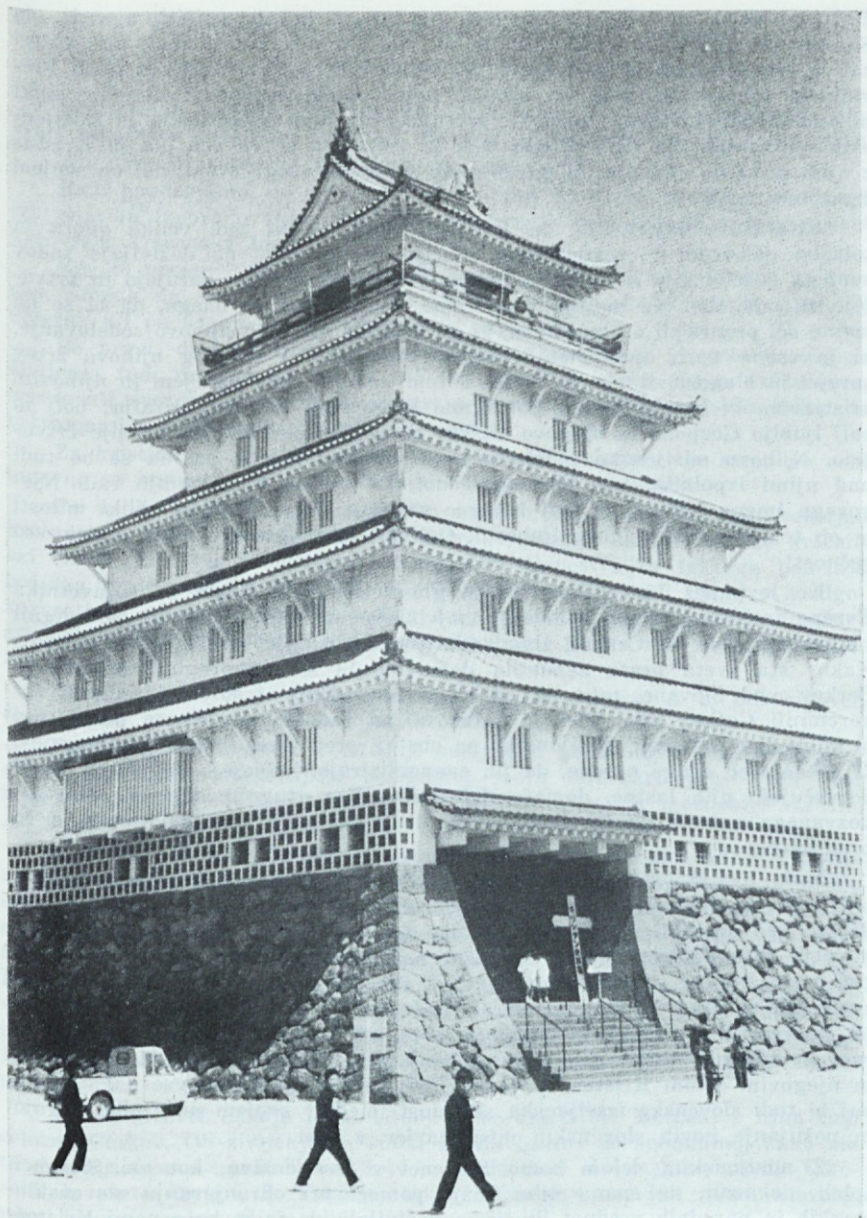
Kako dober je Gospod! Ko apostole pošlje v svet, da vanj занesejo sadove Kristusovega odrešenja, in jih sladko obremeni z gigantsko nalogo, o kateri preje še sanjali niso, jim skoraj v isti sapi napove in obljubi: Jaz sem z vami vse dni do konca sveta!

Apostole je to Jezusovo zagotovilo opogumilo, da so se šli veselo pripravljat na to veliko poslanstvo v dvorano zadnje večerje. In ko so tam, v družbi z Marijo, prejeli Svetega Duha in njegove darove, so z njimi okrepljeni in usposobljeni takoj začeli izpolnjevati Jezusovo naročilo: Stopili so pred množice iz raznih narodov in začeli učiti in krščevati z vsem pogumom, zavedajoč se, da je Kristus z njimi. „In pridružilo se je tisti dan okoli tri tisoč duš!“ (Apd. 2, 41.)

Ta Kristusova obljuba je potem spremljala apostole in njih naslednike in vse, ki so s sprejetjem evangelija in odrešeniških milosti prevzeli tudi poslanstvo širjenja Kristusove Cerkve, v vsem apostolskem in misijonskem delu, v žrtvah in preganjanjih. Že apostol Pavel je pač v zavesti, da je Kristus z njim, zapisal: „Vse premorem v njem, ki mi daje moč!“ Ko so mučenci umirali v arenah, so gledali ob sebi Kristusa in so vedeli, da Kristus sprejema njih žrtev in da bo obrodila sad, po Tertulijanovih besedah: Kri mučencev- seme novih kristjanov. In ko so misijonarji vseh časov prodirali v nove svetove, so si to upali v zavesti, da je Kristus z njimi.

Kristus je tudi danes z misijonsko Cerkvijo. Prav vera v to daje sodobnim misijonarjem moč, da so se najprej odločili za žrtve misijonskega poklica, potem pa, da v misijonih vztrajajo kljub vsem težavam, da se žrtvujejo za Kristusovo kraljestvo prav v smislu besed sv. apostola Pavla: Jaz pa bom prav rad vse žrtvoval, tudi samega sebe popolnoma žrtvoval za vaše duše. Kristusova milost je z njimi, Kristus jim je vir moči in vztrajnosti v njih življenju in delovanju.

Kristus bo tudi v prihodnje, vse dni do konca sveta z apostoli, misijonarji, z vojskujočo se Cerkvijo. Ko je napovedal sv. Petru, da bo zidal svojo Cerkev na skalo, Petra, je dejal tudi, da te Cerkve peklena vrata ne bodo premagala, kajti v Cerkvi je in bo, kljub vsemu človeškemu elementu v njej, vendarle prav On, ki je Petru in apostolom ter njih naslednikom zagotovil: Jaz sem z vami vse dni do konca sveta! To je pač tolažilno za misijonarje, ki tolikokrat in marsikje ne vidijo sadov svojega dela, ki do-

Muzej v kitajskem slogu na Japonskem. V njem je tudi razstava o krščanstvu, ki jo napoveduje križ ob vhodu.

življajo, kako mu sile zla nasprotujejo in ga hočejo uničiti, a vedo, da Kristus ob njih in z njimi dela, in da pač „ni nič, kateri sadi, nič, kateri zaliva, ampak Bog, ki rast daje“. V tej veri upajo, vztrajajo in božji Previdnosti prepuščajo, kdaj bo njihova setev rodila sadove. Tudi sam veliki misijonar papež Janez Pavel II. vztraja pri svojih apostolskih in misijonskih potovanjih, na njih pridno sadi in zaliva, a se zaveda, da je Kristus z njim in ta bo semenju, ki ga on meče v brazde vsega sveta, dal ob svojem času tudi rast.

Kristusovo zagočovalo, da je on z nami, je pa tudi velika opora in tolažba delavcem v misijonskem zaledju, ki navadno ne doživljajo sadov svojega sodelovanja s Cerkvijo in misijonarji, ko molijo, darujejo in žrtvujejo za misijone. Ne morejo v misijone, razen tega ali onega, da bi se na lastne oči prepričali o blagoslovu, ki ga Kristus rosi nad njihovo sodelovanje, ki je vse v veri, upanju in ljubezni. Verujejo, da bo Bog njihovo žrtev sprejel in blagoslovil, upajo, da bo s tem mnogim misijonarjem in njihovim kristjanom in katehumenom pomagano k zvestobi Kristusu Kralju; bolj in bolj ljubijo Gospoda in njegovo Cerkev in se čim bolj za nje širjenje žrtvujejo. Njihovo misijonsko sodelovanje je nesebično, vedo pa, da se bo tudi nad njimi izpolnilo, kar je Gospod obljubil tistim, ki ponudijo radi Njegovega imena bližnjemu vsaj kozarec vode: ne bo z njimi v obliki milosti le ob tem dejanju njihove ljubezni, tudi ne le do konca sveta, ampak vso večnost!

Ko je papež Janez Pavel II. proglasil slovanska brata za sozavetnika Evrope in s tem njuno delovanje najvišje povzdignil, je s tem povzdignil tudi misijonstvo sv. Cerkve, zlasti misijonsko poslanstvo slovanskih narodov. Kakor sta sveta brata zapustila domovino in šla zakoreniniti Kristusovo Cerkev med Slovane, tako naj bi za vero pridobljeni slovanski narodi zakoreninili Cerkev tam, kjer je še ni ali ni zadosti razvita, se pravi, naj bi misijonsko delovali. Misijonstvo pa obstoji pred vsem v delu misijonarjev, ki gredo med druge narode, da jih evangelizirajo, krščujejo in iz njih srede posvečujejo njih lastne, domače duhovnike. Vse drugo misijonsko delo takozvanega zaledja je le sodelovanje, ki je kajpada bistveno potrebno in predragoceno.

Naša hvaležnost do slovanskih apostolov nam vsem Slovanom, zdaj v prvi vrsti katoliškim, dokler se vsi ne zedinimo, narekuje, da z misijonskim delom med drugimi narodi nadaljujemo to, kar sta apostola Slovanov pred stoletji opravila med nami. Pri tem našem misijonskem prizadevanju je pač najvažnejše, vzgojiti in poslati v svet novih misijonarjev. Kakor je sveti Metod pred 1.100 leti izbiral med Slovani in Slovenci svoje učence, jih posvečeval v duhovnike-misijonarje in pri tem delu vztrajal kljub oviram in nasprotovanjem ter celo preganjanjem, ker je vedel, da je z njim in njegovim delom Kristus, ki je obljubil, da bo z apostoli vse dni –, tako naj bi tudi slovenska izseljenska skupnost imela v svojem programu vzgojo in pošiljanje novih slovenskih misijonarjev v svet.

Z misijonskim delom bomo Slovenci v izseljenstvu, kot vsi Slovenci sploh, dokazali, da smo vredni božje pomoči pri ohranjanju slovenskih verskih in narodnih vrednot, in bomo doživljali, da je in bo z nami Kristus vse dni do konca sveta in celo vso večnost, kar nam vsem Bog daj!

Izpraševanje vesti pred misijonsko nedeljo

Uvodnik „Svobodne Slovenije“ za 20. oktober 1985

Kristusovo naročilo „Pojdite po vsem svetu...!“ smo izseljenski Slovenci takorekoč dobesedno izpolnili, saj smo se res razkropili po vsem svetu.

Ali smo šli samo „s trebuchom za kruhom“?

Radi poudarjamo, da smo vsaj mi, ki smo šli v svet zaradi svobodnega življenja in izpovedovanja, **ideološka** emigracija, ker nas je vodila v svet predvsem krščanska ideja.

Kaj to pomeni? Tudi, da smo šli v svet ne le, da sami živimo krščansko, ampak da smo tudi nosilci krščanstva drugim, ki ali ga še niso bili deležni, ali pa so ga v razkristjanjenju zapravili.

Se pravi, da ima slovenska izseljenska skupnost v programu svojega življenja tudi misijonstvo, ki ni nič drugega kot napor vsega krščanstva, osrečevati svet s Kristusovo blagovestjo, z njegovim odrešenjskim delom, z ostvarjanjem božjega kraljestva na zemlji.

Za kristjana, tudi slovenskega izseljenskega kristjana, je samo po sebi umevno in bistveno, da misli, čuti in deluje tudi misijonsko.

Pa ne le na svetovno misijonsko nedeljo, ki je dan, ko naj vesoljno krščanstvo posebno močno zaživi misijonsko, ampak kar vedno. Ko krščanski človek doživlja problematiko sodobnega človeštva in težkega položaja božjega kraljestva v njem, se mu pač vzbudi zavest tudi njegove soodgovornosti za njegovo usodo in močna želja in hotenje, da bi svoje zmožnosti, naravne in nadnaravne, vsaj deloma usmeril tudi v rast božjega kraljestva v svetu.

„Pridi k nam tvoje kraljestvo!“ prosimo v očenašu. A bi bili hinavci, če bi samo prosili, ne pa tudi kaj storili.

Papež Janez Pavel II. v letošnji misijonski poslanici poudari med drugim: „Kristusovo odrešenjsko poslanstvo mora biti skrb prav vseh brez izjeme, vsakega v okviru njegovega poklica in njegovih možnosti!“ (Prim. Ad gentes, 281.)

Ko smo ideološki izseljenci zapustili domovino, nismo šli v svobodo samo reševat kožo, ampak nadaljevat, kar smo obljubili Bogu in narodu ob evharističnem kongresu pred 50 leti in ob kongresu Kristusa Kralja ne dolgo potem. Ko z bolejšjo opazujemo v domovini delovanje „satanove fronte“ in v tujini domala ne moremo kaj več storiti kot moliti za zmago Kristusove fronte, ne pozabimo, da smo šli v svobodo prav z namenom, v svetu graditi Kristusovo kraljestvo, in da imamo za to poslanstvo v svobodi celo več možnosti kot pa oni v domovini in da jih moramo usmerjati tudi v službo vesoljnemu Kristusovemu kraljestvu, kar storimo tudi z misijonskim sodelovanjem.

Slovanski svet obhaja letos 1.100-letnico smrti sv. Metoda, z njim tudi celotna Cerkev. Ob življenju in smrti svetih bratov se spomnimo, kako sta ta dva Kristusova apostola vse žrtvovala, da bi v slovanskih narodih zakoreninila sveto Cerkev, in kako so tako slovanski knezi kot mladi Slovani, njuni učenci, sodelovali z njima in jima sledili.

Danes Cerkev in domovina vedno težje rojevata nove slovenske apo-

stole-duhovnike, da bi v naradu in svetu ohranjevali dediščino slovanskih apostolov, krščanstvo.

Izseljenci smo pod idejnim vodstvom škofa Rožmana takoj pričeli skrbeti, da bi iz izseljenskih vrst izšlo čim več slovenskih apostolov-duhovnikov. Zato izseljensko bogoslovje, zato Misijonski zavod Baragovega misijonišča, iz katerih je izšlo toliko mladih duhovnikov za delo med izseljenci kjerkoli, v misijonih in celo v domovini. Rožmanov zavod v Adroogueju je, žal, ugasnil, slovenskega bogoslovja v izseljenstvu že dolgo več ni. Živi še Misijonski zavod, a vedno težje... Ali morda zato, ker ni več mladih Slovencev, ki bi stopali na pot svetih bratov Cirila in Metoda? Pa ne morda zato, ker bi ideološka emigracija začenjala pozabljati na svoje poslanstvo, biti nosilec božjega kraljestva v svet?

Misijonska nedelja nam izprašuje vest...

LE NEKAJ MINUT ZA BOŽJE KRALJESTVO!

O. VLADIMIR KOS S.J., Tokijo

Prva minuta: ali sem prepričan, da je Božje kraljestvo nekaj izrednega, nekaj edinstvenega v svetu, v katerem živim? Če še nisem o tem prepričan, se moram čim prej prepričati: Jezusovo kraljestvo ni od tega sveta, a ta svet spada vanj z vsem, kar je in ima, ker ga je Učlovečeni Božji Sin, za ceno svoje krvi, odkupil za neminljivo kraljestvo. Naj je naš svet še tako minljiv, še tako krhek, še tako nebolgjen po svoji naravi, Gospod Jezus Kristus z njim, in z vsem, kar ga sestavlja, skrivnostno gradi neminljivo kraljestvo, kjer ne bo nekoč ne greha ne smrti. Snovi, rastlinski in živalski deli tega sveta se ne morejo svobodno odločati za neminljivo kraljestvo; takšni, kakršni so in kakršne jih delajo medsebojne okoliščine, tvorijo gradbeni material v rokah Božjega Arhitekta. Z menoj, kakor z vsakim človekom, je drugače: Gospod želi – ne zaradi Sebe, ampak zaradi moje večne koristi –, da so-delujem svobodno, pa naj bo to so-delovanje še tako primitivno; čim bolj se možnosti in lepote so-delovanja zavedam, tem bolj sem blizu umu in srcu Božjega Arhitekta. Kakšen Um za kakšno Srce! To Božje Srce ne more trpeti, da bi se svet, v kolikor je zmožen svobodne odločitve, vrgel v naročje kraljestvu zla, ki ga predstavlja Satan s svojimi strašnimi angeli. Kolikokrat sem o tem bral, o tem poslušal govor in debato – toda ali sem o tem prepričan? V Svetem pismu človeštvu, pri Janezu Evangelistu (3: 16), stoji zapisano, da vera v Jezusa Kristusa-Odrešenika reši človeka pogubljenja. Tudi mene. Tudi tebe. Tudi onega neznanca, ki mu z molitvijo in še bolj z žrtvijo iz molitvene moči pomagam do svete vere kot Jezusov so-delavec. (Še enkrat tihoma: ali sem o tem prepričan?) Lahko prisluhnem Božji Besedi v 2 kor 5: 19 in Apd. 17: 26.

Druga minuta: Po psalmistu v psalmu 50 nam Bog zagotavlja, da ima rad človeka, v čigar srcu biva resnica. Biti prepričan o navzočnosti Božjega kraljestva med nami v vsakdanjem življenju pomeni

živeti z resnico v srcu: Božje kraljestvo osredotočeno v Jezusu, ki je Resnica o Poti v življenje; in ta resnica ne da človeku miru, mu ne dovoli lenobe, mu ne spregleda brezbrčnosti. Že v Prvi Mojzesovi knjigi beremo o božjem namenu, da napolni svet z deli in ustvarjanjem človeka. So-delovati pri božjem načrtu graditve Novega Sveta: kakšno imenitno delo! Kakšno čudovito ustvarjanje! Kakšna umetnost! Toda – ali sega moje prepričanje o navzočnosti Božjega kraljestva do (recimo) praktičnih zaključkov vsakdanjega življenja? Ali ne obstane nekje na robu med umom in srcem, tako da ne morem v resnici ugotoviti: moje prepričanje so-odloča moje dnevno življenje. V srcu ne nosim cele resnice, nekaj ji manjka, razsežnost dnevnega življenja ji manjka. Ali se še spominjam besed sv. Jakoba apostola (1: 22-25)? Po božjem navdihu obljublja osrečujoči blagoslov vsem, ki svoje prepričanje iztegnejo do dejanj vsakdanjega življenja – za Božje kraljestvo.

Tretja minuta: v samo Srce Odrešenikovo se odpravim, kot tisti nepopolni človek v Jezusovi priliki o farizeju in cestinarju; cestinar sem, ker sem v svetlobi božje popolnosti in se v njej zavedam svoje pomanjkljivosti in grešnosti. Tudi če sem po božji milosti prepričan o navzočnosti Božjega kraljestva v svetu iz delajočega se 20. stoletja in tudi če moje prepričanje oblikuje dnevno življenje za Božje kraljestvo – nekje na tej črti, nekje v tej globini, nekje v tej širini življenja ne delam vsega, kar bi po prejemu božjih darov moral in mogel delati – grešnik sem, gospod Jezus, usmili se me! Še bolj me blagovoli razsvetliti, še bolj me blagovoli okrepiti! In Njegovo Srce bo storilo – sam je to obljubil. Z novim zaupanjem, z novim veseljem, z novim kritičnim duhom se vrnem v svoj svet, iz katerega nisem pravzaprav nikdar odšel, kar je naš Gospod v tem svetu navzoč. Kaj pa, če se zavedam le polovičnega prepričanja? Kaj pa, če se zavem, da prepričanja – še nimam? Smeri poti ne spremeni: v Božje Srce vodi, in to Srce bije po ritmu Božjega Pastirja, ki hoče vsako ovčico privedi v območje svojega Doma, kjer je, kot poje božji harfist, resnično življenje doma.

Četrta minuta: tudi meni (in tebi) so dar svete vere posredovali misijonarji, začenši pri apostolih pred skoraj dva tisoč leti. So-delovanje pri misijonskem podvigu je obenem hvaležnost za takšno obliko prejemanja in dajanja tega neprecenljivega božjega daru. Še tako neznahtna stvar lahko pomaga pri tem božjem delu. Še tako nesmiselna bolečina lahko postane mogočno sredstvo za širjenje sv. vere. Vse zavisi v tem pogledu od tega, kako zaupa moje srce Božjemu Srcu! Posledice molitve ali žrtve ni mogoče občutiti; tudi duhovni slutnji se izmika; zaupno jo prepustim Božjemu Srcu. Ali jo res zaupno prepustim Božjemu Srcu, to se pravi, ali nadaljujem z molitvijo – morda celo z žrtvico –, ne da bi videl otipljivih rezultatov? Ne da bi včasih rekel (čisto tiho) Gospodu: „Ali res uslišiš...?“ Vem, da usliši – tako kot moje so-delovanje, človeško izraženo, zasluži: jasno je, da je razlika, človeško izraženo, med malodušnim in celosrčnim sodelovanjem, med vztrajnim in redkim, itd. Vendar je treba dodati: Gospo-

dova ljubezen pomaga premostiti naše pomanjkljivosti, kadar se lahko takorekoč nasloni na nekaj našega so-delovanja. Moram si pridobiti Gospodovo gledanje in vrednotenje sveta.

Peta minuta: začeti moram danes. Morda ni treba začeti, le nadaljevati. Danes. Če mislim in načrtujem tudi misijonsko, karkoli je sicer moje delo, kjerkoli se sicer nahajam, se tiho pridružim Jezusu kot Božjemu Misijonarju. Danes, ob tej uri in na tem mestu. In v tem trenutku spremenim svoje življenje, razširim ga z božjo ali misijonsko razsežnostjo – Gospod bo postal moj posebno skrben Pastir. Zakaj bi moral odlašati do jutri? Vedno več fizikov je mnenja, da je čas tista četrta razsežnost, s katero mora računati vsaka od ostalih treh razsežnosti. Toda božja ali misijonska razsežnost je mogočnejša od časa, ker sega v večnost in se nadaljuje v večnost. Celo smrt se ji mora pokoriti, ker je snov te razsežnosti – ljubezen, in ljubezen je močnejša od smrti, uči s smehljajem Sveto pismo (npr. v Visoki pesmi.)

Misijonar
Vladimir Kos
(na skrajni levič)
skupaj z japonskimi
kristjani,
pred novo cerkvico na
polotoku Šimabara,
uro hoda od kraja
mučenja
nagasaških mučencev
17. stoletja.

AFRIKA GRE V NOVE ČASE

po obisku Janeza Pavla II.

Ze tretjič je šel papež v Afriko. Dokaz, da mu je jasno, kako važen je „črni kontinent“ za prihodnost Cerkve. Postaje njegove poti: Togo, Slonokoščena obala, Kamerun, Centralnoafriška republika, Zaire, Maroko.

Afriko tarejo mnoge naravne stiske: suša, lakota, bolezni, nerazvitost. K temu dodaja svoje človek sam. Kar triindvajset držav ima vojaško diktaturo. Pred vsem svetom je prav zdaj do vrha segla napetost v Južnoafriški uniji zaradi rasne diskriminacije, imenovane „apartheid“. Kratenje svobode vere v Angoli, Mozambiku, Burundiju, Sudanu, Ugandi. K temu dodajajo svoje sovražstvo in to stoletna sovražstva posameznih afriških rodov. In v tem iščejo svoje opravičilo za nasilje tako vojaške vlade kakor belci, ki kot manjšina zatirajo črnce. Dodatek je še strah: če ne bo nas, bo prišel komunizem. Ne pomislijo, bolje: nočejo priznati, da z zapostavljanjem, gašenjem človekovih pravic sami rahljajo tla za komunistično revolucijo. Kolikokrat so to javno povedali škofje te ali one afriške države, a zaman.

In vendar: Afrika postaja vedno bolj krščanska. Ko razkristjanjanje in sekularizacija odtujujeta mase ljudi Cerkvi v Evropi in Ameriki, je afriška duša odprta evangeliju. Pred 25 leti je bilo v črni Afriki 21 milijonov katoličanov, zdaj jih je 60 milijonov in po letu 2000 jih bo daleč čez 100 milijonov. In če vzporejamo Evropo, Severno Ameriko in Afriko, napovedujejo, da bo po letu 2000 v Evropi 21 odstotkov vseh katoličanov, v Severni Ameriki 15 odstotkov, v Afriki pa 18 odstotkov.

Ni čuda, da je v Keniji nadškof kardinal Otunga zanosno dejal: Mi, Afričani, imamo svojo lastno civilizacijo in nismo nikakršno smetišče za ideje drugih držav. Evharistični kongres bo s svojo afrikanško razsežnostjo obogatil svet. Luč za svet lahko zasveti tudi iz Afrike. – Kljub temu optimizmu je povabil Ameriko in Evropo, naj pomagata. Ne gre predvsem za gospodarsko pomoč, gre za misijonarje. Afriški škofje si ne mečejo pesek v oči. Ne skrivajo glavo kot noj. še manj papež. Dovolj je vedeti samo za tole – čeprav posplošeno – statistiko: V črni Afriki je danes tretjina misijonarjev v starosti med 20 in 60 letom, druga tretjina med 60 in 70 letom. Tretja tretjina pa je stara nad sedemdeset let. Tako je danes. In kako bo jutri?!

Kakor „glas vpijočega v puščavi“ je Cerkev, ki že pol stoletja kliče in prosi: ura Afrike je tu. Hitite na pomoč. Morda je zares ta klic razumela najbolj salezijanska družba, ko je general rekel: najprej smo šli v Južno Ameriko, potem v Azijo, zdaj pa pojdimo v Afriko. Ko bi tako sklenile in storile vse redovne družbe. In bi ta klic razumeli škofje vsega sveta!

Kaj je spotoma rekel ali storil papež?

Ni važno, kakšen vrstni red zavzamemo. Le nekaj oprijemljivih dejstev in besed.

V Abidjanu, glavnem mestu Slonokoščene obale, je posvetil cerkev sv. Pavla, ki je po svoji velikosti takoj za Sv. Petrom v Rimu.

V Zaire je proglasil za blaženo redovnico Alfonzina Anuarite Nengapeta, ki jo je umoril oficir Pierre Olombe leta 1964. Pri proglasenju je bil navzoč tudi predsednik Mobutu. Bajе celo morilec.

V Kamerunu, kjer se je mudil najdalj, je v „Palači edinosti“ izrekel najbolj odločno obsodbo apartheida. Imensko je prosil predsednika Botha, naj na čim krajši in čim bolj miren način da svobodo Namibiji. Ne samo tu, tudi drugod je govoril o človekovih pravicah in svobodi narodov in svobodi vere in evangelizacije. A tu je najbolj trdno stal na strani tlačениh in zapostavljenih. Na to je državnik pripravil že 7. avgusta, ko je v Rimu jasno povedal: „Ne morem mimo tega, da ne bi omenil zlasti položaj v južnih predelih Afrike. Pred presojo človeške vesti se postavlja vprašanje tako imenovanega apartheida. Tistim, ki v tem nečloveškem položaju kot žrtve podlegajo nasilju, bi rad izrekel čustva solidarnosti in podpore v njihovi bolečini.“ Vsem je zaklical tudi v Afriki: treba je zagotoviti spoštovanje človekovega dostojanstva in to vsake osebe.

Afrikanizacija je tudi papežu nujna. Povedal pa je mnenje Cerkve preko kardinala Arinze, ki je prefekt Tajništva za nekristjane. Inkulturacije ni mogoče uresničiti čez noč. In treba je paziti, da se s tem ne ustvarja separatizem. Afrikanizacija afriške Cerkve mora biti samo bogatitev, ne pa rušenje Cerkve. Papež je opozoril na porast sekt. Saj je samo v župniji Mumbwa v Zambiji, kjer delujejo naši slovenski misijonarji, torej v eni sami župniji, 60 sekt. V tej poplavi in zaradi pomanjkanja misijonarjev je kaj lahko, da afrikanizacija rodi zle posledice. Je nujno potrebna, a mora graditi in bogatiti Cerkev.

Kongres je bil posvečen družini. Papež sam je zatrdil: kongres je pokazal zrelost afriške krščanske skupnosti. Te trditve ne morejo spodbiti kritik, ki so lahko upravičene. Samo nekaj opomb te vrste: To bi bil kongres zamujene priložnosti; drugi so rekli, da je bil deset let prezgoden; na kongres niso prišli resnični afriški problemi, tazejska meniška skupnost ni dosegla s križevim potom med najbolj ubogimi, kar je želela, mnogi revni niso mogli na kongres, ker niso imeli denarja za vstopnico, itd.

Kljub temu je bilo izrečenih programov za prihodnost toliko, da ima mlada afriška Cerkev prav v tem kongresu ne le potrđilo svoje samobitnosti, ampak tudi temelj nadaljnjega dela.

Ker je bila tema Evharistija in družina, je razumljivo, da je tudi papež poudaril, kar mu leži vedno na srcu: enoženstvo, zakonska zvestoba in nerazvezljivost, spoštovanje otroka, tudi nerojenega, blagoslov velikih družin. Vse to je papež lažje govoril v Afriki, kjer je družina še vedno nekaj svetega in otrok blagoslov. Zanimivo pa je dejstvo, da sta bila na kongresu tudi zakonca Billings.

Na mnogih krajih se je papež srečal z muslimani. Posebej pa bo

Afriška Marija Goretti: bl. Alfonzina Anuarite Nengapeta, mučenica zaobljube čistosti, ki jo je v Afriki Janez Pavel II. proglasil za blaženo.

šlo v zgodovino dejstvo, da je bil v Maroku gost Hasana II. On ga je povabil. Imenoval ga je: zagovornik in vzgojitelj skupnih vrednot islama in krščanstva. Okrog papeža se je povsod zbrala mladina. Tu v Maroku muslimanska mladina. Država je muslimanska, katoličanov je le 0.30 odstotka. Papež je poudaril skupne točke. Poudaril pa je, da se kljub razlikam, ki so, moramo spoštovati in graditi boljši svet. Trenutno nas najbolj veže boj za pravico, svobodo in napredek Afrike. Papež je bil že prej v dveh muslimanskih državah: 1979 v Turčiji in 1981 v Pakistanu. A nikjer ni bil tako toplo sprejet kot v Maroku. Tu je bil začel resnični dialog.

Zgodovinsko pa je posebej papeževo obžalovanje zaradi kolonizacije, zaradi zapostavljanja Afrikancev in posebej zaradi trgovine s sužnji. Tudi s tem je ne le papež, je cela Cerkev pokazala svojo zrelost in pravo krščansko ljubezen. Koliko nezaslišanih krivic! In te rane se še niso zacelile. Zato je konfiteor zadel v afriško dušo.

Ko bodo izšli vsi dokumenti, tako papeževi govori kakor vsi govori na evharističnem kongresu v Keniji, bo možno presoditi smernice za življenje afriške Cerkve in nič manj za vso Cerkev. Saj je recimo beseda kardinala Bernardina iz Chicaga veljavna za ves svet: "Reveži so talci mnogih izdatkov za oboroževanje". Kako lep je bil nastop anglikanskega škofa Gitari iz Kenije. Izraz iskrene volje po zedinjenju. Kakšnega pomena, da je to besedo slišala tista Afrika, ki je v nevarnosti, da jo preplavi sektaštvo. Ali ni pretresljiva beseda manilskega kardinala Sina: za Cerkev je velika izguba, da laikom ne najde ustreznega mesta. In še in še.

Kot za sklep je vsem dejal papež: Afrika potrebuje miru! Klic politikom vsega sveta. Vse to posejano seme je sejano za rast v enaindvajsetem stoletju.

Franc Sodja CM

TI VEŠ ZA VELIKO ŠTEVILKO TEGA „PSALMA“

Ozri, Gospod, se, prosim, tja na steno,
nebeško steno, kjer Ti niha ura –
morda pa prah ovira vzmet jekleno,
ker zmeraj več je polževih krivulj.

Glej, naših duš polja so še zelena,
in milost ne rosí preveč obilno.

A tam, kjer klasje valoví, so lena
sosedova dejanja žanjcem v prid.

Gospod, moj Bog, moj križani Prijatelj,
smehljaj vstajenja: ves zaupam Vate.
Brez Tebe ni resničnega življenja.

Ti veš za duše, da morjé trpljenja
jih muči, meče, maže, méde, mláti
in slepa bol je, Tebe ne spoznatil!

Vladimir Kos

STRMO LETO...

Nadaljevanka. Napisal JOŽE CUKALE, Bengalija.

XIV

Monsun se je to leto spet zakasnil, čeprav je po poročilih vremenske agencije že prešel Andamanske otoke, stopil z zelo šibkim korakom naprej in se približal Bombayu. Na drevesih krištočura so visele karminaste plahte cvetja, da so bile vasi kakor zavite v plamen. Angleži jih kličejo flame of the forest. Z monsumskimi vetrovi se bo osulo cvetje. Ogenj bo še dolgo ležal in gorel po travah.

Oj veter, ne ugasi plamenov, ki jih je prižgal mesec falgun, je tiho vzdihnil šoukal, kateremu je bilo zmerom žal karminastega cvetja, ki se osipa.

Podeželje je umiralo od žeje.

Nekdo je nastavljal ptičnico v njegovem vrtu, na vejo sladke safede. Pod drevesom pa se je mastil s sadežem safede – neke vrste maslenih hrušk – Makalov pobič Ošim. Župnik se je pomikal za njegovim hrbtom ter fantu ročno konfisciral fračo. Ta mesec pusti vsakega v stanju razdražljivosti in tudi šoukal ni bil izjema. Opazil je bil, da je nekdo lesu odmaknil, ali pa je Mohan pozabil nanjo. Hotel mu je napeti litanije, pa se je ukrotil.

Dhiren in Mohan sta tisti dan spazila na cesti proti Nepalgandžu Robina. Prvi je požvižgal drugemu in udrla sta za njim. Dolžan jima je bil že leto in pol trideset rupij in s takim denarjem lahko živjesh cel teden. Zgrabila sta ga in močan, kakor je bil, se jima ni upiral, marveč jima je sledil. Šlo je za ceno dveh putk. Danes pa ima nekaj več pod palcem, zato je Robin nameraval nakupiti nekaj rib, da jih na drobno proda. Pripeljejo krivca pred patra, ki pridno tipka.

Robin objame šoukalove noge. To je nekaka pravica azila, a ta se dela, kakor da ni opazil.

„Povrnili jima bom, dajte mi teden odloga.“ Mohan in Dhiren sta vpila nad njim. „Ima denar, žlota, daj ga sem, če ne, te premikastiva, kakor...“

V košari, ki je Robinu visela preko ramen, je zakokodakal petelinček. Lepo rejeno živalco sta fanta zdrli iz košare in Dhiren ga je stisnil pod pazduho. Polovico posojila je bilo vrnjeno.

„Ce dolga nisi mogel povrniti naenkrat, zakaj nisi tega storil polagamo, recimo, vsak dan po dve rupiji?“

„Imam ženo in otroke. Niti pare ne prihranim.“

Na verando so pridrli ljudje. Da prisluhnejo razsodbi. Majhne stvari so zmerom velika senzacija na vasi.

„Kopotek naj ostane pri nas“, je določil šoukal. „Od vsega početka si sklenil, da ne povrneš. Tej stvari se pravi kraja, razumeš, Robin?“

Robin se je še tesneje oklenil patrovih nog. Ta je ravno danes zjutraj prebiral brevir o svetem letu. Vsako sedmo leto se morajo

odpustiti vsi dolgovi. Kaj pa, če je tisti kopotek edini zaslužek dneva, ga je svaril neki glas?

„Vrnita mu petelina! A čez teden dni, pridi in povrni svoj dolg.“

Kleščče okrog patrovih nog so popustile.

Rahla sapa je zrasla od nekoč, postala je silnejša in skozi okno je šoukal opazil, da se zbirajo oblaki. Dan je potemnel. Hlad je potegnil skozi okna in skozi srca kot sama božja milost. Lesena polkna so zaječala, prve škropotnje so udarile po strehah in pričelo je liti. Novi tabernakelj je bleščal v pozlačenem siju, ko se je misijonar prišel zahvalit in zapirat okna.

„Hvalite Gospoda, dež in sneg, naj ga hvali vse ljudstvo...“

Dež je pojenjaval, a pustil prijeten hlad okrog vaških bivakov, Sonce je obsipavalo le polovico neba in se ogledavalo v ribnikih, visoke trave pa so prejele na svoje smaragdne prste čudovite diamante.

XV

Agato je našel šoukal sključeno v tri gube. Sedela je na cerkvenem pragu. Od časa do časa se ji je treslo telo, kot bolniku z malarijo. Obšel jo je in tajnik Tuberkuloznega Centra ga je prestregel.

„Ste slišali, da se je Tuša izgubila?“

Bil je predaleč z mislimi, da bi jih zravnal z novico. Zato se mu je samo nasmehnil in napel ušesa.

„Tuša se je izgubila, ste kaj slišali?“

„Šombujeva hčerka, misliš? Izgubila?“

„Iz šole domov je le kakih deset minut, le kako naj se otrok izgubi?“

Vrnil se je k Agati. Kaj je s Tušo, bi rad zvedel od babice.

„Dali smo jo v službo k neki mestni družini, da varuje otroke. Pa je izginila vsaka sled za njo“, je bolj kričala kot jokala uboga žena.

Duhovnik je pobledel. Njegova srnica – Horini –, da se je izgubila?

„Šombu je napravil pogodbo, jaz nisem kriva“, je pričela viti roke.

„Da bo laže srkal žganje, Agata?“ Takoj je odšel, da se pomerita s Šombujem in da dobi naslov družine v Kalkuti.

Domov se je vrnil poparjen.

„Da bo šoukal lahko več pil in da bo nekaj šupari za staro Agato, zato je morala njen Horini služiti?“

Nekje je bral, da je sreča kakor metulj, bolj letaš za njim, bolj se ti umika...

Pa se je tudi tolažil, če obrneš pogled na tiste, ki so v potrebi, se ti sreča nepričakovano približa in sede na tvoje rame...

Kako strma so pota skozi ravno Bengalijo z nevidnimi plotovi in mejami, ki jih mora njegova starost preplezati.

Tuša, kje si?

Kako moreš utesniti divjo srno v kalkutski blok? In kdo bi ne imel rad poskočne živalice v svojem vrtu?

Sestre matere Terezije — vesele v svojem poklicu.

Mislil je dolge misli. Kdo bi obsojal nizko revščino, ki poskuša v višine? Prebivavci vasi pridobijo na ogledu, če se kateremu posreči dobiti zaposlitev.

Letos so tatovi otrok krepkeje na delu. Prodajajo jih v stari mogulski Delhi. Pastirju so se začeli ježiti lasje, če je le pomislil.

Tuša, kje si?

Ali jo bo našel? Poguma nikdar ni izgubil. Nekje sredi najgostejše teme, je rojevanje nove luči, le gledati je treba z očali globine.

Opičji repi so v vsej košatosti viseli raz vej v svojem zlatorumenem ornatu. Že od kosila je bil na potu, iskal ceste in ulice, da ga je pričelo boleti v vratu. Prešel je park, kjer se je na vrtljaku igral pobič prijetnega obraza, verjetno iz visokih kast banerdžijevega kova, ki ga je varovala okroglična žena iz Rančija. Ljudje iz Rančija so zvesti uslužbenci, na katere se vsakdo rad zanese.

„Kuti 223, Belvedere road, Calcutta“. V zavitih ulicah, uličicah, ki jih le od časa do časa prečkajo večje avenije med Toligandžem in Aliporjem.

Sivna prihajajočega večera je že ležala v svojih tenkih obrisih na oknih, prekrižanih z železnimi ogrodji. Od daleč je bilo slišati varijacije kitarista Ravi šankarja, ki jo je od časa do časa prerezal pok raket, da je človeka predramilo iz mistike melodij. Bližal se je čas pudže festivala.

Oddahnil se je, ko je zagledal napis šanijal družine. Prvo dejanje drame je že za njim.

Vstopil je skozi vežna vrata in se znašel pred temnimi stopnicami.

Ena sama žarnica je gorela z nekega tretjega nadstropija, da je bolj tipal, kakor videl. V mestu je bil očitno tok prekinjen. Najbrž zaradi sabotaže pri Bandelu in Navalnih. Nekaj minut je počakal ob ograji.

Tretje nadstropje. Čiki šupari na stene, pljunki rdečega apna so slikali ultramoderne silhuate.

Kako naj more divji šipek preživeti to zatočnost? Smilili so se mu meščani. Kako bogati so naši reveži z odprtimi pilji, sredi dišečih orientalskih grmov. Še vetra je sram spustiti se med barikade teh blokov. In Tuša, ta vrtiljak z glasovi škrjančka in z nogami kakor pri vitimi na peruti metuljev...

Skušal je zbrati svoje misli. Preden se je odpravil proti mestu, je slišal od enega stricev, ki je znal imenitno oponašati debelo Sanijasijevo gospo.

„Ali smem slišati tvoje ime, deklič?“ Ni se sklonila h dekletu, zato je še bolj povečala razdaljo med njima.

„Tuša.“ Mala je pred njo nekaj risala s prsti na nogah, v zadregi.

„Pri nas te bomo imenovali Minu. Slišiš, Minu?“

Uporno je odmajala z glavo, da so se ji lasje usuli prek čela in oči.

„Jaz sem Tuša.“ Mislila je na mamo, strah jo je bilo, da ostane brez imena, dvakrat tujka. Ali je ni mama zmerom klicala Tuša?

Memsahib jo je pogladila po laseh, a Tuša se je jezno odmaknila od njenih v zlato okovanih prstov, ki so izhlapevali dišečo pomado.

„Deset rupij na mesec bo prejemale, hrano in kôt tudi.“

„Ali ne bi malo zvišali?“ je zaprosila Agata. „Deset je komaj za milo, olje in avtobus.“

„Kasneje. Bomo videli, kako se Minu obnese.“ Gospejin glas je izzvenel v nepopustljivost.

Ko sta Agata in Tušin stric odhajala, je Tuša planila za njima, pa jo je debela mesnata roka potisnila nazaj. Ptička je bila v kletki.

Šoukalu se je nabiral obraz v jezavost in odločno je pozvonil, pa je moral dolgo čakati, da je pritisnil spet na zvonec.

Znotraj se je nekaj zganilo. Droben snopič svetlobe se je vžil skozi kupalno okence. Potem so se vrata odprla in mlada ženska glava z razpletenimi lasmi, ki še niso bili nared za kino ali Bog ve kakšno čajanko, se je prikazala med vrati, pa jih spet zaprla.

Težki koraki gospodinje so stresli stare podboje, ko je med nje stopila in se patru priklonila.

„Vstopite, prosim!“ Vljudnost je bila narejena, to je občutil.

„Rač bi govoril s hišno gospodinjo.“

Šla sta v sprejemnico skozi ozek hodnik in pred njegovimi očmi se je odprla večja soba, lepo opremljena v stilu kraljice Viktorije. Memsahib je bila kakor urezana za tako opremljeno sobo.

„Prihajam zaradi Tuše.“

Njej je zaprlo sapo. Nasmeh ji je zmrznil na obrazu, ko je vrgla roke v zrak. Za hip je merila tega Evropejca, ki se zanima za ubogo nižjo kasto in počemú?

„Zaradi Minu?“ Oblazinjeni stol je neprijetno zaškripal pod njeno težo. Še zmerom ni našla iz labirinta podečih se misli, da je Šoukal moral na pomoč.

„Vodim evidenco o kristjanih, ki so mi zaupani, in lahko si predstavljate, da igrajo otroci pri nas privilegirano vlogo, posebno, če se jim kaj hudega pripeti. Kdaj ste jo pogrešili?“

Tehtal je svojo besedo in zrl naravnost njej v oči, da jih je morala pobesiti.

„Obvestili smo policijo že v nedeljo okrog poldne, ko je ni bilo nazaj, kamor smo jo poslali po mleko. Več ni bilo v naši moči.“

Svoje lahti je naslonila na mizo in podprla svoj sicer čedni obraz v svoje primeroma majhne okrogle pesti.

„Tudi sam sem obvestil policijo v našem okraju in upam, da vam bosta vaša in naša policijska stanica napravila obisk in morda celo preiskavo.“

„Preiskavo? Zakaj preiskavo?“ Začela je viti svoje roke in neko tarnanje se je previjalo med stoli in polnilo kote, da so se zadaj za njima vrata odprla in je stari šanijal pomolil svojo že osivelo glavo, pa jih spet zaprl. Upokojeni profesor, stara dobričina, a srčno pozabljiv, s katerim sta se onadva večkrat sprekla. Zadnjič se je pa kar zarotila, da z njim ne gre več nikamor. Taka sramota!

Raztreseni gospod, ki ga je spremljala njegova gospa na kolodvor v Kalkuti-Howrah, je pred odhodom zamenjal svojo gospo za služkinjo šumoti, ki mu je nosila kovčeg. Objel je šumoti in stisnil gospe v roke bakšiš. Sramota! Nekaj sorodnikov, ki so mu zaželeli srečen povratek, se ni moglo zadržati in nastal je huronski smeh. Zdaj šanja-lovka ne upa več na cesto. Takšna sramota, svoj živ dan je ne pozabi!

Učeni indijolog dr. šanijal je prenehal s predavanji. Na nekem simpoziju so ga časnikarji vprašali za ime, pa je še to pozabil, in svoj naslov tudi... Neroda!...

„Vesite, tisti vaš deklíč, ki jo kličete Tuša, ni bila res tako sijajna purčka. Dvakrat sem jo z okna zalotila, da je govorila s sinom cestnega pometaja. Take vrste ptiči letajo skupaj.“

Očividno se je skušala oprostiti neke teže, ki ji je sedela na vratu, obenem pa ošvrkniti, zakaj se misijonar zanima za tako pakajo. Mi smo pač bramani...

„Le zakaj smo jo vzeli“, je spet poprijela. „In zdaj nam še vi pošiljate policijo na glavo.“ Njen ton je postal bojevitejši.

„Pa ne, da bi nas obtoževali, da smo Minu pognali na cesto, ali pa celo...?“

Odprla so se tretja vrata in vstopila je snaha, si koketno potegnila sari preko las. Bila je Tara, ki je pričela filmsko karijero, a se je ravno pravi čas umaknila s pozornice. Omožila je mladega dr. šanijala, s katerim si nista bila baš na roko, a kadar gre braniti kaste, bramani potegnejo skupaj. Mlada se je le malo preveč zavedala svoje lepote in nečimrnost je plavala po njenem površju. Še zmerom je bila igralka na odru. Prisedla je k tašči in priprla oči, tedaj pa je nekaj zagrmelo v njeni sobi in takoj je izginila.

V sobi se je glas njenega pobiča povišal v kričanje in njegova mati je tudi pričela vpiti, ker ji je sinko razbil japonsko vazo.

„Nekaj podatkov bi vendar še rad imel za policijskega komisarja in za Radio Kalkuta.“

Zrla je vanj. Neverjetno, kako se ta človek iz daljne dežele žene za malo Indijko. Saj je le ena od stoterih, ki se dan za dnevom izgublajo po polotoku.

„Pravite, da ste jo tretjega maja poslali po mleko in je ni bilo nazaj?“

Žena je prikimala.

„Ali se vam ne zdi, da jo je kdo utegnil ugrabiti? Take nežne stvarce gredo danes dobro v denar.“

„Na to možnost še nismo mislili.“

„Ker je Tuša bila zaposlena pri vas, gotovo nosite del odgovornosti zanjo?“

Žena je vrgla roke v zrak in njen jok je zaječal v neko obupnost.

„Ušla je.“

„In izgubila pot.“ Šoukal jo je strmo gledal.

„Ali bi ne bilo prav, da bi vi malo pogledali za tistim pobom, s katerim sem jo videla razgovarjati se?“ Žena je dobila nekaj več ravnovesja. Med tem je pozvonil zvonec nad vrati. Vrnil se je Vidžaj, ki je te dni polagal medicinski izpit na univerzi.

„Vidžaj, Vidžaj! Tale gospod nas hoče vse spraviti pod ključ. Obtožuje nas, da smo mi krivi njenega pobega. Sumničji nas, da smo jo utegnili prodati. Njeni ljudje so jo prišli ponujat.“ Pri vsaki besedi je zviševala glas, ki je prehajal že v hysterijo.

„Jaz ne morem več“ in odzibala je svojo težko masivnost skozi vrata.

Šoukal je porabil priliko in se jel pogovarjati z Vidžajem, tako je upal, da zmanjša napetost in poišče ključne možnosti.

Študent je bil pripravljen, čeprav je čutil neprijetno dolžnost, da brani čast svoje hiše. V resnici je že dolgo želel stopiti v stik z ljudmi, o katerih se po kampih in kolegijih toliko debatira. Nazadnje sta bila s Tušo v dobrem, skoraj prijateljskem razmerju. Velikokrat jo je branil pred materjo in taščo.

Kdo je ta sloki človek z brado in v habitu misijonarjev? Špijon za USA? Ali asket, ki tekmuje s filozofijo indijskih religioznih učnikov? Vidžaj je na skrivnem bral biblijo in reči je moral, da so mu evangeliji odkrivali nov svet. Lotila se ga je neka čudna duhovna srbečica...

„Bila je dobra deklica, naša Minu, vi ji pravite Tuša.“ Potišal je, menda da bi ga stene ne slišale. Ker je bil dobro vzgojen, se je nagibal v prikupno držo. Morda je to pozitivno nagnenje dobil v študentovskem kampusu, ki ga je vodil jezuit Beckers?

„Kadar smo imeli svoje hišne molitve, je Minu slonela in opazovala mojo mater, ki je prižigala kadila pred bogovi in momljala molitvice v sanskrtu. V svojem kotičku je tiho obračala neke jagode, podobne kot jih nosijo naši sanijasiji. Klicala me je mamma, to je moj dragi ujec.“

Slišalo se je tiktakanje stenske.

„Vprašal sem jo, po čemú obrača tiste jagode? In čujte njen odgovor: molim k Materi Mariji, da mi pomaga domov. In kdo je Ma Marija? Zakaj bi šla rada domov, kaj ni prijetno pri nas? Tedaj je zajokala in jokala je obupno in z njo je jokal tudi mali Ašok. Z mojim nečakom ju je vezalo prisrčno poznanje...“

„Kakšno je bilo njeno delo?“

„Pomivanje posod, čiščenje poda in varovanje Ašoka. Ta dečko se je tako navezal nanjo, da je postal kot jagnje, kadarkoli ga je Minu vzela v naročje.“

„In koliko ste ji plačevali na mesec? Oprosti mi, če sem vsiljiv. Otrok je garal in za tako delo mora prejemati dostojno plačo.“ Oni ni znal odgovoriti. Čutil pa je puščico v besedah.

„Jaz sem le študent in zavisim od drugih“ je prešel v opravičevanje. Slutil je v pogovorniku neko moč, neko luč, prav blizu evangelija, ki ga je od časa do časa jemal v roke.

„Zadnjič je Ašok strgal neke papirje. Njegov oče je psihijater in pravi, da je treba pustiti fantu, da se svobodno razvije. Pod roko mu je prišla mojega brata doktorska diploma, ki jo je prejel v Londonu. Kot psihijater je razumel, da otrok ni kriv. S kaznijo bi otroku le zmešal pojme, z jezo pa bi ga ranih in trmoglavost. Moj brat je odšel na vrt, da se mu jeza ohladi. A naša snaha se je znesla nad Minu.“

„In kaj si storil ti za Minu?“ šoukal je otresel cigaretni ogorek v pepelnjak in roka in glas sta se mu tresla. Pretekla je minuta molka, dve, tri...

„Sir, nekaj bi vam rad zaupal.“ Mladec je pogledal starega, ki si je že v tretjič našel smodko.

„Doma me ne veseli več. Saj to ni več dom. Zdrahe, grožnje in prekljanja so na dnevnem redu. Nekje mora biti boljše. Mraz je, čeprav smo sredi julijske vročine, mraku ne prežene niti opoldansko sonce. Ko sem gledal Minu, ki je med radijsko muziko plesala pred Ašokom, sem začutil, da ta otrok prihaja iz sveta, kjer je luč. Od takrat je evangelij moj stalni spremljevalec.“

„Torej bi rad ušel iz tega labirinta, moj fant? Kaj pa oče in mati, tvoja bodočnost in tvoja zaposlitev?“

„Končujem medicino. Ko skončam prakso na otroški kliniki, kjer imam še nekoliko plače, odprem svoj chamber. O tem bi rad govoril z vami drugič privatno.“

Šoukal mu je dal naslov. Ura je bila že pozna. Dal mu je naslov svojega misijona. Medtem ga je oni spremljal do vrat.

Ni vedel, da se je Tuša dogovorila s tistim pometačevim sinom, da ji pokaže pot domov, kot je obljubil.

Čudovito je, če veš, da te nekdo čaka. A dogovorjenega ni bilo na spregled. Šla je nekaj zavojev naprej, naprej, nekje se ji že prikaže dom. Šla je tja, kjer so hiše bolj nizke, bolj njeni vasi podobne, a se je vse stopilo v neznano. Ona je pa hodila, hodila... Tuša se je izgubila...

(Sledi.)

V ZAMBIJI MARIKAL NOVEGA

Iz pisma P. STANKOTA ROZMANA na dopustu.

Cleveland, 5. oktobra 1985.

Na Tvoje pismo, ki sem ga prejel v Nemčiji, Ti odgovarjam tu v Clevelandu, kjer sem pri svojem stricu Jerneju Zupanu. Med tem sem bil že doma v Sloveniji, kjer sem tudi okoli zdravnikov hodil, in pa v Belgiji, kjer sem skoraj teden dni urejal zadevo za bolnico v Nangomi, moji župniji Mumbwa. Dobro kaže, pred vsem zato, ker so letos zaradi nemirov v Nigeriji odložili kar sedem projektov za pomoč tej deželi; tako je ostalo več za druge.

Potem sem bil mesec dni v Torontu. Ne izplača se biti prekratek čas v deželi, kjer imam veliko prijateljev in dobrotnikov. Tudi z gg. lazaristi sem se dobro pomenil. Mladi Tomaž Mavrič bo v odsotnosti Franca Sodja (ki koncem oktobra odide za leto dni na delo v Tinje, kamor ga je povabil mons. Jože Kopeinig, op. ur.) delal za misijone v Torontu, župnija Brezmadežne. Prav tako sem se lepo pogovoril z g. Wolbangom. Njegova organizacija MZA sicer veliko zbere za misijone, a kar more nam poslati, ne zadošča niti za gradnjo male cerkvice, tudi če bi vse, kar se nabere, usmerili v en projekt. Zato moramo misijonarji na pot. V tem letu sem v Mumbwi zgradil okoli župne cerkve nad vsemi vhodi napušče. Pred cerkvijo smo uredili širok pločnik in ozvočili smo vso cerkev, kar je stalo 12.000 kwač, približno 6.000 dolarjev. Vsega nismo mogli zbrati med ljudmi in smo hvaležni za pomoč, ki nam jo dobrotniki pošiljajo. Tudi župniji v Matero sem priskočil na pomoč, kjer delajo ograjo okoli in okoli zemljišča, na katerem stoje misijonske stavbe s cerkvijo vred; pomagal sem jim s 5.000 kwačami. No, ko se vrnem, bom morda le prišel s kakimi sredstvi, da se bo izpraznjena blagajna spet napolnila...

Naj odgovorim še na to in ono na vprašanja v Tvojem pismu: Zdravje se mi je izboljšalo; čeprav sem trenutno utrujen, se kar dobro počutim. V Torontu sem šel še enkrat na pregled in je slika boljša kot je bila v Londonu, kjer so me pregledovali skozi 14 dni... Ne smem pa piti alkoholnih pijač, kajti jetra in ledvice so oškodovane, verjetno od malarije in zdravil. Tudi shujšati moram, kar za 20 kg. Pet sem jih že „doli zbil“, še toliko jih bom v Zambiji. A bolj shujšati ne smem; zdravnike je sicer treba poslušati, a ne po piki. Slabost, ki je bila združena z napadi malarije, je izginila, Niti v Ljubljani niti v Londonu niti v Torontu niso zaznali malarijskih klic. Zadnji napad te bolezni sem doživel v Zambiji štirinajst dni pred odhodom na dopust.

Zato pa: v boj proti komarju anofelesu! Z bolnico v Nangomi bi rad pomagal ljudem tam doli, ki toliko trpe za malarijo. Kako lepo bi bilo, če bi bolezen izkoreninili popolnoma, kakor so jo v Makedoniji in v Indiji! O Nangomi bom več poročal, ko prejmem zagotovilo o pomoči iz Evrope.

Slika zambijskih misijonarjev, ko je bila prof. Kristina Mlakar med njimi. Od leve na desno: Jože Grošelj S.J., Janez Mujdrica S.J., Kristina Mlakar, Miha Drevenšek, minorit, in pisec gornjega pisma Stanko Rozman S.J. Misijonarja p. Grošelj in Mujdrica sta bila leta dni v Združenih državah na obnovi (jezuitska takoiimenovana „tretja probacija“), minorit Drevenšek je zdaj na misijonu Kalulushi skupaj s p. Benkom, p. Rozman je menda že nazaj v Zambiji, dočim prof. Kristina Mlakar sodeluje apostolsko v Nemčiji.

Med tem so se v Zambiji dogodile „velike reči“ v pogledu delokrogov slovenskih misijonarjev. Zvedel sem za te spremembe, pa ne vem, če so vse:

Jože Grošelj je premeščen v Katondwe. Janez Mujdrica je odšel v Mumbwo, kamor se jaz ne vrnem, le po prtljago. Na moje mesto pride Janez Mlakar, na njegovo v Chelston pa Hrvat Ivica Gerovac. Mene provincijal dodeljuje Kizitu in Lilandi, kjer bova leto dni oranja skupaj s p. Lojzetom Podgrajškom, kajti on gre potem v tretjo probacijo. No, z Janezom Mlakarjem sva se v Ljubljani že kar pomenila glede Mumbwe in Nangome, ko sva tam zvedela za preместitve. Glede Nangome bova skupaj delala, jaz iz Lusake, on iz Mumbwe.

Mlakarjeva Kristina hrepeni po Afriki. Načrtuje, da bo čez dve leti šla vsaj na obisk, upa pa na tihem, da bo tam tudi ostala.

Naš slovenski provincijal p. Jože Kokalj je na vprašanje, ki smo mu ga stavili glede njegovega povratka v Zambijo po končani provincijalni službi v Sloveniji, odgovoril: „Prišel bo čas, ko se bo treba odločiti.“ Vem pa, da mu je lusaški škof pisal pismo, v katerem ga vabi nazaj na delo v misijone.

SE MALO POZNANI NAŠI MISIJONARJI

STONE ŠÖMEN JE ŠEL LETOS V AFRIŠKI ZAIRE

Vneti zairski misijonar, škofijski duhovnik Tone Pačnik, katerega obširno pismo s povratkom v Afriko objavljamo na drugem mestu te številke, je uspel pridobiti za svoj misijon v Zairu sobrata, duhovnika JOŽETA ŠÖMNA, ki je tudi že odpotoval v Afriko, pa je pisal argentinskemu misijonskemu sodelavcu Lojzetu Rezlju, s katerim se je kot duhovnik v Evropi spoznal, pismo, ki nam ga je g. Lojze z veseljem odstopil v objavo in ga tu priobčujemo kot prvo njegovo afriško pismo, objavljeno v „Katoliških misijonih“. Še preden pa pismo sledi, naj po KM iz srca pozdravimo v imenu vseh misijonskih prijateljev, ki berejo naš list, tega našega novega misijonarja, veseli, da je tudi on pomnožil število mladih, ki so se v letu mladine darovali božjemu ljudstvu v misijonskem poklicu! Pismo je pisano v Kinshasi, 13. avgusta 1985.

„Končno sem v Afriki! Trenutno sem še v Kinshasi, kjer sledim kratkotrajni kurz jezika „gingala“. V šestih tednih, kolikor je predvideno za ta tečaj, bi si naj osvojil nekaj osnov tega jezika, v glavnem pa bo učenje le-tega na misijonski postaji sami, v neposrednem stiku z ljudmi.

Morda želite, da bi spregovoril kaj o značilnostih te dežele, toda prezkodaj je, da bi se spuščal na to področje, kajti prvo srečanje z nekim krajem ne pomeni tudi, da ga poznamo. Sploh pa v tem kraju, kjer sedaj živim, ni veliko stvari, ki bi se razlikovale od Evrope. Temperature so zelo prijetne: Kinshasa je namreč v subtropskem pasu in tu je zdaj sušno obdobje. Vročina in deževje se bo začelo, tako pravijo domačini, meseca oktobra – takrat bom pa jaz že na ekvatorju.

Prejšnji teden je Zaire obiskal papež Janez Pavel II. Ta njegov obisk je bil vezan na beatifikacijo s. Aunarite, device in mučenke, ki je domačinka in prva, ki je prišteta med blažene te dežele. O vsem tem ste gotovo slišali oziroma brali v sredstvih javnega obveščanja. Osebnostno sem bil zelo zadovoljen, da sem smel somaševati pri tem slovesnem bogoslužju. Vzdušje je bilo res bogato na pristni krščanski predanosti Bogu. Skoraj polmilijonska množica zbranih vernikov (tako so neuradno ocenjevali) je z navdušenjem pozdravljala Kristusovega namestnika in skupaj z njim iz dna srca prepevala Bogu na čast, ki je dal eni izmed hčera te dežele čast – čast oltarja. Tudi sam sem močno čutil, da ta dan ni bil kakor so ostali dnevi, ampak nekaj posebnega: morda bi smel reči, da je bilo čutiti, da so bila ta dan, praznik Marijinega vnebovzetja, nebesa odprta in je Bog obilno delil svojo ljubezen na svoje ljubljence. Tudi z organizacijskega vidika je treba dati vse priznanje Zaircem.

Pa, da se nekoliko posežem nazaj. Ko sem bil meseca julija na intenzivnem tečaju francoščine zunaj Bruslja, sem imel priložnost se srečati z nekaj invalidi. Težko je opisati tako srečanje, rekel bi le,

da so to junaki in še več. Seveda so med njimi tudi taki, ki obupujejo. Slednje se lahko zgodi le ob šibki veri, zato tudi toliko bolj čutim potrebo, približati se in utrjevati vero v vsakem človeku. Meseca julija sem imel skoraj tri tedne počitnic v Sloveniji. Nekaj dni sem občudoval lepoto, ki jo je božja dobrotnost dodelila slovenskemu gor-skemu svetu, še več časa pa sem preživel pri starših. Moj odhod v Afriko so navsezadnje sprejeli dokaj odprto. Ob nekakšnem slovesu iz domače župnije pa je prišel škof Kramberger in mi izročil misijonski križ.“

P. PLACID PRŠA JE ŽE DOLGO V AFRIKI

(Iz „Življenje misijonske Cerkve“, Gorica.)

V teku je postna akcija „Košček kruha za bližnjega“. V okviru te akcije navadno povabimo kakega misijonarja, da obiše naše šole, naše župnije, mladinske skupine. Letos je bilo težje najti slovenskega misijonarja. Končno smo ga le staknili v ljubljanski kliniki, kjer si je zdravil zlomljeno nogo. Je to p. Placid Prša. Povabili smo ga v Gorico in je prišel, čeprav ne za toliko dni, kot smo želeli: le od srede do sobote. Ob obisku smo mu zastavili nekaj vprašanj.

Pater, od kod ste doma?

Prekmurec sem iz Velike Polane, tam sem se rodil pred 44 leti.

Vi ste kapucin. Kje ste študirali?

V škofiji Loki, kjer imamo kapucini svoj samostan. Poleg mene je kapucin še en moj brat, ki je sedaj v Križu na Vipavskem.

Kako pa, da ste postali misijonar?

Po šestih letih dela v Sloveniji so me predstojniki poslali v Rim študirat pastoralno bogoslovje. Tam me je italijanski sobrat navdušil za delo v misijonih. Težko je bilo zapustiti rodno Prekmurje, kjer smo Prekmurci zelo navezani na svojo zemljo. Toda Jezus je rekel: „Kdor ljubi brate ali sestre bolj kot mene, ni mene vreden.“ Zato sem se odločil in odšel v misijone pred petimi leti.

Kam ste šli?

V Centralnoafriško republiko, kjer imajo kapucini svoj misijon v škofiji Bouar.

Kakšno je vaše delo v tej škofiji?

Ko sem prišel tja, so me pridržali na škofiji, ker sem več offset tiska. Zato je moje delo pravzaprav skrb za tiskanje knjig. Tiskamo katekizme v domačem jeziku sango; izdajamo mesečno glasilo Tengli ali Srečanje. In še razno drugo za potrebe škofije.

Kako da tiskate v domačem jeziku? Saj misijonarji povečini to-žijo, kako težko je v Afriki, ko je toliko raznih narečij, da še doma-čini drug drugega ne razumejo in se morajo vsled tega posluževati ali angleščine ali francoščine.

V naši deželi je pa drugače. Tu vsi poznajo jezik sango. Zato je Cerkev sprejela ta jezik in se vse bogoslužje vrši v tem domačem

jeziku. V državi rabijo sicer tudi francoščino, toda mi se poslužujemo le domačega jezika.

Kakšno je življenje v tej centralni afriški državi? Ali je tudi tam lakota kot drugod?

Ne, pri nas ni lakote, ker je dežja dovolj. Poleg tega so misijonarji naučili domačine bolj umno obdelovati zemljo, namreč orati s kravami. Povrhu so pa uvedli še razne nove kulture, npr. posebne vrste riža, ki ne potrebuje vode, pa še to in ono. Francoski kolonialisti so gojili le nekatere monokulture: tobak, bombaž, kavo. Te so domačini prodajali po nizki ceni raznim trgovcem in od njih kupovali živež. Sedaj je temu konec: domačini pridelajo dovolj hrane zase in niso več odvisni od brezsrčnih prekupčevalcev.

Kako pa je s krščanstvom v Centralnoafriški republiki?

Z oznanjevanjem evangelija so začeli zelo pozno; prvi misijonarji so prišli šele leta 1938 in predvsem zaradi belcev. Kmalu pa so se naselili prvi kapucini in danes je že kakih 20% prebivalcev krščenih. V naši škofiji je npr. na 70 tisoč ljudi okrog 20 tisoč krščenih. Domačih duhovnikov nimamo še, ker je krščanstvo premlado.

Kako da ste si nogo zlomili?

To je zelo preprosto: na lestev sem zlezal, da bi nategnil električno žico, pa se je lestev spodrsnila in sem padel ter si nalomil stopalo. To je bilo pred božičem. Vrnil sem se v Slovenijo, kjer so mi v Ljubljani skupaj spravili zlomljene koščice in sedaj čakam, da se zarastejo, da bom znova lahko hodil in se vrnil v misijone.

Hvala lepa za razgovor. Ko se vrnete v Afriko, se od tam kaj oglasite.

SLOVENSKI MISIJONAR V OSRČJU AMACONKE

Tudi iz goriškega lista „Življenje misijonske Cerkve“

Amaconka je največja reka Brazilije, ki tvori s svojimi pritoki ogromno območje pragozdov ob ekvatorju in kjer žive indijanska plemena še na način pred odkritjem Amerike. Med temi ljudstvi deluje že 30 let slovenski kapucin p. Mansvet Božič, po rodu iz Vipavske doline. Svoj apostolat takole opisuje:

“Po božji dobroti delujem pri svojih 56 letih že trideset let kot misijonar v Braziliji, srečen, da morem osebno prispevati k rasti božjega kraljestva in „civilizaciji ljubezni“ med Tikunas Indijanci v Amaconiji. To območje meri 2.215.170 km², prečkajo ga po dolgem in počez ogromne reke, pragozdovi so še nedotaknjeni, cestnih povezav skoro ni. Misijonarjev je malo, ker hitro zbolijo tako zaradi hrane kot tudi zaradi vlažne vročine. Poleg tega osrednja vlada ne dovoljuje več dostopa novim katoliškim misijonarjem (ker so postali zaradi odločne obrambe domačih Indijancev nadležni veleposestnikom in velelikemu kapitalu, op. ur.), pač pa daje rada dovoljenje raznim severnoameriškim pastorjem. Samo letos jih je prišlo na naše območje nad tisoč! Jaz sem k sreči ob pravem času dobil brazilsko državljanstvo, tako da lahko delujem naprej.“

SPET NA MISIJONU V LUKOLELI

Poroča misijonar TONE PAČNIK, Lukolela, Zaire, Afrika

Srečno sem prijadral v našo ljubo Lukolelo. Resnično sem bil presenečen nad sprejemom. Zdi se mi, da so ljudje v času moje odsotnosti začutili bolj močno, kako dobro je zanje, da imajo misijonarja.

Vrnil sem se spočit in ponovno navdušen za delo med njimi. Najprej sem šel kajpada pozdravit našega škofa, potem sem šel pa takoj v 20 km oddaljeno vas Bamanja, kjer študirajo filozofijo moji bogoslovci, ki so bili zelo veseli, ko so me zagledali. Njihovi shujšani obrazi so mi govorili o pomanjkanju, ki so ga trpeli. Tudi v takihle misijonskih zavodih čutijo gospodarsko krizo dežele. Povedal sem jim, da jim bodo v prihodnje pomagali slovenski Korošci, kakor mi je bilo obljubljeno, in to jim je vllilo novega upanja v prihodnost njihovega študija.

Ko sem prišel v kraj Lukolelo, središče našega misijona, sem zagledal množico otrok, mladine in tudi starejših ljudi, ki so me z obrežja reke pozdravljali in klicali: „Sango ayei“ – misijonar se je vrnil! Skobacal sem se v pirogo, ki je bila polna mladih, ki so v njej skakali od veselja, da bi se kmalu potopila. Ko smo pripluli do obrežja, je vsak od čakajočih hotel misijonarju stisniti roko. Počasi smo se le prebili do avtomobila, ob katerem me je čakal sodelavec, misijonar Henrik. Ko smo prišli na misijon, so prihajali obiski. Vse sem moral poslušati, veliko veselih, pa tudi žalostnih stvari so mi pripovedovali. Na splošno sem opazil, da ljudje postajajo vedno bolj revni. Ko sem pred letom dni takole zvečer šel malo po vasi ali pa zgodaj zjutraj kam maševat, je skoraj vsaka hiša še imela luč. A ko sem zdaj zgodaj zjutraj šel isto pot, sem vzdolž ceste, ki vodi do naše podružnice, opazil le dve luči v hišah... Petrolej se sicer še vedno da kupiti, a ljudje zanj nimajo denarja, tako da si razsvetljava morejo privoščiti samo tisti, ki imajo kaj več. Bogati postajajo vedno bolj bogati, reveži pa vedno bolj revni...

„Evropska Cerkev je uničila našo kulturo! – Ljudožrstva pri nas ni bilo!“

Tako se včasih čuje v Afriki. Na podobne očitke sem včasih naletel tudi v domovini. Na take trditve bom skušal v naslednjem malo odgovoriti, čeprav imam komaj sedemletno izkušnjo v misijonih. In še te moje izkušnje so vezane le na področje misijona Lukolela, v katerem žive rodovi Mpama, Ntomba, Basengele in še nekateri drugi, ki niso „domači“, ker so kasnejši priseljenci od drugod.

Ali so res misijonarji pokvarili kulturo tega ljudstva?

Najprej je treba ločiti Cerkev in državo. V prejšnjih časih kolonializma je bila Cerkev res precej povezana z državo, ki je pomagala Cerkvi pri vodstvu misijonov, pri gradnji cerkva in podobno. Tako so na primer cerkev v Bolobo gradili zaporniki. A prav gotovo je, da je bila Cerkev vedno na strani ljudstva. To vidimo iz razgovorov s starejšimi. Ti so mi pogosto tožili, kako so Flamci mučili črne, a imeli

vedno pripombo, da so bili to beli državni uradniki, ne pa misijonarji.

Cerkev je v teh krajih razvila šolstvo in zdravstvo, kar pač ni uničevanje domače kulture, ki jo je poleg drugega bilo po vaseh zelo malo. Prebivalci so se ukvarjali z lovom in ribolovom ter si pripravljali za to potrebr:ę pripomočke. Poleg tega so se ukvarjali z gradnjo kolib. Njihove stare obleke so izključno iz kože, ki je bolj ali manj obdelana, in pa iz rafije. V vasi imajo veliko besede družinski poglavarji, ki so skoraj suvereni. Poznajo pa BOSOMI in DONGI, svobodnjake in sužnje.

Kako je s suženjstvom?

V jeziku Mpama beseda DONGI pomeni otroka, ki je bil kupljen. Na primer: V neki vasi slave rojstvo otroka. Pa pride v vas bogatejši človek iz sosednje vasi. Povedo mu, da je slavje radi tega, ker je neka žena rodila deklico. Prišlec se začne za otroka pogajati. Ker je otrok še čisto majhen, ga prodajo za čisto malo vsoto. Ta deklica potem odraste in ima otroke. Vsi otroci, ki so se ji rodili, pripadajo tistemu, ki jo je kot dete odkupil, pa če tudi jim je fizično dal življenje katerikoli moški. Naj še pristavim, da v našem kraju oče skoraj nima besede pri otroku, ampak le klan; pred vsem je za otroke odgovoren najmlajši materin brat, ki ga imenujejo NOKO. Tako je noko tisti, ki prodaja dekleta in kupuje fantom neveste. Tako je bilo pri nas verjetno v letih, ko so belci zasegli ta področja in jih kontrolirali. Preje so se ljudje izogibali približati se sosednji vasi, namreč zaradi ljudožrstva. Šele ko so belci vpostavili varnost in red, so ljudje začeli

Množica otrok na dan misijonarjeve vrnitve v Lukolelo.

Maša v vasi ob zaključku šolskega leta; ob tej priliki so v vasi tudi zaključili sestanke tega leta raznih organizacij in prizadevanj za evangelizacijo področja.

komunicirati med seboj in je bilo tudi gori opisano kupovanje otrok in suženjstvo mogoče.

In ljudožrstvo?

Naj vam najprej predstavim moža, ki mi je o tem govoril. Je iz rodu Mputu in je kristjan, ki ga enkrat ali dvakrat na leto celo vidim v cerkvi. Vsa leta, odkar ga poznam, ima odprto nogo radi neke tropske bolezni, ki je verjetno neke vrste rak, radi katerega je bil že tako daleč, da so mislili že na njegov konec. Vsak dan sem ga z avtomobilom vozil v bolnico na previjanje, dokler ni sploh ostal tam. Po mesecih je le okreval. Ves čas mu je stregla njegova žena, poganka. Čeravno se mu noga ne bo nikoli zacelila, se bi rad vrnil na svoj dom. Toda, kam? V času njegove odsotnosti se je njegova koča povsem razsula, žena pa se je med tem preselila k svojemu bratu. Ta je sprejel bolnika v svojo kočo v sobico s prostorom 2x1.50 metra, prav toliko, da sta ponoči zakonca mogla spati pod streho. Sta pa velikokrat govorila, kako bi se rada vrnila na lastno zemljo, zato je misijon organiziral, da so bladi zgradili kočo, (3x4 m) ki služi za vse: spalnico, kuhinjo, jedilnico in kokošnjak. Ko sem se vrnil z dopusta, me je mož poklical in mi podaril kokoš. To pa je bila prilika, da sem se z njim spustil v pogovor. Doma je iz vasi Mpulu. V sosednji vasi so v starem času pojedli nekega državnega uradnika. Ko sem hodil tamkaj, sem večkrat slišal, da se ta ali oni iz vasi ni nikoli vrnil. A mož mi je zagotavljal, da se je to dogajalo povsod. In naš katehist Nyanga Mawa mi je pravil, kako se še spomni, kako so se ljudje menili, naj bi nehali jesti ljudi, ampak le pse. Vprašal sem starčka iz rodu

Mputu, ali so res kdaj jedli ljudi. Odgovoril mi je: Da so jih pobijali, to dobro vem, ali pa so jih res jedli, ne bi vedel: „Glejte, včasih je bilo tako: Če te je kdo dobil na samem, si pač postal njegov DONGI (suženj). Dogajalo se je, da je moški z ženo prišel v vas. Zvabili so ga na gostijo, in ko so ga upijanili, so mu vzeli vso opremo, ki jo je imel s seboj, in so ga ponoči zaklali. Njegova žena in otroci pa so ostali v vasi kot dongi. Če je taka žena preveč sitnarila, so zaklali tudi njo.

Seminarist Engende, ki je doma iz kraja, kjer so ubili in pojedli belega uradnika, mi je povedal, da so njegovi hodili na lov na ljudi, in sicer daleč, tudi do 100 km. Posebno v času lakote se je to dogajalo, kakor je povedal mož iz rodu Mputu: „Glejte, to je bilo tako: Ljudje, oboroženi z noži, so vdrli v vas, pobili ali razkropili može, odpeljali žene, mladino in otroke, pa tudi kakšnega moškega. Vsi ti so postali dongi, sužnji. Žene so si kar razdelili, bile so jim za rodnjo otrok.“

Seminarist Engende je še pripovedal: v primeru, da so na lovu ubili človeka, so morali svojemu gospodarju podariti levo roko.

V kraju, kjer delujem, pomeni dongi nekaj drugega: So ukradeni ali v borbi oteti otroci, žene ali možje. Naš kuhar je doma iz sosednje vasi. Ko sva pred tedni kolinila in mi je pomagal pri razsekavanju prašiča, sem spet napeljal pogovor na ljudožrstvo.

Jaz: Koliko dela, da sva ubila tega malega prašiča; včasih pa so ljudi pobijali brez vsake težave.

Kuhar: Pobijali so jih samo med borbo.

Jaz: Med kakšno borbo? Neki starček mi je pripovedoval, kako so, kadar jim je zmanjkalo druge hrane, zaklali dongo in ga pojedli.

Kuhar: Take stvari vam pripovedujejo?

Jaz: Zakaj pa ne?

Kuhar: Take stvari se ne smejo govoriti. Ali nam vi pripovedujete o vaših krajih stvari, ki so slabe?

Jaz: Tudi te pripovedujemo. A so morali biti vaši ljudje res korenjaki, da so se spravili nad človeka in ga ubili! Meni se je že ta prešič smilil. Tisti starček pa mi je pripovedoval, da je suženj, ki so prišli ponj, da bi ga ubili, začel jadikovati in prositi, naj ga pustijo pri življenju.

Kuhar: Navadno so ga opijanili, potem ga pa zvečer ali ponoči ubili. Peljali so ga za kolibe in mu odrezali glavo. V naši vasi še imamo spravljen nož, s katerim so klali pri naši družini. Enkrat na leto ga očistijo, pokažejo vsem vaščanom in ga spet spravijo. Tisti dan jim je prazničen, noben ne sme iti na delo, starejši se pa cel dan opijanajo.

Jaz: Rad bi videl tisti nož.

Kuhar: Če bi bil jaz s teboj, bi ga pokazali, sicer bi se bali, da mu odvzameš moč. Se mi pa zdi, da danes ni v njem take moči kot jo je imel nekdanj.

Jaz: Tisti starček mi je pravil, da je tudi v Lukoleli veliko dongi sužnjevi.

Misijonar Tone Pačnik,
kakor ga je doživel obiskovalec v Grazu, Avstrija.

Kuhar: Med njimi je tudi mama od moje žene. Mnogo jih je. A danes je država to odpravila.

Res, zdaj vse te stvari nimajo več veljave. A ljudožrci so bili, prav tako tudi suženjstvo v kruti obliki. Poleg države, ki je te navade zatrla, je bila na delu tudi Cerkev, ki je vedno učila, da smo si pred Bogom vsi ljudje enaki. Tudi šolstvo, ki ga je razvila Cerkev, je pripomoglo, da se je miselnost v teh stvareh spremenila. Danes je na primer hčerka še živeče nekdanje sužnje žena misijonskega kuharja.

V naših krajih so torej res bili primeri suženjstva in ljudožrstva. Še pred nekaj leti so v sosednjem misijonu, kjer je bilo vojaško taborišče, zaporniki pojedli tri ženske in dva otroka; našli so le oglodane kosti. Danes so to kajpada le še posamezni in osamljeni primeri. Cerkev je s svojim oznanilom opravila veliko revolucijo v mišljenju in ravnanju ljudi, o tem ni dvoma. A zgodovina se ne da izbrisati.

V AFRIKI SE VEDNO VERUJEJO V FETIŠE

Poroča s. BERNARDA JURKOVIČ, Slonokoščena obala

Konec meseca marca smo imeli v vasi Gbagman čiščenje fetišev.

Tu vsi ljudje verujejo v fetiše, na žalost tudi katoličani. Večina ljudi je imela po hišah razna „zdravila“, kot tu imenujejo te stvari, ki so kaj različne: lončene posode, v katerih je spravljen neki prah ali kamenčki, steklenice tudi s kakim prahom ali tekočino, kakšna školjka, polževa hiša ali želvin oklep, itd., same umazane reči. Ljudje si nabavijo to pri fetišerju in jih drago plačajo, čarovnik pa potem vnese v te fetiše moč, na primer, da njiva dobro uspeva ali da nekemu kaj hudega narediš, da tvoj nasprotnik zboli ali celo umrje. Med ljudmi je tu to zelo razširjeno, ljudje si med seboj ne zaupajo in se bojijo. Misijonar sicer pridiga in uči, naj ljudje zaupajo v Jezusa Kristusa, a vera v fetiše je preveč zakoreninjena.

Nekaterim mladim iz naše vasi je pa vse to začelo presedati, poklicali so človeka, ki ima moč, da zdravi ljudi in tudi vidi, kar navadnemu človeku ni dano, imenuje se Jeannot. Ni krščen, a med ljudmi se predstavi kot poslani od Boga. Ta Jeannot je na poziv mladih šel po vasi od hiše do hiše in jih čistil fetišev; a kjer so jih ljudje skrili ali celo zakopali v zemljo ter niso hoteli povedati, da jih imajo in kje, je on pokazal, kje so, in so jih na njegovo besedo odkopali. Tako je v času dveh dni očistil vso vas in vse fetiše uničil. Žal nisem mogla prisostvovati temu uničevanju. Ko sem pa le mogla do njega, je imel pri sebi še štiri fetiše in mi je dovolil, da jih slikam z njim vred. Dal je tudi posekati lepo drevo pred našim dispanzerjem, češ da se po njegovem videnju tam pončči zbirajo čarovniki in delajo načrte, kako bi škodovali prebivalstvu.

Nekaj dni po tistem pa me je neki mož iz vasi prišel prosit, naj grem z njim v vas molit. Vsak večer smo se zbrali, enkrat pri eni, drugič pri drugi družini na dvorišču in skupno molili rožni venec in peli Marijine pesmi. Ljudje so namreč nekoč čuli misijonarja, ki jim

Naša misijonarka je slikala uničevalca fetišev Jeannota; pred njim na tleh nekaj teh fetišev, ki jih še ni uničil ob misijonarkinem prihodu. (Črta na fotografiji je pomankljivost na filmu.)

Je rekel, češ ko se bodo znebili fetišev in se ne bodo v srcu z zaupanjem obračali na Boga, bo hudobni duh nazaj prišel, a še močnejši in bo obvladoval vaščane. Tako smo molili vsak večer skozi tri tedne. Potem sem pa zbolela in sem morala odpotovati v Francijo na zdravljenje. Pozdravila sem se in se vrnem 30. avgusta nazaj, pa bom videla, če so v vaši nadaljevali z molitvami...

NA NOVEM MISIJONU V TANZANIJU

Poroča p. EMIL ČUK, Pawaga, Tanzanija.

Že mesec dni je tega, kar sem stopil z visoke Iringe (1.400 m nad morjem) precej niže na misijon Pawaga, ki leži le 700 m nad morjem. Na ta misijon sem bil od predstojnikov poslan po dopustu v inozemstvu, kamor sem šel 30. marca. Prvega aprila sem iz Rima odletel v Avstralijo, v Sidney, kjer sem obiskal eno mojih sester z njeno družino, pa tudi več drugih rojakov. V Avstraliji sem ostal 35 dni in sem se res spočil. Blagodejno je vplivala name tudi prijaznost vseh, s katerimi sem se srečal.

9. maja sem se vrnil v Italijo, kjer sem našel sobrate in sorodnike vse v redu, le svak Dante, ki ga je obiskovalec spoznal v Dar Es Salaamu, kjer je bil on z mojo sestro istočasno na obisku, je bil zelo slab. Mislim, da bo luč njegovega življenja kmalu ugasnila. Bojim se, da zdaj, ko to pišem, ni več med živimi.

Ena mojih tetic mi je že pred tremi leti plačala potovanje najprej v Lurd, zdaj pa še v Sveto Deželo, kjer sem romal po stopinjah našega Gospoda. To je bilo zame prelepo duhovno doživetje. Posebno srečnega sem se počutil, ko sem mogel maševati naši romarski skupini na kraju Marijinega Oznanjenja in v votlini Jezusovega rojstva. Pri tem sem se spominjal v molitvi tudi vseh slovenskih misijonskih dobrotnikov. V osmih dneh romanja sem mogel pregledati praktično celotno Sveto deželo in spoznati marsikaj tudi v pogledu razvoja sedanjega Izraela. Najbolj me je prevzel opazovanje imenitnih „kibuzov“, ki spreminjajo puščavo v cvetoče in zeleneče rodovitne pokrajine. Zato me je pa kar pretreslo pogosto brnenje vojnih „Mig“ letal in pogosto srečavanje z vojaštvom vsepovsod. Žalost sem čutil tudi spričo pojava različnih verstev in nasprotovanj in bojov med njimi in sem se spominjal Jezusove besede: „Še oni mislijo, da s tem časte Boga.“ Da, tudi Jezus je spoštoval vest enih in drugih in njihovo versko prepričanje.

28. julija sem odpotoval iz Rima in so se tako končale moje počitnice. Preko Aten sem opolnoči 29. julija prispel v Dar Es Salaam. Z Land Roverjem župnije Mdabulo, ki je bil še v stanju uvajanja, sem v 12 urah prevozil 510 km, da sem prišel do Iringe, mojega zadnjega misijona pred počitnicami. Na sredi poti sem v hotelu Savoy v Morogoro za revni zajtrk plačal 115 šilingov tanzanijskega denarja; ta vsota je zaslužek petih dni preprostega delavca. Kakšna krivičnost! Ko sem že pri tem, naj navedem še nekatere druge cene: Par čevljev, ki je v Evropi že izven mode, stane 6.000 šilingov. Da jih more kupiti, mora delavec žrtvovati zaslužek sedmih mesecev. Z zaslužkom enega dne si ne more delavec kupiti niti dveh litrov nafte, ki je itak ni lahko dobiti v trgovinah. Če je vse to z draginjo tako težko že za tiste, ki prejemajo plačo in imajo kaj zaslužka, kako je šele z onimi, ki sploh ničesar ne zaslužijo. A sem kljub temu opazil le nekaj malega

Domačinke iz rodu Masaia.

izboljšanja socialnega stanja v deželi. Bog daj, da bi se res kaj izboljševalo! Bojimo se pa, da bodo bližnje volitve položaj poslabšale...

Po tem kratkem odmoru sem nadaljeval pot, ki me je vodila 50 km skozi Narodni park, kjer žive vse živali pod državnim varstvom in se jih ne sme pobijati. Srečal sem črede bufalov, žiraf, gazel, slonov, celo lev je mirno prečkal asfaltno cesto pred menoj. Polja sorge, koruze, fižola itd. so bila že vsa pospravljena. Na splošno so kmetje zadovoljni z letošnjo letino, za kar zahvaljujejo Boga.

6. avgusta sem torej začel z delom na misijonu Pawaga. Kraj nima poštnega urada, zato ostane moj naslov isti kot preje, v Iringi, ki je 75 km oddaljena. Moja nova župnija je zelo prostrana in se razteza ob rekama Veliki in Mali Ruaha. V teh krajih je že sedaj, ko je še hladnejša doba, zelo vroče. Ko tole pišem v senci verande, termometer kaže 29 stopinj Celzija. Januarja in februarja bo pač velika vročina. In ponoči bodo pritisnili komarji... Na eni strani župnija meji na Narodni park Mikumi, kjer so se živali že zelo razmnožile, tako da bi jih bilo treba začeti že spet trebiti, a je kajpada lov še prepovedan. A se le pojavijo prav pogosto kljub temu lovci z dragoceno divjačino, ki jim bo dajala meso in kožo.

Doslej se kar dobro počutim. Zadovoljen sem z novo službo, ki mi je bila zaupana, če ne radi drugega že zato, ker imam zdaj manj odgovornosti in neprijetnih opravkov. Zelo mi je drago, ker je na fari delo lepo organizirano, tako v pastoralnem kot v socialnem pogledu. Vsako nedeljo imamo tri maše, eno v središču misijona, dve na podružnicah. Poleg tega grem vsako nedeljo darovat sveto mašo

tudi v zapor, kjer je vedno nad 400 zapornikov. Med njimi je tudi mala skupina katoličanov ali vpisanih v katehumenat. Kar gane me, ko vidim, kako so pri maši zbrani in pojejo Spovem se... berejo berila in prošnje za vse potrebe, itd., kar vse je spremljano z ritmičnim bobnanjem.

Z jetniki pa lepo ravnajo. Vsak zapornik ob odpustu v svobodo prejme 50 šilingov za najnujnejše stvari, par čevljev in srajco; ko odidejo nazaj v svobodo, itak nimajo ničesar svojega. Darovano hvaležno sprejemajo.

Ječe so edina industrija v Tanzaniji, katere bilanca je vedno pozitivna. Kajti zaporniki se ne le vzdržujejo s svojimi osmimi urami delavnega časa, ker si sami pripravljajo jed, sami skrbe za čistočo, poleg tega obdelujejo koruzna in rižna polja, goje zelenjavo, sadje, itd., ampak tudi izdelujejo tisoče in tisoče opek za prodajo, popravljajo cesto, ki vodi v jetnišnico, in kanale za namakanje, in drugo. Vse to njihovo čelo je za deželo rodovitno.

Zenskam vstop v kaznilnico ni dovoljen, razen sorodnicam, in še to v posebnih ločenih prostorih. Ravnatelj jetnišnice je zelo človečanski z vsemi zaporniki. Vsako nedeljo da na razpolago kamion, s katerim se peljejo vsi katoličani k sveti maši, kateri tudi sam prisostvuje.

Na misijonu je vsak dan v tednu vse živo. V dispanzer prihajajo prav številni po pomoč. Naš mlin ropoče od jutra do večera in le opoldne za kratek čas utihne; v njem se melje ljudem moka in koruza, pa tudi riž se lušči. Tri dni v tednu osem mladih, ki niso mogli dokončati študijev, prejema poseben pouk v mizarstvu, mehaniki in strugarstvu, zraven pa še osnovne pojme matematike in angleščine. Nekaj podobnega se dela z dekleti, ki se pred vsem uče šivanja, kuhe in podobnega. Tistim, ki so bolj talentirani, skušamo omogočiti še specialne študije za bolničarke in bolničarje in podobne stroke.

Zidamo tudi, in sicer dokončno zavetišče in župnijski dom. V kraju Luganga, ki je 35 km oddaljen, bomo ta teden dokončali pokrivanje nove cerkve.

V fari obstoje lepe skupine fantov, deklet, žena in moških, ki imajo pogoste sestanke, da se poglobljajo v krščanskem znanju ali v obravnavanju svojih skupinskih problemov. Le tako moremo nekako obvladati razsežno faro, ki je večja kot vsaka slovenska škofija, a ima samo 18.000 prebivalcev, ker je dežela malo naseljena. Katoličanov je samo 4.000. Raven te župnije je bolj drugovrstna, kajti ljudje so precej trdi, pa klima je skoraj peklenska..., kar je ovira prožnosti za delo, mišljenje in življenje. Šele zadnja leta je imela fara rednega misijonarja in tudi sestre so začele delovati.

Na področju je tudi precej skupin Masai prebivalcev. Čeprav imamo med njimi nekaj prijateljev našega misijonskega dela in tudi nekaj malega katoličanov in katehumenov, je vendar delovanje med tem rodom zaenkrat še daljni sen, zlasti ker tudi ne marajo sprejeti šole za vir napredka. Na področju je osem ljudskih šol, a v mizernem stanju, tako da je predstojnik župnije ob neki priliki izjavil: če bi jaz imel sina, ga ne bi nikdar pošiljal v vaše šole...

O AFRIŠKIH PIGMEJCIH

Poroča o. HUGO DELČNJAK OFM, Centralnoafriška republika

Beseda pigmejca nam je zelo poznana, saj jo uporabljamo v vsakdanjem pogovoru, ko hočemo označiti nekoga, ki mu je narava odmerila manj kot poldrugi meter višine. Manj gotovo pa je naše poznanje naroda, ki ga označujemo s tem imenom. Pigmejci spadajo prav gotovo med najbolj značilne še obstoječe narode naše zemeljske oble. Besedo narod uporabljam v pomenu same definicije naroda: skupnost ljudi, živečih na določenem ozemlju, s skupno, enotno zgodovino, jezikom, vero, družbeno ureditvijo, ekonomijo. Ta narod še danes živi v centralnoafriških gozdovih med 4. južnim in severnim vzporednikom, to se pravi, na obeh straneh vzdolž ekvatorja, v naslednjih državah: Kamerun, Gabon, Kongo, S.A.R., Zaire in Ugande.

Čeprav ne delujem med njimi, saj je naša škofija Bangassou diametralno nasproti južnozapadnemu predelu Pigmejcev, sem imel dvakrat priliko, da sem se srečal z njimi v njihovem naravnem okolju. Odločil sem se napisati ta sestavek o njih zato, da bi jih povečal, po-
višal v vaših očeh, v vašem mišljenju.

Beseda Pigmejca izhaja iz grške besede „pygmaios“ in bi pomenilo „visok za en laket“, to se pravi zelo majhen človek. Zgodovinarji vedo povedati, da so že egipčanski raziskovalci ob prodiranju vzdolž Nila – iskali so njegov izvir v času IV. dinastije – pripeljali faraonu človeka, ki je meril 1.20 m in ki je s svojim plesom vse očaral.

Gotovo je, da so Pigmejci živeli v preteklosti na mnogo širšem področju kot pa danes. V ritmu, kot se je s krčenjem pragozda večala savana, so se z gozdom umikali tudi Pigmejci. Njihov način življenja je izključno vezan na pragozd, kjer so v stalnem gibanju-premikanju z ozirom na selitev divjačine. Vsak obstoj izven tega okolja se jim zdi nemogoč.

Vendar Pigmejci ne živijo izolirano, odrezani od ostalega sveta. Z ljudmi, s plemeni ob robu pragozdov živijo v neke vrste simbiozi. Seveda jih ostala plemena smatrajo kot manjvredne, podrejene, a tudi Pigmejci gledajo na le-te kot svoje gospodarje.

Njihova zgodovina ostaja in bo ostala verjetno skrivnostna. Mnogo je mitoloških zgodb in legend o njih, ki so pa po vsej verjetnosti vzkalile z jedrom resnic. Verjetno so bili prav Pigmejci, ki so pozneje došli plemenom pokazali, kako se naredi ogenj, kako se lovi, zdravilne moči rastlin, kako se delajo pasti... Po pravici jih Gabonci imenujejo z veliko mero poezije: „Oni so korenine sveta.“

Kako se pride v kontakt s Pigmejci? Najprej je treba poiskati vodiča-posrednika. Ta bo sledil protokolu srečanja. Prvi stik obstoji v tem, da na določen kraj v gozdu – ob podrtem drevesu – položite nekaj steklenic piva, tobak, sol, sladkor. Za ta dan je obisk zaključen. Drugi dan proti večeru vas vodič popelje na mesto darov. Ti bodo še vedno tam, tako kot ste jih položili, zraven pa boste našli položeno

divjačino, majhno gozdno antilopo, ptiča, kuščarja... in še vedno ni slutiti prisotnosti ljudi. Vodič vam razloži, da je to znamenje, da sprejmejo ponudbo. In če jo audi vi sprejmete, morate vzeti njihove darove in se vrniti domov. Tretji dan ponoven odhod, a to ne na isti kraj, ampak prodirati v gozd ne slepo, ne da bi iskali Pigmejce, ampak oni vas bodo zasledili.

Pigmejci nimajo stalnega bivališča. Sproti, ob zasledovanju divjačine se utaborijo za eno ali več noči. Za to priliko si naredijo majhne, okrogle utice iz vej in listja, kar delajo žene. Vse njihovo premoženje je lok, puščice, sulica, sekira, vreče in torbice, spletene iz vlaken ljan. Od živali imajo samo pse, ki imajo to posebnost, da nikoli ne lajajo. Še dandanes prižigajo ogenj, kot se je to delalo ob zarji človeštva. Za to sta potrebni dve osebi, navadno dva mladeniča. Eden drži na tla položen kos lesa, drugi pa vrti z dlanmi v luknjo spodnjega lesa vtaknjeno palico: „Ogrevanje“ traja precej dolgo. Ko se pojavi majhen dim, se doda šop suhe trave, ki se takoj vžge. Občudoj ta proces ima človek občutek, da prisostvuje rojstvu sveta.

Lov je njihovo glavno opravilo, ki ga vsakokrat spremlja neke vrste obred, posvetitev. Žene postavijo pred poglavarja veliko posodo zmečkanih korenin in zelišč, namočenih v topli vodi. Lovci, opremljeni z vsem lovskim priborom, stojijo pred šefom. Le-ta zajame tekočino, jo dvigne kvišku v nebo, poškropi lovce in orožje ter da vsakemu piti. Ob požirku lovec zakriči ter zbeži v gozd – za lov je pripravljen.

Ostali pospravijo taborišče in izginejo v skrivnost pragozda. Kriki in jodlanje naznanijo, da je lov dober. V globini gozda se začuje tudi krik slona, ki izgublja svoje moči. Obkoljen od lovcev, velika masa skuša z zadnjimi močmi prodreti strnjeni krog puščic in kopij. Eden od lovcev se mu približa od zadaj in mu s sulico zada smrtonosni zabod v trebuh in velikano klone... Lovci začno takoj objokovati slona:

„Slon, veliki slon, nismo te ubili zaradi našega ugodja. Hoteli smo skrajšati tvoje trpljenje. Ko prideš v kraljestvo svojih tovarišev, slonov gozda, naj se nas ne branijo, ampak naj znajo umreti junaško kot ti!“

Ko operejo sulico, ki ga je podrla na tla, stopi lovec, držač umito sulico, na slona, prinesejo mu vode, nakar odseka kos rilca in ga daruje Bogu, govoreč: „Tebi Bog, dvigam ta kos mesa, samo Tebi pripada, Tebi samemu! Če ga tvoji sinovi gozda zaslužijo, hrani jih! Toda če niso dovolj pogumni, naj jih to meso zastrupi, pokliči jih k sebi! Samo ti lahko sodiš, samo ti si edini sodnik! Ti edini!“

Lepo prosimo vse cenjene naročnike, da poravnate naročnino, če je še niste! Zelo vam bomo hvaležni! Dosmrtnim naročnikom se toplo priporočamo za darove v tiskovni sklad našega lista! Že vnaprej za vsak dar iskreni Bog plačaj!

VSAKEGA NEKAJ Z MADAGASKARJA

JANKO SLABE, Matanga, Madagaskar

Vedno bolj opažam, da bi OPISMENJEVANJE moralo biti osnova vsakega napredka, pa naj bo to kulturnega, socialnega ali pa verskega. Nihče tega ne bo zanikal in tudi sam še nikoli nisem. Toda izkušnje človeku veliko več povedo. štiri skupine lahko primerjam iz svoje prakse. Nogometašem v vasi, kjer živim, sem kupil žogo. Velika večina je nepismenih. Vsak ponedeljek jih katehist uči branja, pisanja in računanja. Zmeraj manj jih je prihajalo k pouku, češ kaj jim je tega treba, saj ne mislijo postati ministri. Nazadnje sem jim moral vzeti žogo, da sem jih prisilil, da spet prihajajo. So v začaranem krogu. Ker so zaradi nepismenosti nerazgledani, tudi ne moremo pričakovati, da bi si razgledanosti želeli.

Podobno je z katehumeni in kristjani na podružnici Mahavelo - 99 % nepismenih. Tam je še toliko hujše, ker se je velika večina mladih vdala pijančevanju. Vse drugo vidijo in slišijo, samo veroučne razlage ne: ena ženska drugi uši obira po glavi, nekdo vrta v nos, neka mamica doji, kakšen otročiček se polula, itd.

Nekaj drugega pa je na podružnici Eforomija in Nosy-Omby. Tam je že več pismenih kot ne. Vsi zvesto poslušajo, posebej v Eforomiji velikokrat vprašajo, česar niso razumeli. Z veroukom hitro napredujemo. Pri njih je zame poučevanje verouka počitek.

Doma pod hišo sem sedaj nasadil 40 GOZDNIH DREVES. Vsaj 30 jih je različnih. To sem storil predvsem za okras. Rad bi namreč realiziral „arboretum“. Bojim pa se, da bodo ljudje sekali, ko bodo malo zrastle, saj je vmes zelo dober les. Zanimive so njihove opombe: „Mompera ve, da je gozda zmeraj le manj, pa bo v bodočnosti, ko bo zmanjkalo skupnega gozda, imel svoj les.“ Torej se le zavedajo, kako velika škoda se dela gozdu. Ko bi vsaj posekali samo za uporabo in preišljeno! Poseka celo drevo, domov nese nekaj debelejših vej, deblo pa strohni v gozdu. To sem videl na lastne oči, ko smo šli po sadike.

Imam pa še druge sadike, o katerih govori Jezus v Evangeliju. To so MLADI KATEHUMENI na podružnici Nosy-Omby Masianaka, kjer še ni nobenega katoličana. Tja sem na prošnjo ljudi začel zahajati lanskega maja. število mladih se je večalo ob vsakem prihodu. Največ jih je bilo 130. Potem je naenkrat padlo na 50 in se počasi nižalo na dvajset. Ti so sedaj vztrajni.

Novembra lani je škof opravil v Matangy prvo stopnjo krsta - sprejem v katehumenat. Mladi so mu bili takrat tako všeč, da je rekel: „Nosy-Omby pa moram enkrat videti!“ Nisem mu preveč verjel, da si bo res odtrgal dragoceni čas za to peščico ljudi. Kljub temu sem ga povabil, da je šel tja za drugo stopnjo krsta. Res je bil tam 28. junija letos in opravil obred za šestnajst mladih fantov in deklet.

škoda, da je bil v vasi mrlič. Zato so k obredu prišli le zastopniki vasi. Upal sem namreč, da bo škof izkoristil priliko in govoril tudi

Časni gostje na kosilu ob priliki blagoslovitve cerkve v Mahavelo. — Spodaj: Katekizem v Nosy-Omby Masianaka.

Zgoraj: Škof blagoslovlja novo cerkev v Mahavelo. — Spodaj: Katehist iz Eforomije bere berilo pri maši.

poganom. V tej vasi je namreč zelo prijetno vzdušje. Zato rad grem tja. Dvakrat sem celo govoril pred celo krajevno skupnostjo.

Nikjer pa ni brez pomankljivosti. K verouku prihajajo zelo pozno, v noč pa nočemo potegniti, da nam ne bi kdo očital, da mladim dajemo priložnost za nerodnosti.

Vedno globlje se mi zajedajo v srce Kristusove prilike o soli, kvasu in luči... Ta peščica mladih, s katerimi sem samo eno uro na teden, naj bi bila kvas, sol in luč, seme krščanstva v svoji rojstni vasi. Ves teden so prepuščeni samim sebi. Katehista med njimi še nismo našli. Od drugod pa je težko dobiti nekoga, ki ne bo šel tja zaradi plače, ampak iz ideala. Povrh vsega pa tudi ne manjka sejalcov „plevela“. Ko bi se ne zavedal, da je vse to delo svetega Duha, bi gotovo cbupal.

Ko sem zbiral novomašno geslo „Vem, komu sem zaupal“ (2 Tim 1,12), še zdaleč nisem mislil, da mi bo v življenju v tako veliko oporo. Na koncu osmega razreda osnovne šole so mi namreč ponudili štipendijo na srednji tehnični šoli. Vedel sem, da bom imel težave s spolnjevanjem verskih dolžnosti, čutil sem tudi že duhovniški poklic, zato sem si rekel: „Vem, komu sem zaupal“ in raje šel v malo semenišče. No, pa to le mimogrede.

Zato prosim vse mlade, da bi vsaj eno uro molitve prosili božjega varstva za svoje vrstnike tu na Madagaskarju, ki se pripravljajo na krst. Premagajte se kdaj v odnosu do svojih staršev in bližnjih z molitvijo v srcu, da je to žrtev za naše mlade. Kljub zaupanju v Boga trepetam, ali bodo vztrajali.

Kakšno MOČ IMA TUKAJ SORODSTVO, ali bo zakon (poroka) zdržal ali ne, lahko spoznate iz naslednjega primera. Mož in žena sta skoraj trideset let živela na severu Madagaskarja. Seveda je prišlo do nesporazumov. V katerem zakonu pa ne pride? Ker sta se imela rada, se kljub vsemu nista ločila. Otrok nista imela, kar podere večino malgaških porok; torej ju je vseh trideset let vezala samo njuna medsebojna ljubezen.

Na stara leta sta prišla domov. Tudi tukaj je prišlo do nesporazuma. Vse bi bilo v redu, ko vmes ne bi prišli ženini sorodniki. Najprej so si sposodili vole za mendantje riževih polj in jih – niso več vrnili. Kmalu so pregovorili še ženo, da je vso posodo, preproge in obleko znesla domov, medtem ko je bil mož na dvodnevnem sestanku katehistov in predsednikov Cerkve v Matangy. Nazadnje je še sama odšla – za zmeraj. Baje ji je že žal, saj bodo kmalu porabili, kar je prinesla na bratov dom. Toda malgaški pregovor pravi, da kesanje pride šele po slabem dejanju in ne prej, kar hoče reči, prepozno – in res, mož ima že drugo ženo.

V nedeljo 30.6.'85 smo BLAGOSLOVILI NOVO PODRUŽNIČNO CERKEV v Mahavelo. Stavba je lesena s pločevinasto streho in cementnim tlakom. Posvečena je svetemu Petru. V Matangy je sv. Pavel, v Nosy-Be Masianaka sv. Jožef. Tako imamo krepke varuhe za naše področje. Nekaj let je trajalo, da je bila cerkev končana, in še dve leti, da je bila blagoslovljena. Na tej podružnici je delo z ljudmi zelo

težko. Na zunaj so sicer prijazni, toda po naravi trdi in nepremakljivi. Poleg tega pa je še velika večina nepismenih. Da je stanje še slabše, pa mladi veliko pijejo žganje. Pa da bi vsaj radi zraven prišli, ko jih človek hoče kaj poučiti. Najprej sem mislil, da je moja krivda. Povabil sem sestre, učitelja katehistov, vsi Malgaši, z mislijo, da bodo kot domačini imeli kaj več uspeha, pa ni bilo nič boljše. Z oznanjevanjem evangelija so začeli iz Vangaindrana že 1935 leta, pa je kmalu vse padlo v vodo. Hvala Bogu, da je katehist, četudi domačin, na vse presenečenje sposoben in goreč. Tako grem velikokrat tja na pastoralni obisk samo njemu v vzpodbudo.

Starejši možakar, tisti, ki ga je zapustila žena zaradi sorodnikov, mi je pripovedoval, KAKO JE POKRISTJANIL POGANSKI OBRED.

Predno nekoga odnesejo v grobnico, mu rodbinski starešina obredno pove, da nima več kaj iskati med živimi: „Tvoji sorodniki in prijatelji niso več tukaj med živimi, ampak v onostranstvu, v grobnici med pokojnimi.“

Vaščani so tega moža prosili, da bi opravil tak obred. Uprl se je, češ da kot katoličan tega ne more opraviti. „Ti si naš starešina in nas nič ne briga, če si katoličan. Tvoja čast in dolžnost je, da ta obred opraviš!“ „Prav, ali mi dovolite, da molim po naše (krščansko)?“ „Nas to nič ne moti!“ Namesto, da bi mrliču dopovedoval, naj se ne vrača med žive, pa je raje Boga prosil, naj ga sprejme, in molitev zaključil „po Kristusu Gospodu našem“.

Kaj takega si ne moreš povsod privoščiti, ampak je odvisno od posameznih vasi in plemen.

Več kot deset let že obstajajo ORGANIZIRANE KRAJE VOLOV. Po celem otoku imajo razpredene svoje mreže. Govorili so, da je bil 1975 leta predsednik Ratsimandrava zato ubit, ker so vedeli, da jim bo prišel do živega. Živino baje tihotapijo na otok Reunion, za domačo tovarno konzerv jo pa primanjkuje. Na obalo, kakšnih 20 kilometrov v notranjost še niso prišli, ker jih motijo široke reke. Skoraj vedno se med tatovi najde domačin, ki jim kaže pot.

Pri Klemenu štolcarju v Ranomeny se že pogosto pojavljajo. Tam je tudi več gozdov, kjer se lahko skrivajo. V notranjosti gozda imajo po cele vasi in jim do sedaj še nihče ni prišel do živega. Državni predsednik je nekaj opozarjal, naj se ljudje ne zadržujejo po teh vaseh, ker jih bo nekega dne napadla vojska iz zraka. Nekdo mi je pripovedoval, kako je bilo, ko je v tako vas zašel. Tri dni jih niso pustili. Malo je manjkalo, da niso vse pobili, njega in njegove prijatelje. Tatovi so namreč mislili, da so to vohuni in zasledovalci. V resnici pa so le iskali „afatray“ (neka vrsta lubja), ki ga rabijo za fermentacijo sladkornega trsa, iz katerega kuhajo žganje.

Tako sem vam spet dodal nekaj kamenčkov k mozaiku misijonarskega življenja. Celotna slika v vsej svoji resnici pa se bo pokazala šele ob smrti. Takrat se bo šele videlo, kako je Gospodar življenja vse te kamenčke povezoval med seboj. Sprašujem se, ali bomo sploh še pomislili, kaj je bil naš delež in kaj drugih. Verjetno se bomo samo skupaj veselili in občudovali božjo previdnost, ki nas je vodila.

S. O. S.

V MATANGI BI RADI ZGRADILI SESTRAM HIŠO

V Matango sem prišel 1973 leta. Poleg Matange same sem imel še dve podružnici: Manambondro in Nosy-Be Masianaka. Avgusta 1974 sem začel z novo podružnico Sandraviny, 1975 pa Mahavelo. Ker je področje razsežno in so se že kazali prvi znaki napredka, sva si ga z Janezom Puhanom razdelila. On je prevzel Manambondro in Sandraviny, sam pa ostale podružnice, ki so bliže Matangy.

1980 sem začel spet novo podružnico Eforomijo in lani maja Nosy-Omby Masianaka. Vse to se je začelo na prošnjo ljudi. Ob vsem tem se tudi drugod čuti simpatija do krščanstva, razen posameznih izjem. V vasi Tanandava, okrog tričetrt ure do Matange, je bilo že nekaj krščenih, a so vaški starešine iz neznanega vzroka prepovedali, da bi kdorkoli molil. Kot sem že rekel, je to ena izmed redkih izjem. Na splošno pa se sprašujem, le kaj jim še manjka, da ne prosijo za krst. Misionarjev? Molitev in žrtev? Verjetno obojega?

Vse podružnice so na jugovzhodnem delu področja. Škof želi, da bi šlo tudi proti zahodu. Škof vidi vse to in še druge znake, ki dajejo upanje na bodočnost pastoralnega dela. Zato je poiskal kongregacijo mašaških sester, ki so mu obljubile, da bodo prišle v Matango januarja 1987.

Tega se veselim, saj sam še bolj vidim potrebe kot pa on. Obenem pa je name padlo breme: **Treba jim je zgraditi hišo.** To pa je brez denarja nemogoče.

Matanga počasi postaja center, ki se vedno bolj razvija. Sedaj imamo že redne sestanke katehistov in predsednikov posameznih Cerkva vsaka dva meseca. Takrat moja pisarna postane njihova spalnica, jedilnica in dvorana. Vse to bi moral zgraditi vsaj leseno, saj bi se potem dalo še marsikaj organizirati, pa ni sredstev. Ko pridejo sestre, bomo pa take prostore še bolj krvavo potrebovali, da bodo sploh mogle delati.

V Eforomiji in Nosy-Omby še zmeraj nimamo cerkve, pač pa molimo v privatni hiši. Vsaj material zanju bi že moral pripravljati.

Obračam se na vas, ki to berete. Priskočite mi na pomoč! Ljudje tukaj bodo gotovo veliko pomagali, saj si sester želijo. Toda glavni delež pa je še zmeraj odvisen od pomoči od zunaj.

Vsi vam bomo za pomoč hvaležni, še najbolj pa Bog!

Janko Slabe

SE TRETJIČ V ČRNO AFRIKO

L.L. C.M.

OBISKOVALEC ŽE VDRUGIČ POSKUŠA K MISIJONARJU PAČNIKU, A ZAMAN!

V Lubumbashiju, še kar lepem mestu na meji z Zambijo, sem zapustil inteligentnega in prijaznega dr. Slavka Snoja in se po malo manj kot dveh urah mirnega poleta visoko nad afriško zemljo spet znašel v Kinshasi, glavnem mestu države Zaire (bivši Belgijski Kongo), iz katerega sem že dve leti prej mogel obiskati br. Marcela Kerševana CM, nisem pa mogel iti preko velikega jezera Tumba še k škofijskemu duhovniku Tonetu Pačniku. To pot sem bil odločen, da premagam vse ovire in težave in grem tudi k njemu. Da bi dosegel ta cilj, bi bilo treba spet z letalom do Mbandake, kakih 800 km severno od Kinshase, od tam pa naprej po reki Kongo (Zaire) do Lukolele ob njej, kjer skrbe belgijski, sedaj tudi poljski lazaristi za do Lukolele misijonsko področje in jim pomaga slovenski škofijski duhovnik Tone Pačnik, kateremu so celo zaupali vlogo župnika misijona.

Ko v Kinshasi izstopim iz letala ob belem dnevu, kar mi je bilo bistveno ljubše kot ob prvem prihodu ponoči, mi to pot prtljage nič ne pregledajo, saj sem priletel iz zairskega Lubumbashija, in me kar naprej spuste, a je že bil pri meni črni fant, ki mi pograbi kovček (torbe nisem hotel spustiti iz rok) ter me pelje h taksijem. Pogodim se z najbližjim za ceno prevoza v središče mesta, na „prokuro“, sedem ob šoferja in že se odpeljeva. Z mojo revno francoščino izmenjam s ščerjem nekaj misli in zvem, da je katoličan, o čemer mi govori tudi rožni venec, ki visi pred menoj, tudi, da je poročen in da ima devet otrok, katerih eden trpi za malarijo, pa me prosi, da mu k degevorjeni voznini primaknem še kaj za šofnika, kar tudi storim, ko prideva na cilj, čeprav ne v višini, kot si je šofer želel.

Moj trenutni cilj je bila tista prokura pri cerkvi sv. Ane, kjer sem že pred dvema letoma preživel precej dni ob čakanju letalskih zvez. Vse mi je bilo že čisto domače in ta okolnost je zelo blagodejno vplivala name. Vesel stopim po stopnicah in po hodniku verande v pisarno in tam me predstojnik in sodelavci hitro spoznajo; bili so vsi isti kot prvič. Povem, čemu sem spet prišel in kam nameravam, ter prosim za pomoč pri iskanju potrebnega. Zdi se jim samo po sebi umevno, da to store. Dajo mi ključ od sobe v drugem nadstropju in vanjo zanesem prtljago. Soba ima spet pogled na reko Zaire, ki vali svoje valove proti morju še nekaj več kot sto km od tu. Razložim svoje stvari in grem v obednico spodaj v pritličju k večerji. Sedem k mizi, kjer je, kot zadnjič, okrog nje kakih osem ljudi, na moji levi črni škof v črnem talarju z rdečimi našivi pa s škofovskim križem, zraven njega flamski misijonar, ki zna tudi malo nemško in je iz province Saba, v kateri leži Lubumbashi. Ker drugi od omizja niso govorili meni za silo znanih jezikov, sem se pri jedi pred vsem razgovarjal s Flamcem, drugače pa bil previdno tiho in premišljeval, kako bi čim bolje izrabil

čas in dosegel misijonarja Pačnika. Po večerji grem v bližnjo kapelo, nato pa v skupno sobo, kjer je prokura organizirala televizijo na film v kasetah ali videotipe, da s tem čakajoči misijonarji vsaj kako uro po večerji zabijejo čas. No, to pot so predvajali film, ki sem ga že zadnjič videl, zato sem se kar umaknil v svojo sobo spat. Kljub mreži nad menoj, ki je bila pa tu in tam strgana, me ves čas nadlegujejo komarji, a kaže, da sem bil utrujen in sem kljub njihovim pikom zaspal in spal do šestih zjutraj.

Po maši v kapeli grem k zajtrku. Pri mizi sta bila to pot kar dva črna škofa in več domačih duhovnikov. Ko se poživim s kavo, stopim v pisarno, ki začne z delom že ob osmih zjutraj. Tam je že veliko raznih misijonarjev, nekateri kar v civilu, drugi celo s frančiškansko kuto, sestre navadno v sestrskih oblekah; prišli so v raznih zadevah, večina pa iskajoč letalske zveze ali v svet ali v notranjost Zaira; to sem brž videl, da niso vsi prebivali na prokuri, ampak mnogi pri svojih sobratih ali sosestrah, ki imajo pač kako postojanko v glavnem mestu. Ko pridem na vrsto, prosim, da mi oskrbe vožnjo z letalom v Mbandako, in sicer ob prvi možnosti, kajpada tja in nazaj. Superior mi omeni, da bo pot stala najbrže okrog 300 dolarjev (pozneje se je izkazalo, da se je superior zmotil, ker je stalo veliko manj, pa še manj s kako nedržavno kompanijo...) Dal mi je upanje, da bodo dobili na letalu sedež tudi zame že za ponedeljek, 27. junija, kar bi bilo ravno na dan mojega godu. V drugo pisarno prokure v sosednjem poslopju sem stopil menjat 400 dolarjev, da bi mogel to vožnjo plačati; dobil sem 12.500 zairov (kar je enota tega denarja), ki sem jih moral cdnesti v svojo sobo kar v vreči..., ker so bili večinoma bankovci po en zair, dva in po pet, večjih niso imeli. V prodajalni prokure sem nakupil pisemskega papirja in kuvert z ročno slikanimi domačinskimi motivi, tako na hitro roko, in razglednic, pa sem se lotil pisanja pisem in pozdravov, vse do časa kosila. Sosed, ki je znal nemško, mi je povedal, da je papeški nuncij v Kinshasi Hrvat in tudi, da imajo v Kinshasi lazaristi malo postojanko. Prosil sem misijonarja, da mi napravi uslugo in skuša govoriti po telefonu po francosko, če najde tam kakega mojega sobrata, in naj mu pove, da iščem, kako priti do Pačnika. Ne vem, če je dobri mož govoriti z lazaristi, a kasneje sem zvedel, da je tisti sobrat zelo redko doma. Do papeškega nuncija-Hrvata pa že radi tega nisem mogel, ker sem moral čakati, da dobim letalski listek za v Mbandako. Zvečer sem pri večerji sedel zraven črnega škofa, ki mi je v gladki italijanščini povedal, da je bil okrog leta 1962 gojenec papeškega Zavoda de Propaganda Fide, ko je bil tedaj njega podrektor naš dr. Maksimilijan Jezernik, katerega se je škof lepo spominjal in mi naročil zanj pozdrave, ko sem mu povedal, da se na koncu potovanja oglasim pri njem.

Tako sem dočakal nedeljo in nisem šel nikamor, niti v cerkev sv. Ane ne, čeprav je čisto blizu. Cel dan sem posvetil pisanju pisem. Na predvečer mojega godu sem bil cel dan čisto sam združen z misijonarji in misijonskimi prijatelji v mislih in dobrih željah pa s Kristusom pri maši, kar je bilo zame pač najprijetnejše praznovanje.

Zjutraj sem oddal poštarju kakih 30 pisem in 20 razglednic. Superior mi da letalski listek za v Mbandako, na katerem je navedena tudi ura odleta, ob 16. A sam pravi, da je čas prestavljen na šesto uro popoldan, a vendar

Pogled na cerkev misijona lazaristov v Mbandaki. Spodaj široka in ravna cesta pred cerkvijo in naselje ob njej; preje je bila letalska steza. — Otroci so skupaj hiteli, ko so zagledali obiskovalca-fotografa.

mi pravi, naj se držim podatka na listku. Plačam, a je stalo le 6.100 Zairov, manj kakor je gospod napovedal. Ker mi je ostalo še veliko papirja-denarja, stopim v trgovino prokure in nakupim za kakih 100 dolarjev domačinskih predmetov za buenosaireško misijonsko tombolo. Nato si uredim prtljago in nesem kovček v pisarno prokure, da ga tam čuvajo do moje vrnitve oziroma ponovnega odleta naprej. Ob pol štirih popoldne me odpelje s kombijem prokure isti šofer-domačin kot pred dvema letoma; dobro se me je še spominjal. Na letališču mi spet kot zadnjič lepo pomaga, a po daljšem čakanju mi končno sporoči, da letala ne bo niti ob 18. uri, kot so mu rekli na letališču uradniki. Zapustiva letališče in hitiva nazaj na prokuro, kjer prosim superiorja, da povpraša, kaj je na stvari. Govori po telefonu s potovalno agencijo, kjer mu zagotove, da bo letalo dejansko odletelo ob 18. Hitiva kar se da spet na letališče, oddaljeno kako uro vožnje, ki jo šofer opravi v tričetrt ure, in pribrziva ob tričetrt na šest, ravno pravi čas še. Hitro mi spremljevalec tam vse uredi, se poslovim od njega in grem skozi kontrole, še vedno zadihan, misleč da je zadnji čas za vstop na letalo. A je bilo treba še dolgo čakati... Skozi okno opazujem letala, ki so v precejšnjem številu prihajala in odhajala, končno pristane tudi letalo Air Zaire, s katerim naj bi tudi mi odleteli v Mbandako. Šele ob pol devetih se vkrčamo. Med potniki sem bil jaz edini belec in nisem vzbujal radi tega večjega zanimanja, a ena od potnic se je pa le nekam ljubeznivo zanimala zame; na letalu je sedla zraven mene. Takoj mi je postalo jasno, zakaj: bila je žena katehista iz Mbandake; med vožnjo je malo govorila z menoj, kolikor sem jaz zmogel, več pa molila. Po manj kot enournem poletu, ki je prehajal bolj in bolj v noč, pristanemo v Mbandaki. Tam je bila to pot kontrola potnikov strožja, čeprav smo potovali samo po deželi; posebej so tudi pregledovali moj potni list. V naslednjem sem spet ugotovil, kako škoda je, če potnik ne zna jezikov. Neka fino oblečena črnka mi nekaj govori glede prevoza, kakor da bi rada šla z menoj do prokure, kamor sem pravil, da moram. Nisva se mogla sporazumeti. Ona se umakne, jaz pa stopim k taksistom, ki jih je nekaj čakalo na potnike. Vprašal sem ga, če ve, kje je katoliški misijon, in ko pritrdi, se zmeniva, da mu za vožnjo plačam 50 zairov. Tedaj se spet pojavi ona simpatična črnka z nekim moškim in iz govorjenja razberem, da jo je bil prišel čakati na letališče njen brat in da je ona le ponujala meni uslugo, da me peljeta do misijona mimogrede. Ker sem se že dogovoril s taksistom, ki je čakal, da me odpelje, sem se zahvalil, pa obžaloval, da nisem znal kaj več francoskega...

Sedem v taksi ob šoferju, a za menoj sta sedla v vozilo kar dva črnca. Kar malo se bojim, če nista kako v zvezi s šoferjem, da bi med potjo potnika napadli in ukradli, kakor razbojniki človeka v svetopisemski priliki. A ni bilo nič takega. Privedli so me pred prokuro, kjer izstopim in s torbo vstopim v razsvetljeno jedilnico. Na moje veselje tam sedi tista starejša laična misiojnarka, ki mi je že pred dvema letoma postregla, in nekaj šiva, zraven je pa tudi mladi črni duhovnik. Laična misijonska pomočnica me takoj spozna, a v tem že pride tudi oni rdečelasi misijonar, menda ekonom prokure, ki mi je že ob prvem prihodu oskrbel letalski listek, ko sem se vračal, ki me tudi spozna, pa ga prosim za pomoč pri nadaljnem potovanju in za prenočišče.

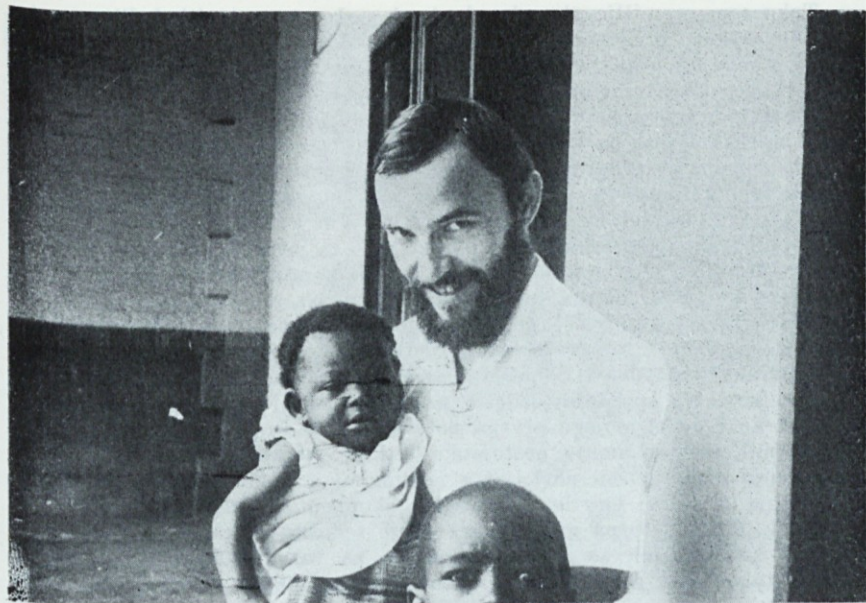

Skupina ljudi, zlasti mamic z otroci na misijonu v Mbandaki. Spodaj prizor ob cerkveni stavbi.

V sobi se spravim pod mrežo proti komarjem in se zahvalim Bogu, da sem se že precej približal zaželjenemu misijcnu, in kljub veliki vročini sem trdno zaspal. Ob 6 zjutraj se zbudim in ob sedmih stopim v obednico, kjer je že več misijonarjev, od katerih pa nihče ne zna nemško, a se le sporazumemo, da bi rad prišel do Lukolele. Bradati misijonar, ki je bil najbrže superior postojanke, me vzpodbuja, naj si hitro postrežem s kavo, ker bi me čimpreje rad pripeljal k sestram usmiljenkam, ki vsako jutro ob osmih govore po radiju z misijonom Lukolelo. Res prideva hitro tja, kjer pa sestre vizitatorice, ki me je pred dvema letoma peljala do Itipo, kjer me je čakal brat Marcel Kerševan s sobratom, da sta me odvedla na misijon, ni bilo doma. A sestra tajnica nama je šla hitro na roko in šla k radio aparatu, kjer je res mogla govoriti ob določeni uri z misijonom Toneta Pačnika. A njega ni bilo doma, ker je šel na tedensko obiskovanje postojank na deželi in se bo vrnil šele prihodnjo soboto. Škoda! Oni bradati pater, ki me je pripeljal k sestram, je med tem odšel nazaj domov, sestre so mi pa rekle, da me bodo odpeljale na župnijo, kak km daleč stran od njih, ki jo vodijo moji sobratje lazaristi, in naj se tam naselim ter skušam z njimi premisliti, kaj bi se dalo napraviti, da pridem do Pačnika. Mala, bolj debelušna sestra me je povabila v avto, poltovornjak, na katerem je bilo že polno ljudi, ki jih je peljala v mesto menda na delo ali po opravkih. Mene je pa peljala na prokuro, kjer sem vzel svojo torbo, se zahvalil misijonarjem, pa greva naprej. Po poti mi sestra pove, da gre prav naslednji dan običajna ladjica po reki Kongo do Lukolele, in me vpraša, ali naj mi kupi vozni listek za to vodno potovanje; prosil sem jo za to. Ustavila je pred pisarnico paroplovne družbe in mi res kupila vozovnico. Ves zadovoljen, da imam prav za prav srečo, ko me bo že naslednji dan ladjica odpeljala k Pačniku, ko sicer pelje tjakaj samo vsakih nekaj tednov, sem se v duhu že znašel na Pačnikovem misijonu, ki sem ga poznal po fotografijah izpred 40 let, ko mi jih je pošiljal Marcel Kerševan, ki je tudi na tem misijcnu deloval.

Prideva do misijcna naših sobratov v Mbandaki. Do kar lepe cerkve prideva po široki ravni cesti, ki je nekdanj služila kot letalska steza prejšnjega letališča mesta Mbandake. Ob cerkvi je misijonska hiša, pri kateri sestra ustavi vozilo. Približa se nam mlad, bradati misijonar, Poljak, ki razume tudi nekaj malega nemščine, ki mu sestra razloži, da sem lazarist in da nameravam naslednji dan k bratu Marcelu v Lukolelo. Približa se še drug, starejši misijonar, ki je na postojanki le začasno, po rodu Flamec, z misijona Bikoro, ki sem ga že doživel pri prvem prihodu v deželo. Prijazno me sprejmeta, mi odkazeta sobo na hodniku in me povabita na okrepčilo. Izrazim željo, da bi rad maševal, ker še nisem imel prilike to jutro. V tem pa zabrni na dvorišču drug avto: iz Bikora se je pripeljal s tovornim Volkswagnom drug misijonar Poljak in z njim so bili trije črni bogoslovci. Že pozdrav je bil nemški: Gelobt sei Jesus Christus! – Hvaljen bodi Jezus Kristus! Povedal mi je, da je prišel iz zelo oddaljenega Bikora samo za kratek čas, pa da se vrne še danes in vabil me je s seboj, češ, Bikoro je že na pol pota do Lukolele, tam bi pa že našli kako možnost, da me spravijo naprej do zaželenega misijona. Kakor je bilo povabilo mikavno, se le nisem mogel takoj odločiti, saj sem imel v roki listek za vožnjo naravnost v Lukolelo, kamor bi sicer prišel po dolgi, trudapolni plovi po reki,

Poljski sobrat v Mbandaki, pri katerem je obiskovalec gostoval nekaj dni, čakajoč na možnost potovanja v Lukolele.

a gotovo, kakor sem mislil. Prijazni Poljak je po kratkem odšel s svojimi bogoslovci.

Šel sem v cerkev maševat, pol francosko, pol slovensko, saj ljubi Bog zna vse jezike. Poljak mi je celo organiziral dva v ministrantske obleke odeta strežnika in tudi sam je ves čas prisostvoval najsvetejši daritvi. Cerkev je tudi znotraj lepo urejena in čista, preprosto clepšana in velika. Med tem se vrne na misijon Poljak z Volskwagnom, ki se je pri sestrah menil tudi o tem, da bi šel jaz kar z njim v Bikoro in pustil ladjico, pa je v razgovoru z njimi prišel do zaključka, naj grem kar z ladjo, ker bi bilo iz Bikora nadaljevanje potovanja v Lukolele le nekoliko negotovo. Prišla je tudi sestra in povedala, da ladjica odpluje ob desetih dopoldne, potrebuje za vožnjo do Lukolele 12 ur in naj zato vzamem s seboj kaj hrane in pijače. Malo me je skrbelo, kako se bom s sedmimi križi na hrbtu kaj počutil na ladji brez komoditet, med samimi črnici, pod piki komarjev, a bodril sem se, zaupajoč v božjo Previdnost in pomoč. Skrbelo me je pa tudi vprašanje, ali bom mogel iz Lukolele nazaj pravočasno, ko ladja tako poredko vozi. Nekaj sem sicer čul govoriti tudi o protestantskem letalu, ki včasih iz Kinshase pelje v Lukolele in nazaj, pa bi me morda vzelo seboj, a če bi se poslužil te možnosti, bi izgubil vrednost letalskega listka, ki sem ga že imel tudi za nazaj kupljenega. Najbolje bi pač bilo, če bi tista ladjica, ki bi me pripeljala v Lukolele, tudi kar kmalu odplula nazaj v Mbandako, od koder bi spet z letalom odšel v Kinshaso.

Tako sem premišljeval, a kmalu imel možnost ugotoviti, koliko resnice je v slovenskem pregovoru: Človek obrača, Bog pa obrne... Proti večeru pride na misijon neka bela sestra povedat, da ladja sploh ne odpelje, ker se je zelo pokvaril motor. Spet sem se znael v zadregi: Ali naj čakam v Mbandaki, da motor popravijo in ladjica odpluje? Kako dolgo bo to trajalo? In ali sploh kaže iti na pot z vozilom, ki je dvomljive sigurnosti? Od dejstvu, da moram po programu še k več drugim misijonarjem, sem se odločil, da tudi to pot napravim križ čez obisk misijonarja Pačnika, ker bi preveč tvegall in ker ne morem zanj žrtvovati ne vem koliko dni.

Popoldne sem doživel v cerkvi pevsko vajo za praznik sv. Petra in Pavla; že ta vaja je bila lepo doživetje. Po vaji se je zbrala v cerkvi skupina ljudi, ki so se nekaj učili; morda so bili katehumeni. Na dvorišču med misijonsko hišo in cerkvice je bilo vse polno življenja, posebno otroške mladeži; razveseljeval sem jih s fotografskimi posnetki. Naslednjega dne je bilo praznovanje prvakov apostolov. Somaševal sem s Poljakom ob navzočnosti kakih 200 vernikov. Na sprednjih sedežih pred oltarjem je bilo več sester z novinkami. Že v opisu mojega prvega potovanja v te kraje sem nekaj povedal, kako usmiljenke, ki imajo postojanko niti ne en km stran od misijonske hiše, vodijo meddružbeni novicijat z novinkami iz različnih redovnih družb, ki delujejo v Zairu: eno leto so v tem skupnem novicijatu pod vodstvom usmiljenk, drugo leto pa gre vsaka v svojo redovno skupnost. Ko postanejo sestre z zaobljubami, so velikega pomena za razvoj krščanstva v deželi, kjer je tako malo domačih duhovnikov in misijonarjev, razvoj Cerkve pa tako hiter. Seveda so tudi te sestre in novinke pripomogle k lepemu petju med službo božjo. Spet sem ugotovil: Čim bolj stran od mestnih središč, čim bolj na deželi, tem lepše domačinsko petje pri službah božjih.

Te dni sem doživel pač precej presenečenj, eno za drugim, in tudi razočaranj. To pot pa nekega dejstva, ki sem ga tudi doživel, kar nisem mogel razumeti. Ker bi rad čim prej odšel nazaj v Kinshaso, ko že do Pačnika nisem mogel, sem prosil sestro, da mi kupi letalski listek kake druge linije, ki bi letela čim prej tja, kajti družba Air Zaire nekaj dni ni več letela. Za polet v Knshaso tja in nazaj sem bil plačal nad 6.000 zairrov, Nisem mogel verjeti, ko mi je sestra rekla, da bo plet nazaj v Kinshaso z drugo družbo stal samo 500 zairrov... A mi je res prinesla novi letalski listek za ta mali denar! In kasneje mi je Air Zaire vrnila denar za neizrabljeno vožnjo v Kinshaso. V Afriki se pač dogajajo včasih neverjetne stvari... Listek za plovbo po reki v Lukolelo sem oddal Poljaku sobratu Andreju, če bi ga slučajno mogel še kako izkoristiti. Sestri, ki mi je prinesla tako ceneni listek za povratno vožnjo v Kinshaso, sem pa tudi nekaj daroval. A mi je bilo tisti čas le hudo pri srcu: Čisto na tem sem bil, da dcšežem misijonarja Pačnika, pa se mi je spet podrló, ker ne morem tednov žrtvovati za to, kajti potovanja nisem mogel podaljševati, saj mi je francoski vizum potekel 27. julija. Do tedaj pa moram obiskati v Afriki še druge misijonarje v Kamerunu in Togu. Tolažil sem se z upanjem, da bom misijonarja Pačnika kje drugje srečal, če že ne v Afriki v njegovem misijonskem delokrogu. In res sem ga čez poldrugo leto pri moji sestri v Grazu, h kateri sem šel za njeno osemdesetletnico. Tedaj sem občudoval v njem orjaka po telesu in duhu!

(Sledi.)

Tudi v Afriki se mladina rada igra z žogo.

Ob misijnski cerkvi lazaristov v Mbandaki.

PO MISIJONSKEM SVETU

Piše FRANC SODJA CM.

BURUNDI je v misijskih poročilih znova in znova omenjen. Izgon misijonarjev se nadaljuje. Mnogim prosilcem ne dovolijo vstopa; misijonarje, ki so delali izključno v dušno-pastirskem področju, pa izganjajo. Letošnjo pomlad so jih izgnali najmanj 25. Vse kaže, da oblast to dela načrtno. Naši misijonarji: Avgust Horvat, Jože Mlinarič in Bogdana Kavčič so do zdaj ostali na svojih mestih, najnazadnje došla, usmiljenka Anka Burger pa je morala Burundi tudi zapustiti in je šla v bližnjo Rwando, kjer ni preganjanja.

AFRIŠKE MLADE CERKEVE dajejo veliko upanja. Kljub gospodarskim težavam, kljub bedi na toliko krajih, kljub socialnim stiskam, krščanstvo napreduje. Veliko optimizma daje misijonarjem zlasti mladina. Občutek, da evropsko krščanstvo umira, tolaži zavest, da v misijskih deželah klije krščanstvo v novi svežini.

PAPEŽ BO ŠEL NA KITAJSKO? – To so za zdaj le še sanje. Toda te sanje je kot verjetno resnico povedal filipinski kardinal Jaime Sin, ki je bil koncem lanskega leta sam na Kitajskem in je obiskal razne držav-nike in tudi predstavnike kitajske Cerkve. Očividno je bil njegov obisk bolj učinkovit kot obisk Matere Terezije. Uspelo mu je poslati versko literaturo, zlasti pekinškemu semenišču, kjer trenutno študira 70 bogoslovcev. Vsekakor se položaj na Kitajskem spreminja. Tako se ta sanja, Sinova napoved, res lahko spremeni v upanje. In če se bo uresničila prva napoved kardinala Sina, da bodo kmalu vzpostavljeni redni odnosi med

Kitajsko in Vatikanom, potem bo dana možnost za uresničitev tudi druge napovedi.

NIGERIJSKA CERKEV letos praznuje stoletnico začetka misijskega dela. Prvi so tja prišli misijonarji Družbe Svetega Duha. Sicer so bili prvi poizkusi misijonarjenja na tem ozemlju že v letih 1472 in 1681, a praktično brez uspeha. Nigerija je najštevilnejša država v črni Afriki. Danes je 17 odstotkov Nigerijcev v katoliški Cerkvi, ki ima 32 škofov in 1600 domačih duhovnikov. Ko je izbruhnila biatomorna vojna med Nigeriji in rodom Ibo, ki so imeli največ katoličanov, je bilo tedaj pobitih 140.000 katoličanov. V celoti je ta bifafrska vojna, ki je trajala od leta 1967 pa do 1970 bila kriva milijon smrti. Takrat so iz države izgnali 300 misijonarjev in 200 misijonark. V težkem položaju so reševali Cerkve neustrašeni laiki. Nigerija je znana kot misijonska dežela, ki ima največ duhovnih poklicev. Težave pa bodo še, kajti v Nigeriji z 80 milijonov prebivalcev živi 200 plemen. Okrog polovica prebivalcev je muslimanov, ki v zadnjih letih položaj zaostrejuje podobno kot v drugih muslimanskih državah.

V MOZAMBIKU misijonarjem življenje ni lahko. Oblast išče vse načine, kako bi ga jim otežila. Vsak misijonar mora obdelovati polje in pridelek dati skupnosti. Škof Manuel Pinto je ponovno protestiral in se zavzemal ne samo za misijonarje, ampak za ves narod, ki trpi zaradi nerazumljivih civilnih vojsk. Zato je bil ponovno izgnan iz svojega podro-

Papež Janez Pavel II. je napravil dolgo pot po Srednji in Severni Afriki, kakor nam kaže črtež. Najprej v Togo, Kamerun, Zaire in Kenijo, kjer se je udeležil svetovnega evarhističnega kongresa, nato v Marok. Države ki jih je obiskal, so označene s črnim.

čja. Misijonarji kljub vsemu vztrajajo in celo opazujejo, da zaradi obupnih gospodarskih razmer režim vidi, da so državi potrebni.

V ZGORNJI VOLTU, ki se zdaj imenuje Burkina, se je misijonsko delo začelo šele v dvajsetem stoletju. Prvi domači duhovniki so bili posvečeni

leta 1942, prvega škofa pa so dobili komaj leta 1956. Leta 1965 je postal kardinal. Tudi za oznanjanje evangelija je treba iskati novih besed, ki bi izvirale iz korenov domačega jezika. Tu, kjer je misijon res šele v začetkih, je afrikanizacija še posebno težka.

EGIPTA skoraj ne omenjamo v misijonskih časopisih, a je vendarle položaj prav misijonski. Katoličanov je malo. Katoliških koptov s patriarhom v Aleksandriji je le 140.000, ostalih katoličanov komaj 50.000. Seveda je v pretežno muslimanski deželi skoraj devet milijonov pravoslavnih koptov.

TAJSKA je budistična in zelo verna budistična dežela. Režim je zagovornik svobode veroizpovedi. Obisk papeža lansko leto je očitno dal zagona misijonskemu delu. Tako pravi nadškof v Bangkoku kardinal Michai Kitbunchu. Je pa med 50 milijoni Tajcev katoličanov komaj 0,4 odstotka, približno tako procentualno razmerje kakor na Japonskem.

V MALAZIJI so privatne šole dovoljene, toda kontrola države je tolika, da je krščanski pouk v takih šolah, ki jih podpira država, praktično nemogoč. Tudi učiteljstvo nastavlja država. Zato se je odločil škof v škofiji Kota, da bodo ustanovili privatno katoliško gimnazijo, ki je ne bo podpirala država in bo zato neodvisna tako glede nastavljanja učiteljev kakor glede učnega programa.

KITAJSKA NARODNA CERKEV bo našla pot nazaj v edinost vesoljne Cerkve. To mnenje je povedal zastopnik azijskih škofovskih konferenc nadškof Henri D'Souza. On je osebno obiskal Kitajsko. Žal pa je prišel v stik samo s predstavniki narodne Cerkve, ne pa s podtalno Cerkvijo. Vrnil se je s tega potovanja

poln optimizma in trdno upa, da se bo to težko vprašanje rešilo vsaj do zlatega jubileja kitajske revolucije, ki bo 1999.

V VSEJ AZIJI, če izvzamemo Sovjetsko zvezo in Filipine, ki so pretežno katoliška dežela, živi med dvema in pol milijardama ljudi komaj nekaj nad 26 milijonov katoličanov, kar pomeni en odstotek. Najmanj jih je v Tajski (0,4 odstotka), Japonski (0,3) in v Bangladešu (0,2).

V INDIJI se je novi predsednik Rajiv Gandhi zavzel za dve važni gospodarski in zdravstveni akciji. Prva je pogozdovanje. Vsako leto naj bi pogozdili pet milijonov hektarjev zemlje. Drugo vprašanje pa je sveta reka Ganges, ki je ena najbolj okuženih. Ganges je simbol indijske kulture in sveta reka hinduizma. Predsednik želi, da čim prej postane čista kot nekoč. Seveda so v Indiji še nešteta vprašanja. Recimo zdravstvo otrok. Povprečno je vsak indijski otrok 160 dni v letu bolan. Od 3119 indijskih mest jih ima samo 217 kanalizacijo in še v teh ni razprežena po novih naseljih ob robu mesta.

V ETIOPIJI, o kateri se zadnji dve leti največ piše zaradi lakote, je katoličanov le 175.000. Poleg metropole v Adis Abebi je še sedem škofij, ki pa so nekatere številčno zelo majhne. Tako ima recimo apostolska prefektura v Awasa le 2.000 vernikov. Zaradi italijanske invazije leta 1936 še danes velja katoliška Cerkve za italijansko. Močna pa je v Etiopiji pravoslavna koptska cerkev, ki je znana posebej po mnogih samostanih.

LAKOTA bo še dolgo na dnevnem redu poročil, tudi misijonskih. Zadnje leto se je veliko pisalo in nabiralo za Etiopijo. Toda prizadete so tudi druge številne dežele, ne le misijonske. Saj končno ugotavljajo za

Gobavec pri delu.

Združene države, da je v tej bogati in tehnično čez mero razviti deželi 35 milijonov revežev. A ti reveži se bistveno razlikujejo od revežev v tretjem svetu. Če na leto umrje 60 milijonov ljudi zaradi podhranjenosti in lakote, potem je ta svetovni problem za vse ljudi na svetu velika odgovornost. V vsej zadnji vojni je umrlo približno toliko ljudi, kolikor jih redno umre vsako leto. Razlog ni v tem, da bi na zemlji ne bilo hrane za vse. Razlog je v tem, da so dobrine neenakomerno razdeljene. Zato naglašajo „karitativni“ delavci troje. Najprej je potrebna pravičnost. K temu kliče predvsem Južna Amerika, najbolj Brazilija. Potem je treba pomagati, da se podrazviti narodi sami priučijo reševati gospodarska vprašanja. Danes noben narod ne more živeti samo od sadežev, ki jih zemlja sama rodi, in od lova. V velikih katastrofah, kot je večletna suša v Sahelu, Etiopiji, Mozambiku in še kje, ali drugačnih katastrofah, kot je bila v Bengladeši, pa je treba organizirati takojšnje pomoč. Pa tudi ta mora biti skrbno vodena in nadzorovana, da se z njo ne okoristijo ljudje, ki so trenutno na vladi, siromaki in lačni pa ostanejo praznih rok.

V ČRNI AFRIKI, ki jo je letos ponovno obiskal Janez Pavel II. Cerkev hitro napreduje. Dočim je bilo število vernikov še leta 1960 21 milijonov, jih je danes 60 milijonov. Tedaj je bilo škofij 260, danes jih je 376. Domačih škofov je bilo 25, danes jih je 80.

SLONOKOŠČENA OBALA je že star misijon, saj se je začelo delo že v sedemnajstem stoletju. Pri spreobrnjenju poglavarja Aniaba je znamenito to, da ga je krstil znani govornik v notredamski cerkvi Bosuet, boter pa mu je bil francoski kralj Ludvik

XV. Država šteje 7 milijonov prebivalcev, med njimi je 760.000 katoličanov. V tej deželi so že vsi škofje domačini in imajo svojo teološko fakulteto, kjer je poleg prizadevanja za afrikanizacijo cerkve znano, da pospešuje študij nekrščanskih verstev, zlasti islama.

MALAWI je mala država v Južni Afriki. Znana je po svoji revščini. A značilno karakterizira revščino v raznih afriških deželah misijonar, ki je obšel skoraj vse misijone. V Nigeriji – tako pravi – revščino skrivajo in jo imajo za prokletstvo, v Burundiju uboštvo in rasna napetost ustvarja grozeči molk, v Zaire revščina ljudi kvari, napravlja tope, v Malawi pa ljudje prenašajo svojo usodo z nekim dostojanstvom in so pri vsem srečni. Teh šest milijonov prebivalcev tvori deset različnih rodov, vsak s svojo tradicijo, pa vendar v nasprotju z Burundijem ustvarjajo lepo sožitje.

V ANTANANARIVO, glavnem mestu Madagaskarja so praznovali 150-letnico prvega prevoda svetega pisma v malgaški jezik. Ob tej priložnosti je predsednik Dider Ratsiraka naznanil, da se ne bo več udeležil „joro“, obrednega žrtvovanja zebuja.

MED ZADNJIMI IMENOVANJI sta dva afriška kardinala. Prvi je Francis Arinze, 53 let stari škof v Onitse, Nigerija. Drugi pa je škof v Adis Abebi, Etiopija, Paulos Tzadua. Naj omenimo, da je v Etiopiji le 1 odstotek katoličanov, to pomeni 240 tisoč.

V BURUNDIJU se nadaljuje izgon misijonarjev. O tem stalno poročajo misijonski časopisi, protestirajo pa pež in škofje. A predsednik general Bagaza je dal vedeti, da bo nadaljeval s to politiko.

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJJA

MISIJONSKA NEDELJA 1985 V BUENOS AIRESU

Svetovna misijonska nedelja je vsako leto po vsem svetu na predzadnji oktobersko nedeljo, kakor je to določila Cerkev. Tako smo jo vsaj doslej tudi vedno obhajali v Argentini živeči Slovenci. Letos je to praznovanje padlo na 20. oktobra. Čeprav je argentinska škofovska konferenca iz obzira do praznovanja materinskega dne, ki so ga na predzadnji nedeljo v oktobru določili vladni krogi že pred leti, argentinsko praznovanje svetovne misijonske nedelje prestavila za teden preje, je bila udeležba na letošnji misijonski proslavi v Buenos Airesu veliko lepša kot zadnja leta. Pri dopoldanskih mašah so slovenski dušni pastirji povsod pridigali o misijonih in tudi priporočali udeležbo na centralni misijonski proslavi v Slovenski hiši.

Z mons. Oreharjem Antonom, ki je med mašo tudi pridigal o misijonih, sta somaševala to pot slovenski dušni pastir župnije Marije Kraljice v Slovenski vasi Janez Petek CM in pa vodja Misijonskega zavoda Marko Cukjati CM. Po končani pobožnosti se je ob 17. uri začela zunanja proslava misijonskega praznika ob povsem napolnjeni veliki dvorani Slovenske hiše. Proslava je bila to pot v znamenju 1.100 letnice smrti sv. Metoda. Udeleženci so ob vstopu v dvorano zagledali na desni odra veličastno podobo slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, ki jo je za to priliko naslikal Stane Snoj in je bila lepo razsvetljena; njene mere so nekako 3 m krat 2 m. Proslavo je začel tradicionalni misijonski sodelavec Marijan Loboda z izbranimi mislimi o pomembnosti misijonskega dela, nakar je napovedal pester program prireditve, ki je potem gladko potekala.

Najprej so nastopili mlajši gojenci Misijonskega zavoda s p. Krizostoma Sekovaniča igro „Ivčkove misijonske sanje“, katero so fantje po dolgotrajnih vajah res brezhibno podali. Sledila je recitacija Gregorčičevega slavošpeva „Blagovestnikoma“, ki jo je podal drugi tradicionalni misijonski sodelavec Ljuzje Rezelj. Za njim je govoril, naslonjen na drugi del Kristusove oporoke: „Jaz sem z vami vse dni do konca sveta“ Ladislav Lenček CM, ki je v svoje razmišljanje vpletel misli o tem, kako se je tudi nad slovanskima apostoloma uresničevala in se še uresničuje ta Kristusova obljuba apostolom in misijonarjem, pa tudi drugim misijonskim delavcem. Naj omenimo, da je bila letošnja misijonska proslava pred vsem v počastitev sv. Metoda od strani misijonske akcije. Zato je sledila duhovna igra, ki jo je bil napisal pisatelj dr. Ivan Pregelj, „Smrt sv. Cirila blagovestnika“, v kateri v prvem delu umirajoči sv. Ciril roti brata Metoda, naj se po njegovi smrti vrne na Moravsko, čeprav ga vabi nazaj domov samostanska samota; v drugem delu pa že doživimo, kako se po Cirilovi smrti sv. Metod s svojimi učenci iz Rima vrača na Moravsko in Panonijo nazaj med slovanske narode. Tudi to igro so z dolgotrajnimi vajami lepo pripravili in izvedli starejši gojenci Misijonskega zavoda, s sodelovanjem bivšega gojenca Francita Stanovnika. Njena vsebina je gledalce globoko pretresla. Sceno za obe igri je s sodelovanjem Jožeta Cukjatija pripravil bivši gojenec zavoda Marijan Adamič.

Prireditev se je zaključila z mogočno pesmijo „Hvala večnemu Bogu“, s katero smo se hoteli zahvaliti Bogu, da sta Slovanom in Slovencem sv. brata Ciril in Metod zasajala Cerkev in jo med nami utrdila.

Levji delež na izvedbi programa letošnje Misijonske nedelje je bil na skrbi Misijonskega zavoda, ki je želel po nekaj letih spet pokazati misijonsko čutečemu občinstvu, kako se trudi, da med gojenci pospešuje duhovno miselnost, ljubezen do slovenskega jezika in stremljenje po visokih idealih.

MISIJONSKA SLOVESNOST NA RAKOVNIKU V LJUBLJANI

Iz Hongkonga je prišel duhovnik Stanko Pavlin, iz Papue brat Joško Kramar, iz bolnice duhovnik Andrej Majcen. Prva dva še vedno misijonarita, tretji je bivši misijonar na Kitajskem in Vietnamu; pridružil se jim je še v Braziliji delujoči Ernest Saksida. Vsi so obhajali 50-letnico, odkar so odšli v misijone. Slovesnost je bila za praznik Marijinega rojstva 8. septembra ob jesenskem romarskem shodu pri Mariji Pomočnici na Rakovniku.

Ob njih se je zbrala množica romarjev. Pri dopoldanskih mašah so jubilatni vernikom spregovorili o svojem misijonskem delu. Popoldan pa se jim je pridružilo 25 duhovnikov k somaševanju, ki ga je vodil misijonski organizator in ravnatelj Doma v Tinjah mons. Jože Kopeinig. Medškofijski vodja slovenskega misijonskega dela mons. Franc Mikuž je v začetku somaševanja prebral pismo ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, v katerem je pohvalil polstoletno delo jubilentov v misijonih in jim k njemu v imeu slovenske Cerkve čestital.

O slovesnosti so nam poslali poročila vsi trije misijonarji: Majcen, Pavlin in Kramar. Naj iz njihovih pisem objavimo vsaj najvažnejše:

Andrej Majcen nam piše 6. oktobra sledeče:

„Sem v bolnici v Trnovem, ki je sosedna fara naše rakovniške. Zdravim se in preiskujejo me, v kratkem dobim zdravniške izvide.

Joško Kramar je že spet na Papui, Pavlinovo pismo pričakujem. Prosil bom gospoda ravnatelja, naj temu pismu za Vas priloži tudi kako fotografije s slovesnosti 8. septembra. Štirje smo odšli 1935. leta. Tedaj sem bil jaz edini duhovnik med njimi. Midva z br. Kramarjem sva prejela misijonski križ v cerkvi na Rakovniku. Pavlin in Saksida pa sta odšla iz Italije. Saksida je bil določen sprva na druge delokroge a končno so ga poslali v Mato Grosso v Brazilijo med tamkajšnje Indijance, kjer zdaj deluje med že krščenimi ubegimi bolj karitativno in vzgojno v mestecu, ki ga je sam ustanovil. (Stanko Pavlin je šel na Japonsko kot brat laik, od tam pa h Kerecu na Kitajsko in v Hongkong, kjer je doživel duhovniško posvečenje; opomba uredništva.)

Oprostite pisavi, ker pišem na omarici bolniške postelje! Na dan sv. Vincencija sem bil z Vami, združen z Jezusom, ki ga imam tudi za sv. obhajilo vsak dan!“

Stanko Pavlin iz Hongkonga dne 10. oktobra med drugim piše tudi o svojem jubilejnem potovanju v Slovenijo:

„Prav za prav sem si želel na Japonsko, da bi tam kako obhajal moj zlati misijonski jubilej, pa mi je provincial rekel, da je Japonska preveč blizu in da bi bilo boljše, iti praznovat med svoje. Tako sem 28. junija kar na hitro odpotoval in sem bil na letališču v Ronkah že drugi dan 29.

Z misijonske slovesnosti na Rakovniku v Ljubljani. Od leve na desno sede: Brat Joško Kramar, zlatomašnik Andrej Majcen, jubilant Ernest Saksida; z mikrofonom v rokah govori maševalec Stanko Pavlin.

Junija. Ko so moji domači zvedeli za moj prihod, so kar prišli v Staro Gorico in so me odpeljali naravnost v Grgar pod Sveto Goro.

Potem sem izkoristil priliko in sem romal v Lurd in potem še v Medjugorje, pa na Brezje in k Mariji Bistriški; celo na grob kardinala Stepnica v Zagrebu sem šel.

7. in 8. septembra smo imeli na Rakovniku jubilejno slavlje štirih: Andreja Majcena, Joškota Kramarja, Ernesta Saksida in mene. Naši salezijanci so to slovesnost odlično organizirali.

15. septembra so me pa hoteli imeti naši Grgarci v svoji sredi; prišel je tudi novi koprski škof Pirih, ki je moj rojak iz bližnjega Lokovca. Pri pridigi je med drugim dejal: „Gospod Stanko je bil na moji prvi maši v Lokovcu, jaz sem pa hotel biti zraven danes za ta njegov zlati jubilej.“

22. sem bil tudi na Mirenskem Gradu za kvaternico in tudi tu je bil zraven škof Metod Pirih. Srečal sem se z Vašimi sobraty lazaristi.

Tako sem preživel čas od 29. junija do 24. septembra v Evropi oziroma v Sloveniji. Sedaj sem pa spet med našimi hongkonškimi Kitajci.“

Iz pisma brata Joškota Kramarja SDB, ki je že šel na novo določeno mesto v deželi Papua-Nova Gvineja:

„Z obiskom v domovini sem bil zelo zadovoljen. Dela sem imel več

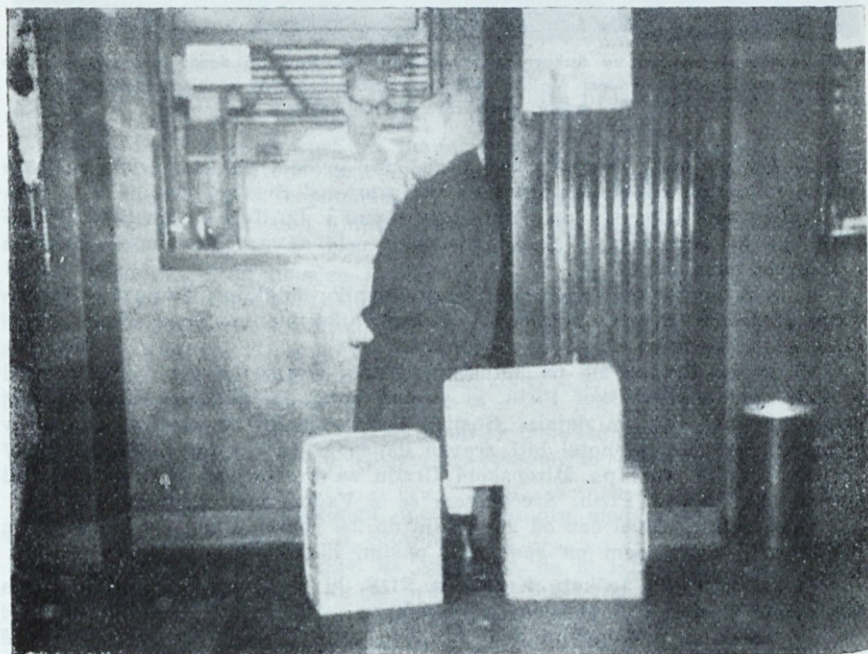
kot preveč. Za naš jubilej 50 letne službe misijonom je bilo na Rakovniku vse čudoviče pripravljeno. Po jutranji maši sem imel nagovor za veroukarje in sem potem imel čast izročiti 90 najboljšim diplomo posebnega priznanja. Dvorana na Rakovniku se je štirikrat napolnila. Gospod Majcen se je bil toliko popravil, da je mogel prisostvovati večini slovesnosti na vozičku, a je bil zelo vesel vsega tega. Glavno nedeljsko slovesnost je vodil mons. Jože Kopeinig, sobotno pa mons. Franc Mikuž.“

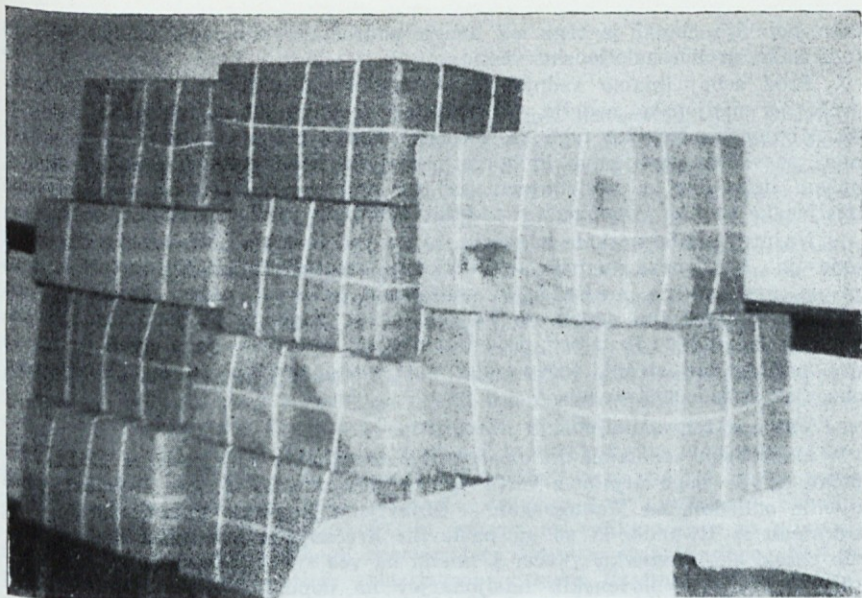
SMRT LJUBITELJICE NAŠIH MISIJONARJEV

Iz Chicaga smo prejeli koncem avgusta pismo, v katerem nam dolgoletna naročnica in misijonska sodelavka Jožefa Mokorel sporoča smrt ge. Viktorije Holozan:

„Umrla je velika dobrotnica misijonov Viktorija Holozan. Pošiljam Vam nekaj slik, iz katerih se razbere velika misijonska ljubezen pokojnice. Kako je ta žena delala za misijone! Zbirala je rabljene, še uporabne obleke in druge stvari in jih v paketih pošiljala slovenskim misijonarjem. Misijonarji sami bi Vam vedeli povedati, koliko jim je bilo pomagano z njenimi pošiljkami, saj je napravila in odposlala čez 200 paketov po deset kg vsebine. Kasneje jo je zadela kap in je ostala hroma čez polovico telesa. V zave-

Bolj slaba fotografija, ki nam kaže dobrotnico Viktorijo Holozan pri oddajanju paketov v pomoč slovenskim misijonarjem.

Skladovnica misijskih paketov, kot jih je pripravila pokojna dobrotnica slovenskih misijonarjev Viktorija Holozan; pripravljene so, da jih odpeljejo na pošto. Vsem misijskim sodelavcem v zaledju bi rekli z župnikom Aljažem: „Pejt zidar se les učiti...“

tišču je trpela 7 let, dokler je ni Gospod povabil k sebi po plačilo. Imela je lep pogreb, saj smo vsi njeni znanci vedeli, koliko dobrega je naredila iz ljubezni do misijonov in revežev.“

Bog bodi blagi pokojnici bogat plačnik! Slovenski misijonarji, ki ste bili deležni sadov njene misijske ljubezni, boste gotovo molili zanjo. Nam vsem v zaledju pa naj njen svetli zgled sveti, da bomo zahrepeneli, kaj več storiti in žrtvovati za misijone!

MISIJONSTVO V „DRUŽINI“

Na vseslovenskem misijskem simpoziju pred štirimi leti v „Sloveniku“ v Rimu je bila izražena potreba, da bi „Katoliški misijoni“ spet izhajali v Sloveniji, dokler pa do realizacije tega ne pride, je bilo priporočeno, da tednik „Družina“ vključi v svojo vsebino redno objavljanje vesti iz misijskega sveta, posebno slovenskega; v ta namen naj bi se vpeljalo v tednik posebno misijsko zaglavje. Kajpada je „Družina“ kot katoliški verski list že dotlej objavljala tudi tovrstno gradivo, želja simpozija je pa bila, da bi ga bilo v prihodnje še vse več.

Prejemniki „Družine“, ki jih je tudi v izseljenstvu kar precej, so opazili, da je v smislu teh priporočil misijskega simpozija „Družina“ začela od časa do časa objavljati misijsko zaglavje „Misijonska obzorja“ pred vsem z vestmi iz slovenskih misijonarjev. Poleg tega se v „Družini“ od časa do

časa pojavijo članki iz tega ali onega področja svetovnega misijonstva in tudi kake drobne misijonske vesti.

Pred seboj imamo zadnjih deset številke „Družine“, ki so izšle pred svečevno misijonsko nedeljo, od vključno številke 30 do vključno številke 39. Misijonska številka tega 24. letnika tednika bo gotovo v posebno veliki meri posvečena misijonom in bomo v njej po izidu posebej poročali tudi v našem listu. Naj v naslednjem vsaj na najskromnejši način registriramo misijonske zapise „Družine“ v zadnjih številkah pred misijonsko nedeljo.

Najprej o misijonskem zaglavju, ki ga pod imenom „Misijonska obzorja“ objavlja „Misijonski seminar na ljubljanski teološki fakulteti“, zadolžen zanj je pa prvenstveno medškofijski misijonski referent mons. Franc Mikuž, kajpada s številnimi sodelavci. To misijonsko zaglavje se je v desetih navedenih številkah „Družine“ pojavilo trikrat; vsebovalo je v dveh primerih dve petini pete strani, teden pred misijonsko nedeljo pa so „Misijonska obzorja“ izšla celostransko.

Vsebina teh „Misijonskih obzorij“?

Misijonska sodelavka in obiskovalka zambijskih misijonarjev Boža Pleničar se je pogovarjala z novo laično misijonarko Anico Tomažič pred njenim odhodom na Madagaskar. – Objavljeno je pismo usmiljenke s. Vide Gerkman iz Rwande, ki so ga naslovili: Srečanje z materami nedohranjenih otrok. – V sestavku „Večer v mislih na ves svet“ sodelavka Martina poroča o srečanju slovenskih misijonarjev na dopustu, ki je bilo v kapeli sv. Frančiška Ksaverija v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani 35. julija 1985. – Nazadnje je kratko sporočilo o obisku bivše misijonarke v Etiopiji, zdravstvene sestre dr. Janje Žužek v Ljubljani. To vse v „Družini“ številka 31.

Naslednja „Misijonska obzorja“ v številki 35 prinašajo sliko s pobožnosti, na kateri je provincial slovenskih lazaristov podal misijonski križ novomašniku Tonetu Kerinu pred njegovim odhodom na Madagaskar. – Sodelavka Boža Pleničar poroča pod naslovom „Prepričljiva misijonarka“ o svojem srečanju z usmiljenko s. Vido Gerkman iz Rwande. – Slede štiri krajše vesti: o tradicionalnem srečanju slovenskih misijonarjev 12. in 13. avgusta v Stični, o prvem pismu novega zairskega misijonarja Jožeta Šömna, o dvakratni kraji v mednarodnem novicijatu jezuitov v Lusaki, o čemer poroča o. Lovro Tomažin D.J., in o prisrčnem sprejemu, ki so ga domačini priredili vrnivšemu se misijonarju Tonetu Pačniku v zairski Lukoleli.

Celostranska „Misijonska obzorja“ številka 39 v pripravi misijonske nedelje objavljajo najprej članek v Zambijo vrnivšega se misijonarja o. Jožeta Grošlju D.J. iz ZDA, ki bo odslej deloval v dolini Katondwe pri Lusaki, članek Bože Pleničar „Soseda iz Bratonec“, v katerem misijonska sodelavka poroča o svojem obisku pri dveh, iz sosednjih hiš izišlih misijonarjih tega prekmurskega kraja, Mariji Sreš, Kristusovi sestri, in o jezuitu o. Janezu Mujdrici. Misijonarka Sreš objavlja svoje razmišljanje o novem pojmovanju misijonskega dela, o. Jože Kokalj D.J. pa opisuje pod naslovom „Njena pot“, kako je prišla do misijonskega poklica druga Kristusova sestra Mojca Karničnik, misijonarka v Zaire. Tone Pačnik objavlja poročilo „Iz moje župnije“, iz katerega je razvidno, kako misijonar ubira nova pota apostolata v svoji župniji v Lukoleli.

Videti je, da zaglavje „Misijonska obzorja“ pride na vrsto v „Družini“

nekako na vsako tretjo številko, torej več kot enkrat mesečno. V njem so objavljena pred vsem poročila o življenju in delu slovenskih misijonarjev, včasih tudi kaka slika iz njihovih delokrogov.

O raznih pojavih v misijonskem svetu, tudi slovenskih, pa „Družina“ v navedenih številkah objavlja še posebne sestavke: „S plamenico žive vere“ poroča o odhodu v misijone Toneta Šomna in Doroteje Tratnik. – „Evharistični kongres - priložnost in izziv“ je poročilo o zadnjem svetovnem evharističnem kongresu, ki je bil v Najrobiju v afriški Keniji. – Članek „Pri mladih Cerkvah“ obvešča o zadnjem papeževem obisku raznih afriških dežel. – „Pred letom velikega spomina“, namreč stoletnice, odkar je bilo 50 ugandskih katoliških in protestantskih mučencev pomorjenih, opozarja na to cvetočo, a preizkušeno že zelo katoliško deželo v afriškem svetu. – O papeževem obisku Afrike poroča še 33. številka pred vsem v članku „Afričani svetu - svet Afričanom“ – O slovenskih misijonarjih na dopustu pod naslovom „Romarji z različnih celin“ list poroča o njih duhovnem srečanju tudi s škofom Krambergerjem in z verniki v romarski cerkvi v Novi štifti pri Gornjem Gradu. – 35. številka ima kar dva misijonska članka, enega pod naslovom: „75 let matere Terezije“, ki piše o tej, danes poleg papeža najbolj vidni cerkveni osebnosti, drugega pod naslovom „Vzhodni Timor - hudi časi tudi za Cerkev“, ki opozori na velike težave za misijonsko delo na tem otoku Tihega oceana. Ista številka objavlja lepe slike in zapis o zlatih jubilejih štirih salezijancev: Stanka Pavlina in Joška Kramarja ter bivšega misijonarja Andreja Majcena in med brazilskimi katoličani delujočega Ernesta Saksida, ki so pred 50 leti odšli v misijone. „Cerkev, sovražnica države?“ podaja sliko trpljenja katoličanov v današnjem Vietnamu. Naslednji članek v isti številki, izpod peresa malgaškega misijonarja Janeza Puhana CM pod naslovom „Škofje opozarjajo“, podajo vsebino dveh pastirskih pism malgaškega episkopata. – Kako v afriškem Čadu „pustošita suša in lakota“, pove članek pod tem naslovom. – O Baragu so govorili na Baragovem dnevu v Cerknici 22. septembra, o čemer piše uvodnik „Z duhom svetih naprej“. Drug članek „Pričevati za božje kraljestvo na Japonskem“ nam spregovori o položaju krščanstva na Japonskem. – Članek za napoved svetovne misijonske nedelje „Misijonski poklic raste iz evharistije“ je napisal Metod Piriš, koprski škof pomočnik. Drago Ocvirk CM v komentarju „Nazadnjaštvo ali misijonstvo“ razglablja o misijonski dejavnosti na svež način. – Tudi članki v zvezi s 1.100 letnico smrti sv. Metoda so prav za prav misijonske vsebine, saj nam prikazujejo sveta brata kot graditelja in utrjevatelja Cerkve med slovanskimi narodi, „Vrhunec proslav Metodovega leta“ in „Poglabljena izročila“ nas nanju in njuno delo opozarjata.

Kot že omenjeno, je v „Družini“ najti tudi več bolj ali manj **drobnih** vesti iz misijonskega sveta, napovedi o misijonskih prireditvah in še to in o. misijonsko.

Treba je vsekakor reči, da slovenski verski tednik „Družina“ vsaj delno izpolnjuje poslanstvo pričevalca cerkvenega delovanja v širokem svetu in še posebej v slovenskem. A ko prebiramo „Misijonska obzorja“ in pregled tega, kar je „Družina“ misijonskega objavila v navedenih številkah, se ne moremo iznebiti vtisa, kako čudovit bi mogel biti slovenski misijonski list,

ki bi bil ves posvečen celoti problematike katoliškega misijonstva, še posebej slovenskega, tako na misijonskem polju v svetu kot po misijonskem zaledju doma, v zamejstvu in v izseljenstvu. Če že skromni izseljenski „Katoliški misijoni“ morejo toliko in tako lepega povedati o vsem tem, kako bi mogel šele to v domovini izhajajoči in po vsem slovenskem prostoru razširjeni slovenski misijonski list! Naj bi prihodnji slovenski misijonski simpozij v Tinjah oktobra 1986 pomenil tudi nadaljni korak k izpolnitvi težnje prvega vseslovenskega misijonskega simpozija v Rimu!

„URBANIANA“

V letu 1985 smo doslej prejeli štiri številke tega glasila papeške misijonske univerze, kateremu je odgovorni urednik naš rojak mons. Maksimilijan Jezernik.

Številka 5 za februar 1985 ima nenavadni obseg kar 12 strani in piše pred vsem o mednarodnem kongresu, ki ga je v luči gesla „Prinašati človeku Kristusa“ organizirala v dneh od 18. do 21. februarja tega leta papeška misijonska univerza „Urbaniana“. Na prvem mestu je uvodni govor rektorja univerze s povabilom pro-prefektu mons. Dermot J. Ryanu, da začne ta kongres. Sledi ta otvoritveni govor voditelja Kongregacije za evangelizacijo narodov. V naslednjem je skoraj vse gradivo posvečeno vsebini razpravljanj na tem kongresu, na katerem so sodelovali s svojimi referati dunajski kardinal Franc König, dalje predsednik vatikanskega tajništva za nekristjane Franc Arize, njega tajnik p. Marcel Zaga in drugi. Za nas je posebej zanimivo to, da je zasedanje tretjega dne kongresa vodil naš rojak, profesor „Urbaniane“, mons. dr. Janez Vodopivec, ki je povabil k predavanju kardinala Willebrandsa, predsednika vatikanskega tajništva za edinstvo med kristjani, potem pa p. Petra Dupreya. Četrti dan kongresa je nastopil s svojim referatom mons. Poupard, predsednik vatikanskega tajništva za neverne, pri katerem bistveno sodeluje slovenski lazarist dr. Franc Rode. Za Poupardom je govoril laik, pisatelj Andrej Frossard. Zaključno besedo kongresa je imel mons. Lourdussany, tajnik Kongregacije za evangelizacijo narodov.

Naslednja številka poroča na desetih straneh o srečanju zastopnikov Urbaniani pridruženih Institutov, katere sta pozdravila z govori kardinal Jozef Ratzinger, prefekt Kongregacije za verski pouk, in pa kardinal William Baum, prefekt kongregacije za katoliško vzgojo. V glasilu je navedenih 43 zastopnikov teh Institutov, ki so z misijonskih dežel prišli na to srečanje, katerega udeleženci so se potem zbrali na posebni avdijenci pri papežu Janezu Pavlu II. Ista številka prinaša vest, da je nepričakovano 21. marca 1985 umrl proprefekt Kongregacije za evangelizacije narodov mons. Dermot J. Ryan, zadet od srčne kapi, ki je bil na tem mestu služenja vesoljni Cerкви komaj dobro leto. „Urbaniana“ objavlja pokojnikov življenjepis, pa tudi o maši z aduščnici ob tridesetem dnevu njegove smrti.

Številka 7 za april 1985 „Urbaniane“ je v prvi vrsti posvečena zlatemu mašniškemu posvečenju profesorja „Urbaniane“ Cornelia Fabra. Sledi poročilo o velikončnem romanju „Urbaniane“ v Sveto deželo. Objavljen je še kratki življenjepis profesorja Fabra in pa spominski zapis za pokojnim proprefektom, in še kaj.

številka za maj/junij 1985 spet na 12 straneh objavlja najprej pozdravni govor rektorja „Urbaniane“ Petra Chiochietta udeležencem predstavitve Komentarja k novemu Cerkvenemu zakoniku, nato pa govor kardinala Jožefa Tomko, novega prefekta Kongregacije za evangelizacijo narodov. Sledi poročilo o delu fakultete za cerkveno pravo, ki jo ima Urbaniana, ki ga je podal mons. Pinto. Zaključil je predstavitev tega dela kardinal Lourdussany.

RADOSTNA VIJEST

Ta misijonski mesečnik, ki ga pod gornjim naslovom izdajajo Papeške misijonske družbe v Sarajevu, nam je v zadnjem času kar redno prihajal v Argentino in smo prejeli številke od 135 do 144, z izjemo številke 137. Posebno pozornost vzbudi številka 136, izdana ob priliki narodnega hrvaškega evharističnega kongresa leta 1984 pri Mariji Bistrički. List vedno bolj živahno urejuje duhovnik Zvonimir Baotič. Spet se pri poročanju o tem pomembnem misijonskem listu, ki ga izdajajo bratje Hrvati, omejimo le na naslove važnejših člankov, ki nam dajo vsaj slutiti bogato vsebino lista, tiskanega v dveh barvah na vsaj 24 straneh formata 25x34 cm.

Papeževa poslanica za svetovno misijonsko nedeljo – Naši misijonarji pri Sinjski gospej – Oče, odpusti mi! – Slikanica-nadaljevanka „Babo šumun – Papeževa poslanica za hrvaški narodni evharistični kongres – Veliko srečanje s Kristusom – Mbodo Makaya – 21. oktober: svetovna misijonska nedelja – Nove misijonarke – Velika lakota – Ali je revščina v misijonih posledica lenobe? – Problemi Cerkve v Nigeriji – Danko Litrić – Verujem v moč Svetega Duha – Pesem je ključ do src Afrikancev – Edvard Sartor – Vstop v 95. leto – P. Anton Gabrić med semeniščniki v Zadru – Poslanica svetega očeta za Binkošti – Papeške misijonske družbe kot pobudnice misijonske akcije – Nisem pacifist – Močni ljudje vedrega pogleda – Brez strehe nad glavo – Duhovna solidarnost – 1.100 let od smrti sv. Metoda – Bodočnost katoliškega tiska v Afriki – Ljubiti kot Kristus – Svetovni tisk o papeževem potovanju – Režiser in arhitekt – Hrabre sestre Afrikanke – Mati Besede – Lopov – OCIC INFA – Zairski poslanik v Beogradu – Sestre uršulinke – Misijonar štefan Polgar S.J. – Planiranje pastorage je neodložljivo – Bananin grozd je težak – Oče, boš ostal pri nas? – Zveste idealom – Zakaj še Društvo Svetega Detinstva – Ljudstvo, željno Boga – Sveto pismo in današnje pridiganje – Misijonska zdravnica Marija Ana – Škofijski križ – Prva škofovska sinoda leta 1986 bo posvečena mladim – Mir, pravica in razvoj – Kateri so pravi kristjani? – V pričakovanju miru in gotovosti – Ostanke plemena iz porečja Amacone s svetim očetom – V deželi velikega upanja – Misijonarji „Svetih apostolov“ – Kultura in evangelij – Generalna skupščina papeških misijonskih družb – Prva žena-misijonarka – Bernard Holzer – 430 katehumenov na enem samem misijonu leta 1987 – Pokojni Josip Weiss-Gerber – Mučeništvo se nadaljuje – Vi nas niste prišli silit – Novi odbor za pospeševanje Družbe Svetega Apostola Petra – „Opus vocationum“ – Mladi in papeške misijonske družbe – „Delavec je malo...“ – Na obalah Babilona – Katoliška Cerkev v Keniji – Izganjanje misijonarjev.

MISIJONSKI DAROVI

ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

Rojaki s Koroškega: 210.000 šilingov; **Gorše Marija iz Toronta,** 100 kan. dolarjev; **rojaki iz Argentine** (v avstralih): Družina Urbanč ob poroki sina, za lačne in gobavce, 5; Roldán y Cía., 11; Franci Markež, 80 dolarjev ZDA; N. N., za najbolj revne misijonarje, 30; Ana Loh, 2,5; Plus ultra, namesto cvetja na grob Lavričevi mami, 30; Vera Kokalj, za domače bogoslovce, 0,4.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Slovenska vas v Argentini na malgaškem asadu, za Franca Buha, 200, za Radota Sušnika, 100; za Petra Opeka, 100; za Stefana Burja, 100 dolarjev ZDA; za misijon na Madagaskarju, Fr. Tomažin, Argentina, 20 dol.; za gobavce na Madagaskarju, ga. Ivanka Kušar, 10 avstralov.

ZA MISIJONE

N. N., Argentina, 11 avstralov; rojaki s pristave v Castelarju, 27,14 avstralov.

ZA TISKOVNI SKLAD KM

Ga. Helena Oblak, Argentina, 10 avstralov.

VSEM ZA VSE TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

Pogled na hindujska svetišča, h katerim hodijo molit in iskat sadov odrešenja, ki jih še niso deležni.

Dragim naročnikom in bralcem „Katoliških misijonov“ srčna hvala za zvestobo listu! Le z vašim sodelovanjem more v izseljenstvu izhajati! Bog daj, da bi list kmalu spet zaživel v Sloveniji! Po vsebini bogatejši, po obliki vse lepši — in pa cenejši! Do tedaj pa **vztrajajmo v ljubezni in žrtvi** do izseljenskih „Katoliških misijonov“!

Vsem misijonskim prijateljem in sodelavcem, posebno pa našim misijonarjem, „Katoliški misijoni“ **voščijo prav lepe, vesele in srečne božične praznike**, polne milosti novorojenega Odrešenika sveta! V novem letu naj nam vsem On naklanjaj blagoslov na misli, besede in dejanja, da bi v vsem sodelovali z Njim pri delu za zveličanje vsega človeštva!

„KATOLIŠKI MISIJONI“ so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, „Slovenske misijonske zveze“. Izdaja ga „Baragovo misijonišče“. Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska „Editorial Baraga del Centro Misional Baraga“, Colón 2544, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. S cerkvenim dovoljenjem.

Naročnina v letu 1985 in vse za nazaj: 20 USA dolarjev oziroma odgovarjajoče v drugih valutah (v Kanadi 25 dolarjev). Letalsko 10 dolarjev več. V Argentini 20 \$.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo 4029, 1826 Remedios de Escalada, Prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires. — Pisarna Sloge, Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada MIN 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 4419 — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: rev. Ivan Jan C.M., 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Letonja C.M., 3470 Boul. Saint-Joseph, Montreal, Que. H1X 1W6.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario, 7, 34170 Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, 34133 Trst, Via Risorta 3

Francija: s. Rozalija Šmalc, Rue du Bac 140, Paris 75340, Cedex 07

Avstrija: B. B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt A-9020.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford, Gran Bretaña.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

Ob stotisočletnici smrti sv. Metoda:
CIRIL-METOD, VARUJTA SLOVANSKI ROD!

Registro de Prop. Int. N° 231147
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, El Cabezuelo 4029,
1826 Remedios de Escalada (B)

Correo
Argentino
Suc. Lanús (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612